

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA
ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN
I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA**
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA
ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN
IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA
ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN
I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA**
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIALA
ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN
IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ**
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH
ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA**

(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH
ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ**

(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)

NARUČITELJ /// NAROČNIK

MUZEJ PRIGORJA

Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 5, 10360 Sesvete

Predstavnik Naručitelja /// Predstavnik naročnika: Morena Želja Želle, dipl. arheolog i povjesničar umjetnosti, ravnateljica

IZVRŠITELJ /// IZVAJALEC

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, ARHITEKTONSKI FAKULTET – ZAVOD ZA URBANIZAM, PROSTORNO PLANIRANJE I
PEJSĀZNU ARHITEKTURU

Zagreb, Kačićeva 26

Predstavnik Izvršitelja /// Predstavnik izvajalca: prof. dr. sc. Mladen Obad Šćitaroci, dipl. ing. arh.

IZRAĐIVAČI STUDIJE /// ŠTUDIJO IZDELALI

akademik MLADEN OBAD ŠĆITAROCI, dipl. ing. arh.,

ovlašteni arhitekt urbanist i ovlašteni krajobrazni arhitekt, ovlaštenje za rad na kulturnim dobrima /// pooblaščeni arhitekt urbanist in

pooblaščeni krajinski arhitekt, pooblastilo za delo na kulturni dediščini,

autor, voditelj izrade /// avtor, vodja izdelave

dr. sc. MARKO RUKAVINA, dipl. ing. arh.,

autor, koordinator izrade /// avtor, koordinator izdelave

mr. sc. KSENIJA PETRIĆ, dipl. ing. arh., arhitektica-konzervatorica,

autor /// avtor

dr. sc. TIN OBERMAN, dipl. ing. arh.,

suradnik /// sodelavec

DAMIR FOJIĆ, dipl. arheol.

suradnik, autor 3. poglavlja /// sodelavec, avtor poglavja 3.

SURADNICI NA PRIPREMI PODATAKA I DOKUMENTACIJE /// SODELAVCI NA PRIPRAVI PODATKOV IN DOKUMENTACIJE

dr.sc. VLADIMIR SOKOL, prof. arheologije, muzejski savjetnik, Zagreb

suradnik, priprema arheoloških podataka /// sodelavec, priprava arheoloških podatkov

DAMIR FOJIĆ, dipl. arheolog, kustos, Muzej Prigorja

suradnik, priprema arheoloških podataka i dokumentacije /// sodelavec, priprava arheoloških podatkov in dokumentacije

IRENA VIDOŠEVIĆ, dipl. arheolog, dokumentarist, Muzej Prigorja

suradnik, priprema muzejske dokumentacije /// sodelavec, priprava muzejske dokumentacije

Studija je u cjelini dostupna na: www.muzej-prigorja.hr /// Študija je v celoti dostopna na: www.muzej-prigorja.hr

Publikacija je izrađena u sklopu projekta akronima »Rođenje Europe«/»Rojstvo Evrope« koji djelomično financira Evropska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa Slovenija - Hrvatska 2007.-2013. Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Muzeja Prigorja i ni na koji način se ne može smatrati da odražava gledišta Evropske unije.

*Publikacija je izdelana v sklopu projekta z akronimom „Rođenje Europe“/„Rojstvo Evrope“ ki ga delno financira Evropska unija iz ESRR
sklada v okviru Operativnega programa Slovenija - Hrvaška 2007-2013. Vsebina je izključno odgovornost Muzeja Prigorja in na noben se
način ne more spregjeti, da odraža stališča Evropske unije.*

*Publication is held within the project acronyms «The Birth of Europe» which is partly funded by the European Union ERDF fund under the
Operational Programme Slovenia - Croatia 2007-2013. The contents of this publication are the sole responsibility of Museum of Prigorje
and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.*

SADRŽAJ /// KAZALO

SAŽETAK /// POVZETEK	4
UVOD /// UVOD	6
STANJE ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA GRADSKE ČETVRTI SESVETE ///	
STANJE ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ MESTNE ČETRTI SESVETE	9
VREDNOVANJE NEPOKRETNOGA ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA GRADSKE ČETVRTI SESVETE ///	
VREDNOTENJE NEPREMIČNE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE MESTNE ČETRTI SESVETE	15
STRATEGIJA UPRAVLJANJA ARHEOLOŠKIM NASLIJEĐEM GRADSKE ČETVRTI SESVETE – KONCEPT PREZENTACIJE I PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE ///	
STRATEGIJA UPRAVLJANJA Z ARHEOLOŠKO DEDIŠĆINO MESTNE ČETRTI SESVETE - KONCEPT PREZENTACIJE IN PREDLOG VARSTVENIH UKREPOV	19
LITERATURA I IZVORI /// LITERATURA IN VIRI	33
KATALOG - 20 ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA ///	
KATALOG - 20 ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ	37
KARTE /// ZEMLJEVIDI	89

SAŽETAK /// POVZETEK

Sveti Juraj, Rog, Tepčina špica

Studija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta izrađena je prema načelima integralne zaštite i multidisciplinarnog pristupa uz uključivanje raznovrsnih stručnjaka: arhitekata, arhitekata urbanista/planera, arhitekata-konzervatora, arheologa i pejsažnih arhitekata.

Struktura i metoda izrade studije ukazuje na složenost i raznovrsnost prostorne problematike smještaja arheološkog naslijeđa u predjelima različitih prostorno-razvojnih i funkcionalnih obilježja, kao što su predjeli izražene urbanizacije, postojeća i nova planirana građevna područja naselja, potezi planiranih prometnica i druge komunalne infrastrukture, izgrađeni predjeli povijesnih naselja, pejsažni predjeli, predjeli u Parku prirode Medvednica i dr.

Studijom su utvrđene prostorne i konzervatorske pretpostavke održivog upravljanja i unapređenja nepokretnoga arheološkog naslijeđa (nalazišta) te su predloženi modeli njegove zaštite i mogućnosti prezentacije temeljeni na nacionalnim i međunarodnim pravnim dokumentima i stručnim standardima s ciljem korištenja arheološkoga baštinskog potencijala za razvoj kulturnog turizma. Studijom su obuhvaćeni arheološko nalazište Kuzelin na Medvednici (višeslojno arheološko nalazište naseljavano od bakrenog doba: 4. – 3. tisućljeće pr. Kr. do seobe naroda krajem 6. st.) te ostala do danas utvrđena i/ili poznata arheološka nalazišta i mjesta slučajnih nalaza na administrativnom području Gradske četvrti Sesvete, što iznosi ukupno 50 arheoloških nalazišta.

Izrada studije provedena je u etapama koje uključuju: 1. procjenu i/ili analizu postojećeg stanja arheoloških nalazišta s različitim stajališta (konzervatorsko, arheološko, urbanističko, pejsažno) provedenu na temelju dostupnih podataka i terenskog pregleda, 2. sintezu – primarno vrednovanje arheoloških nalazišta te 3. etapu definiranja upravljačkih strategija koja obuhvaća izradu prijedloga mjera zaštite i prezentacije.

U studiji je prvi put provedeno sustavno vrednovanje nepokretnoga arheološkog naslijeđa promatranog područja uz šire prostorno-okolišno sagledavanje konteksta. Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta za pravnu zaštitu je predloženo 22 nalazišta (44%). U različite oblike i/ili modele prezentacije i interpretacije uključena su 33 arheološka nalazišta (66%).

Studija daje prvi sustavni pregled i popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete te predlaže strategiju upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem.

Študija zaštite in prezentacijskega potenciala arheološkega najdišča Kuzelin in bližnjih arheoloških najdišč je izdelana po načelih integralne zaštite in multidisciplinarnega pristopa ob uključevanju strokovnjakov različnih strok: arhitektov, arhitektov-urbanistov/planerjev, arhitektov-konservatorjev, arheologov in krajinских arhitektov. Struktura in metoda izdelave študije kaže na zapletenost in raznovrstnost prostorske problematike položaja arheološke dediščine v predelih različnih prostorsko-razvojnih in funkcionalnih obilježij kot so predeli izražene urbanizacije, postojeća in na novo načrtovana gradbena področja naselij, poteze načrtovanih cest in druge komunalne infrastrukture, zgrajeni predeli zgodovinskih naselij, krajinski predeli, predeli v Naravnem parku Medvednica idr.

S študijo so ugotovljene prostorske in konservatorske predpostavke trajnostnega gospodarjenja in napredka nepremične arheološke dediščine (najdišč) ter predlagani so modeli za njeno varovanje in možnosti predstavitev, ki temelji na nacionalnih in mednarodnih pravnih dokumentih in strokovnih standardih z namenom koriščenja potenciala arheološke dediščine za razvoj kulturnega turizma. Študija zajema arheološko najdišče Kuzelin na Medvednici (večplastno arheološko najdišče, ki je bilo naseljevano od bakrene dobe: 4. – 3. tisočletje pr. n. št. do selitve narodov na koncu 6. st.) ter ostala do danes ugotovljena in/ali poznana arheološka najdišča in kraji naključnih najdb na administrativnem področju Mestne četrti Sesvete, kar skupaj znaša 50 arheoloških najdišč.

Izdelava študije je potekala v etapah, ki uključujejo: 1. presoj in/ali analizo obstoječega stanja arheoloških najdišč iz različnih stališč (konzervatorskega, arheološkega, urbanističnega, krajinškega), ki so bile opravljene na podlagi dostopnih podatkov in terenskega pregleda, 2. sinteza – primarno vrednotenje arheoloških najdišč ter 3. etapo definiranja upravljačkih strategij, ki zajema izdelavo predloga zaščitnih ukrepov in prezentacije.

V študiji je prvič izpeljano sistematično vrednotenje nepremične arheološke dediščine opazovanega področja ob širšem prostorsko-okoljskem spoznavanju konteksta. Od skupaj 50 popisanih arheoloških najdišč je za pravno zaščito predlagano 22 najdišč (44%). V različne oblike in/ali modele prezentacije in interpretacije je uključeno 33 arheoloških najdišč (66%).

Študija daje prvi sistematični pregled in popis arheoloških najdišč Mestne četrti Sesvete in predlaže strategijo upravljanja z nepremično arheološko dediščino.

UVOD /// UVOD

Sveti Juraj, Planina Donja

OKOLNOSTI

Muzej Prigorja uključen je u evropski projekt „*PONOVO PROBUĐENA ARHEOLOŠKA NAZALIŠTA – SUVREMENA INTERPRETACIJA BAŠTINE KAO TEMELJ KULTURNOG TURIZMA*“, akronim *ROĐENJE EUROPE* u sklopu Operativnog programa – Instrument pretpripravne pomoći Slovenija – Hrvatska (OP IPA SI-HR) 2007. – 2013. financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Projekt okuplja pet partnera iz Hrvatske i Slovenije: *Zavod za kulturo Slovenska Bistrica* (vodeći partner projekta), *Razvojno agenciju Kozjansko*, *Zavod za kulturo šport, turizem i mladinske dejavnosti Sevnica*, *Muzej Prigorja* i *Zavičajni muzej Varaždinske Toplice*. Zajednički je cilj projekta s pomoći regionalne i prekogranične suradnje povezati lokalno poznata arheološka nalazišta smještena na prekograničnom području Slovenija – Hrvatska (u Sloveniji Ančikovo Gradišće nad Jurišnjo Vaso na Pohorju, zatim Rifnik kod Šentjurja, Ajdovski gradec nad Vranji kod Sevnice, a u Hrvatskoj arheološke lokalitete Kuzelin kod Donje Glavnice i Aquae Iasae u Varaždinskim Toplicama), održivi razvoj i jačanje regionalnog identiteta očuvanjem i oživljavanjem arheološkog naslijeđa na temelju njegove suvremene prezentacije i interpretacije, stvaranje prekogranične mreže za prijenos informacija i dobrih praksi, podizanje svijesti lokalne zajednice o važnosti očuvanja kulturnog naslijeđa te njegovo korištenje jačanjem kulturnog turizma.

Osnovna je djelatnost Muzeja Prigorja (muzejska institucija, prema vrsti lokalni muzej) skupljanje, čuvanje, istraživanje, stručna i znanstvena obrada i sistematizacija zbirki, trajna zaštita te predočavanje javnosti kulturnog naslijeđa područja Sesveta, danas administrativno organiziranog u sastavu Grada Zagreba kao Gradska četvrt Sesvete. Stavljanje arheološkog naslijeđa u fokus europskog projekta može se vezati uz povijest osnivanja Muzeja 1977. godine, potaknutog upravo istraživanjem arheoloških nalazišta Sesvetskog Prigorja.

U sklopu projekta Muzej Prigorja planirao je izradu pretkonceptije plana upravljanja arheološkim nalazištem Kuzelin i bliskim arheološkim nalazištima (*Študija zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta*).

Zbog složenosti i raznovrsnosti problematike unapređenja i upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem na području Sesveta (smještaj u predjelima različitih prostorno-razvojnih i funkcionalnih obilježja, pri čemu su arheološka nalazišta smještena na predjelima izražene urbanizacije, unutar planiranih građevnih područja naselja, na potezima planiranih prometnica i druge komunalne infrastrukture, na izgrađenim predjelima

OKOLIŠCINE

Muzej Prigorja je uključen v evropski projekt „*PONOVO PREBUJENA ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA - SODOBNA INTERPRETACIJA DEDIŠĆINE KOT TEMELJ KULTURNEGA TURIZMA*“, akronim *ROJSTVO EVROPE* v sklopu Operativnega programa - Inštrument predpripravne pomoći - Slovenija-Hrvaška (OP IPA SI-HR) 2007-2013 financiranega s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Projekt združuje pet partnerjev iz Hrvaške in Slovenije: *Zavod za kulturo Slovenska Bistrica* (vodilni partner projekta), *Razvojno agencijo Kozjansko*, *Zavod za kulturo šport, turizem in mladinske dejavnosti Sevnica*, *Muzej Prigorja* in *Zavičajni muzej Varaždinske Toplice*.

Skupni cilj projekta je: s pomočjo regionalnega in čezmejnega sodelovanja povezati lokalno poznana arheološka najdišča, ki se nahajajo na čezmejnem področju Slovenija - Hrvaška (v Sloveniji Ančnikovo Gradišče nad Jurišnjo Vasjo na Pohorju, potem Rifnik pri Šentjurju, Ajdovski gradec nad vasjo Vranje pri Sevnici, v Hrvaški pa arheološki lokalitet Kuzelin pri Donji Glavnici in Aquae Iasae v Varaždinskih Toplicah); trajnostni razvoj in krepitev regionalne identitete preko ohranjanja in oživljavanja arheološke dediščine na podlagi njene sodobne prezentacije in interpretacije; ustvarjanje čezmejne mreže za prenos informacij in dobrih praks; ozaveščanje lokalne skupnosti o pomenu ohranjanja kulturne dediščine ter njegovo izkorisčanje s krepitvijo kulturnega turizma.

Osnovna dejavnost Muzeja Prigorja (muzejska inštitucija po vrsti lokalni muzej) – zbiranje, hranjenje, raziskovanje, strokovna in znanstvena obdelava in sistematizacija zbirk, trajna zaščita ter predstavitev javnosti kulturne dediščine področja Sesveta, danes administrativno organiziranega v sestavi mesta Zagreb kot Mestna četrt Sesvete. Postavitev arheološke dediščine v fokus evropskega projekta se lahko veže za zgodovino ustanovitve Muzeja leta 1977, ki je spodbujena ravno z raziskovanjem arheoloških najdišč Sesvetskoga Prigorja.

V sklopu projekta Muzej Prigorja je načrtoval izdelavo predkonceptije načrta upravljanja z arheološkim najdiščem Kuzelin in bližnjimi arheološkimi najdišči (Študija zaštite in prezentacijskog potencijala arheološkega najdišča Kuzelin in bližnjih arheoloških najdišč).

Zaradi kompleksnosti in raznolikosti problematike izboljšanja in upravljanja z nepremično arheološko dediščino na področju Sesveta (namestitev v predelih različnih prostorsko-razvojnih in funkcionalnih označb, kjer se arheološka najdišča nahajajo na predelih izražene urbanizacije znotraj načrtovanih gradbenih področij naselja, na načrtovanih prometnicah in

naselja, u pejsažu/krajoliku, u Parku prirode Medvednica i dr.) izrada studije zaštite i prezentacije zahtjeva holističko sagledavanje problematike zaštite i očuvanja arheološkog naslijeđa na određenom prostoru (integralna zaštita) te multidisciplinarni pristup i uključivanje stručnjaka različitih specijalnosti što je postignuto formiranjem interdisciplinarnе radne grupe koju čine arhitekti, arhitekti urbanisti/planeri, arhitekti konzervatori i arheolozi.

CILJ

Cilj je *Studije zaštite i prezentacijskog potencijala arheološkog nalazišta Kuzelin i bliskih arheoloških nalazišta* utvrditi prostorne i konzervatorske prepostavke održivog upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem (nalazištima) te odrediti optimalne modele zaštite i mogućnosti prezentacije nepokretnoga arheološkog naslijeđa s konačnim ciljem razvoja kulturnog turizma temeljene na obvezujućim pravnim odredbama i/ili dokumentima (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 152/14; Evropska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (revidirana)) i stručnim standardima (Povelja o zaštiti i upravljanju arheološkim naslijeđem, Deklaracija o zaštititi smještaja povjesnih građevina, mjesta i područja, ICOMOS-ova povelja o interpretaciji i prezentaciji mjesta kulturnog naslijeđa i dr.).

OBUHVAT

Studijom je obuhvaćeno arheološko nalazište Kuzelin na Medvednici te ostala do danas utvrđena i/ili poznata arheološka nalazišta, uključujući mjesta slučajnih nalaza, na administrativnom području Gradske četvrti Sesvete -- ukupno 50 arheoloških nalazišta. Uključena arheološka nalazišta smještena su na područjima različitih zemljopisno-geomorfoloških obilježja: području Medvedničkoga gorja, Sesvetskog Prigorja te savske nizine. Studija daje prvi sustavni pregled i popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete te predlaže strategiju upravljanja nepokretnim arheološkim naslijeđem.

drugi komunalni infrastrukturi, na zgrajenih predelih naselja, v pokrajini, v Naravnem parku Medvednica idr.) izdelava studije zaščite in prezentacije zahteva celostno spoznavanje problematike varstva in ohranjanja arheološke dediščine v nekem prostoru (integralno varovanje) ter multidisciplinarni pristop in vključevanje strokovnjakov različnih strok, kar je doseženo s oblikovanjem interdisciplinarnе delovne skupine, ki jo sestavljajo arhitekti, arhitekti urbanisti/planeri, arhitekti-konservatorji in arheologi.

NAMEN

Namen Študije zaščite in prezentacijskega potenciala arheološkega najdišča Kuzelin in bližnjih arheoloških najdišč je ugotavljanje prostorskih in konservatorskih domnev trajnostnega gospodarjenja z nepremično arheološko dediščino (z najdišči) ter določiti optimalne modele varovanja in možnosti prezentacije nepremične arheološke dediščine s končnim ciljem razvoja kulturnega turizma, ki temelji na zavezujočih pravnih določbah in/ali dokumentih (Zakon o varstvu in ohranjanju kulturne dediščine NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 152/14; Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (revidirana)) in strokovnih standardih (Povelja o varstvu in gospodarjenju z arheološko dediščino, Deklaracija o varstvu položaja zgodovinskih stavb, kraja in področja, ICOMOSova listina o interpretaciji in prezentaciji kraja kulturne dediščine idr.)

OBSEG

Študija obsega arheološko najdišče Kuzelin na Medvednici ter ostala do danes ugotovljena in/ali poznana arheološka najdišča vključno s kraji naključnih najdb, na administrativnem področju Mestne četrti Sesvete – skupaj 50 arheoloških najdišč. Najdišča, ki so vključena, se nahajajo na področju različnih geografsko-geomorfoloških oznak: področju Medvedniškega gorja, Sesvetskega prigorja ter savske nižine.

Študija podaja prvi sistematični pregled in popis arheoloških najdišč Mestne četrti Sesvete ter predлага strategijo gospodarjenja z nepremično arheološko dediščino.

STANJE ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA GRADSKE ČETVRTI SESVETE ///
STANJE ARHEOLOŠKIH NAJDIŠĆ MESTNE ČETRTI SESVETE

Staro selo, Blaguša

Za definiranje prostornih i konzervatorskih preduvjeta za održivo upravljanje arheološkim nalazištem Kuzelin i bliskim arheološkim nalazištima na području Gradske četvrti Sesvete u funkciji unapređenja stanja i razvoja kulturnog turizma polazište predstavlja procjena postojećeg stanja zaštite i prezentacijskog potencijala arheoloških nalazišta provedena s različitim stajališta (konzervatorsko, arheološko, urbanističko i pejsažno). Istraživanje stanja arheoloških nalazišta provedeno je prema sljedećim koracima:

1. Utvrđivanje popisa arheoloških nalazišta

Istraživanjem je od početnog definiranog broja od 22 nalazišta i/ili područja (evidentiranih u Prostornom planu Grada Zagreba (PPGZ) 2014. i Generalnim urbanističkim planom (GUP) Sesvete 2013.) utvrđeno 50 arheoloških nalazišta različitih vrsta prema službenoj klasifikaciji službe zaštite kulturne baštine (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99).

2. Prikupljanje podataka o arheološkim nalazištima

Prikupljeni su podatci i/ili materijali iz postojeće literature, podatci o zaštiti i popisi službe zaštite kulturne baštine, muzejska dokumentacija u nadležnom Muzeju Prigorja Sesvete (izvještaji, programi, pisana i grafička dokumentacija), podatci iz konzervatorskih studija, prostornih i urbanističkih planova i drugih studija i elaborata koji dotiču zaštitu ili utječu na stanje i ugroženost arheoloških nalazišta.

Izhodišče za definiranje prostorskih in konservatorskih predpogojev za trajnostno upravljanje z arheološkim najdiščem Kuzelin ter bližnjimi arheološkimi najdišči na območju Mestne četrti Sesvete z namenom izboljšanja stanja in razvoja kulturnega turizma predstavlja ocena obstoječega stanja varstva in prezentacijskega potenciala arheoloških najdišč opravljena z različnih stališč (konservatorsko, arheološko, urbanistično, krajinsko). Raziskovanje stanja arheoloških najdišč je izvedeno po naslednjih korakih:

1. Določanje popisa arheoloških najdišč

Z raziskovanjem je od začetno definirane številke 22 najdišč/območij (evidentiranih v Prostorskem načrtu mesta Zagreb (PNMZ) 2014 in Generalnem urbanističnem načrtu (GUN) Sesvete 2013) ugotovljenih 50 arheoloških najdišč različnih vrst po uradni klasifikaciji službe za varstvo kulturne dediščine (Zakon o varstvu in ohranjanju kulturnih dobrin NN 69/99).

2. Zbiranje podatkov o arheoloških najdiščih

Zbrani so podatki/gradiva iz obstoječe literature, podatki o varstvu in popisi službe za varstvo kulturne dediščine, muzejska dokumentacija v pristojnem Muzeju Prigorja Sesvete (poročila, programi, pisna ter grafična dokumentacija), podatki iz konservatorskih študij, prostorskih in urbanističnih načrtov ter drugih študij in elaboratov, ki se nanašajo na varstvo ali vplivajo na stanje ter ogroženost arheoloških najdišč.

Ugroženost arheoloških nalaza: zarastanje (nalazište Planina Donja – Gradišće) ///
Ogroženost arheoloških najdb: zaraščanje (nalazište Planina Donja – Gradišće)

Ugroženost arheoloških nalaza: oranje (nalazište Paruževina – Gradišće) ///
Ogroženost arheoloških najdb: oranje (nalazište Paruževina – Gradišće)

Ugroženost arheoloških nalaza: nova izgradnja (nalazište Vugrovec Donji - Kamenica) /// Ogroženost arheoloških najdb: nova gradnja (najdišče Vugrovec Donji - Kamenica)

Ugroženost arheoloških nalaza: vandalizam (nalazište Lušci) /// Ogroženost arheoloških najdb: vandalizem (najdišče Lušci)

3. Terenski obilazak arheoloških nalazišta

Obavljen je terenski pregled (30) nalazišta na poznatim položajima u suradnji s arheolozima. Uspoređeni su položaji na terenu u odnosu na zone zaštite ucrtane u studijama i prostornim i/ili urbanističkim planovima (revizija položaja). Ocijenjena je vidljivost arheoloških nalaza i ostalih prostornih elemenata.

4. Razvrstavanje arheoloških nalazišta

Razvrstano je popisanih 50 arheoloških nalazišta prema kriteriju vrijednosti i prezentacijskom potencijalu u četiri grupe :

- Arheološka nalazišta AN1: 1 – 20

Arheološka nalazišta odabrana prema kriteriju visoke vrijednosti i statusu zaštićenog kulturnog dobra te prezentacijskom potencijalu – kataloški obrađena.

- Ostala arheološka nalazišta AN2: 21 – 37

Arheološka nalazišta manje vrijednosti ili nalazišta za koja nedostaju podatci potrebni za procjenu vrijednosti, pojedina predložena za prezentaciju.

- Sakralne građevine (crkve i kapele)

Povjesne građevine sa sačuvanim vidljivim i mogućim arheološkim slojem – nalazi sačuvani u građevnoj strukturi, arhitekturi i/ili u neposrednom okolišu (mjesto starije crkve, groblja, cinkture), prijedlog prezentacije.

- Mesta slučajnih arheoloških nalaza – nemaju prostorni aspekt/dimenziju

Slučajni nalazi pokretnoga arheološkog materijala bez nepokretnih arheoloških nalaza arhitektonskih i građevnih struktura, pojedina predložena za prezentaciju.

3. Terenski obhod arheoloških najdišč

Opravljen je terenski pregled (30) najdišč na znanih lokacijah v sodelovanju z arheologi. Primerjani so položaji na terenu glede na cone varstva vrisane v študijah in prostorskih/urbanističnih načrtih (revizija položaja). Ocijenjena je opaznost arheoloških najdb in ostalih prostorskih elementov.

4. Razvrščanje arheoloških najdišč

Opravljeno je razvrščanje popisanih 50 arheoloških najdišč v štiri skupine po kriteriju vrednosti in prezentacijskem potencialu:

- Arheološka najdišča AN1: 1 – 20

Arheološka najdišča izabrana po kriteriju visoke vrednosti in statusu varovanja kulturne dobrine ter prezentacijskem potencialu - kataloško obdelana.

- Ostala arheološka najdišča AN2: 21-37

Arheološka najdišča manje vrijednosti ali najdišča, kjer manjkajo podatki potrebni za oceno vrednosti, posamezno predlagana za prezentaciju.

- Sakralne zgradbe (cerkve in kapele)

Zgodovinske zgradbe z ohranjeno vidno in mogočo arheološko plastjo – najdbe ohranjene v gradbeni strukturi / arhitekturi in/ali v neposredni okolini (kraj starejše cerkve, pokopališča, obzidja), predlog prezentacije.

- Kraji naključnih arheoloških najdb – nimajo prostorskog vidika/dimenzije

Naključne najdbe premičnega arheološkega materiala brez nepremičnih arheoloških najdb arhitektonskih in gradbenih struktur, posamezno predlagana za prezentacijo.

Kulturni krajolik, tradicijsko korištenje: planinarenje (Planina Donja) ///

Kulturna pokrajina, tradicijsko korištenje: planinarjenje (Planina Donja)

Kulturni krajolik, tradicijsko korištenje: tradicijska obrada i vrste; lovište (Planina Donja) /// Kulturna pokrajina, tradicijsko korištenje: tradicijska obdelava in vrste; lovišče (Planina Donja)

5. Izrada Kataloga

Metodološki postupak ocjene stanja i prezentacijskoga potencijala arheoloških nalazišta proveden je kataloškom obradom svih 50 nalazišta. U tu svrhu izrađena su dva kataloga, od kojih jedan koji sadržava usporedne pregledne podatke za sva nalazišta – pregledni katalog, a drugi je – namjenski/prošireni katalog – sastavljen prema kriteriju detaljnog dokumentiranja postojećeg stanja, procjene stanja, ocjene vrijednosti, mjera zaštite i prezentacijskog potencijala s 20 odabranih nalazišta.

5. Izdelava kataloga

Metodološki postopek ocene stanja in prezentacijskega potenciala arheoloških najdišč je opravljen s kataloško obdelavo vseh 50 najdišč. V ta namen sta izdelana dva kataloga: en, ki vsebuje vzporedne pregledne podatke za vsa najdišča – pregledni katalog, in drugi, namenski/razširjeni katalog – sestavljen po kriteriju podrobnega dokumentiranja obstoječega stanja, ocene stanja, ocene vrednosti, ukrepov varstva in prezentacijskega potenciala z 20 izbranih najdišč.

Krajolik – doživljajne celine: šumski predel – gorske šume Medvednice (vizura s nalazišta Hrtić) ///

Pokrajina – doživljajske celote: gozdni predel – gorski gozdovi Medvednice (vizura iz najdišča Hrtić)

**VREDNOVANJE NEPOKRETNOGA ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA
GRADSKE ČETVRTI SESVETE /// VREDNOTENJE NEPREMIČNE
ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE MESTNE ČETRTI SESVETE**

Gradišće, Planina Donja

Temeljem terenskog pregleda, dostavljene dokumentacije i prikupljenih podataka provedena je interdisciplinarna procjena vrijednosti (arhitekti urbanisti/planeri, arhitekti konzervatori, arheolozi i pejsažni arhitekti) nepokretnoga arheološkog naslijeda Gradske četvrti Sesvete. U suvremenom se razdoblju u proces vrednovanja naslijeda teži uključiti što veći broj dionika u cilju utvrđivanja širega vrijednosnog značaja i dobivanja što potpunijih polazišnih podataka za planiranje održive zaštite. Vrijednosti arheološkog naslijeda su temeljni čimbenici za definiranje strategije upravljanja, a iz čega proizlazi da one bitno utječu na odluke o: pravnoj zaštiti, procjeni resursa, planiranju, primjeni konzervatorskih metoda, investicijama, unapređenju arheološkog naslijeda i dr.

U okviru Studije je provedeno primarno vrednovanje nepokretnoga arheološkog naslijeda Gradske četvrti Sesvete. Primarno se vrednovanje provodi na prvoj razini upravljanja arheološkim naslijedem (popisno-registracijska obrada) temeljem koje se u praksi donosi odluka o pravnoj zaštiti i odluka o očuvanju *in situ*. U procesu primarnog vrednovanja arheološki resursi i/ili nalazišta procjenjuju se prema trima kriterijima: doživljaj, fizička kakvoća i znanstveni značaj.

Proširena se valorizacija primjenjuje u analitičkoj i plansko-projektnoj etapi procesa upravljanja i/ili zaštite pojedinačnih arheoloških nalazišta i arheoloških područja (izrada planova upravljanja). Društvene vrijednosti kao sastavnica proširenog vrednovanja arheološkog naslijeda/nalazišta nisu u Studiji sustavno istražene već su podatci zabilježeni za nalazišta za koja je tijekom obrade dokumentacije i terenskim pregledom utvrđeno da postoje elementi društvenog vrednovanja. Taj aspekt vrijednosti zahtjeva participativno vrednovanje, što podrazumijeva uključivanje u proces ostalih ključnih dionika i potrebno ga je elaborirati u idućoj etapi. U kategoriji društvene vrijednosti ocjenjuje se utjecaj, doživljaj i vrednovanje nalazišta koje je prisutno u lokalnoj zajednici, prepoznavanje vrijednosti naslijeda u lokalnoj zajednici, identitetske vrijednosti naslijeda za zajednicu, predaje o naslijedu, kolekcioniranje i sl.

Na podlagi terenskoga pregleda, dostavljene dokumentacije in zbranih podatkov je opravljena interdisciplinarna ocena vrijednosti (arhitekti urbanisti/načrtovalci, arhitekti-konservatori, arheologi in krajinski arhitekti) nepremične arheološke dediščine Mestne četrti Sesvete. V sodobnem času se v proces vrednotenja dediščine želi vključiti čim veće število udeležencev s ciljem določanja širšega vrednostnega pomena in pridobitve čim bolj popolnih izhodiščnih podatkov za načrtovanje trajnognega varstva. Vrednosti arheološke dediščine so temeljni dejavniki za definiranje strategije upravljanja, iz česar pa izhaja, da te bistveno vplivajo na odločitve o pravnom varstvu, oceni resursov, načrtovanju, uporabi konservatorskih metod, investicijah, izboljšanju arheološke dediščine itd.

V okviru študije je opravljeno primarno vrednotenje nepremične arheološke dediščine Mestne četrti Sesvete. Primarno vrednotenje se izvaja na prvem nivoju upravljanja z arheološko dediščino (popisno-registracijska obdelava), na podlagi katere se v praksi sprejema odločitev o pravnom varstvu ter odločitev o ohranjanju *in situ*. V procesu primarnega vrednotenja se arheološki resursi/najdišča ocenjujejo na podlagi treh kriterijev: doživljaj, fizična kakovost in znanstveni pomen.

Razširjena valorizacija se uporablja v analitični in načrtno-projektni etapi procesa upravljanja in/ali varstva posameznih arheoloških najdišč in arheoloških območij (izdelava načrtov upravljanja). Družbene vrednote kot sestavina razširjenega vrednotenja arheološke dediščine/najdišč v študiji niso sistematično raziskane, ampak so podatki zabeleženi za najdišča, za katera je tekom obdelave dokumentacije in s terenskim pregledom ugotovljeno, da obstajajo elementi družbenega vrednotenja. Ta vidik vrednosti zahteva participativno vrednotenje, kar obsega vključevanje ostalih ključnih udeležencev v proces, ki ga je potrebno razdelati v naslednji etapi. V kategoriji družbene vrednosti se ocenjuje vpliv, doživljaj in vrednotenje najdišča, ki je prisotno v lokalni skupnosti, prepoznavanje vrednosti dediščine v lokalni skupnosti, identitetne vrednosti dediščine za skupnost, izročila o dediščini, kolekcioniranje ipd.

VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOGA ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA GRADSKE ČETVRTI SESVETE

PRIMARNO VREDNOVANJE

1. Procjena doživljaja

A) Arheološka nalazišta koja imaju estetsku i/ili ambijentalnu vrijednost u krajoliku – arheološko se nalazište vrednuje kao element krajolika, vrednuju se obilježja smještaja nalazišta (*setting*), tj. procjenjuje se vrijednost odnosa nalazišta i njegova smještaja. Ta je vrijednost općeg karaktera u procjeni značaja naslijeđa, a izražena je stupnjem atraktivnosti i općeg utjecaja određenoga kulturnog dobra ili skupine kulturnih dobara u cjelini na čovjekovu okolinu.

Ambijentalna vrijednost u krajoliku utvrđena je za devet arheoloških nalazišta fortifikacijskoga graditeljstva različitih povijesnih razdoblja (povijesnih gradina te antičkih i srednjovjekovnih utvrda) smještenih u brdovitom, odnosno brdskom krajoliku Medvednice na prostorno istaknutim položajima, vrhovima s panoramskim vizurama koji stvaraju prepoznatljivu sliku i „povijesnu stratigrafiju“ medvedničkog kulturnog i prirodnog krajolika: Blaguša – Gradišće, Glavnica Donja – Kuzelin, Moravče – Hrtić, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće, Planina Gornja – Rog i Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica te Vugroveč Donji – Castrum Vugra.

B) Arheološka nalazišta koja imaju povijesnu vrijednost – odnosi se na povijesne osobe i događaje vezane uz arheološko nalazište. Odnosi se na pet srednjovjekovnih zemljano-drvenih fortifikacija za koje postoje povijesni izvori: Blaguša – Gradišće (gradski kaštelan Martin 1287., službenik zagrebačke biskupije, 1470. ban Ivan Thuz se u utvrdi sklanja pred Turcima (Dobronić 1979: 75), Moravče – Hrtić (uz Castrum Moravče u povijesnim izvorima se spominje i neubircani Castrum Glavnica (Dobronić 1979: 73-74), Planina Donja - Gradec (Vuk (*Terra Vlk*), sin Dobrolića (*Dobrolich*), iobagiona zagrebačkog kastruma; Vuk je 1277. godine umro bez potomaka, pa te godine kralj njegovu zemlju daruje zagrebačkom biskupu i kaptolu (Gajer 1978: 52), Planina Donja Gradišće (bratić spomenutog Vuka, Stjepan, sin Mladučevca (?)) (Mladuchuech), posjedovao je područje južno od Vukove zemlje i ta je zemlja očito prvotno pripadala ocu spomenutih Dobrolića i Mladučevca, koje je bez sumnje i sam *jobagio castri*, a svoj posjed podijelio među sinovima (prepostavka D. Fofića da se radi o povijesnim osobama koje su izgradile ova dva srednjovjekovna kaštela u 13. st.); Stjepan je 1295. godine oporučno ostavio zemlju zagrebačkom kaptolu (Gajer 1978: 52), Vugroveč Donji – Castrum Vugra (dao sagraditi biskup Timotej, gradski kaštelan Paris (Marković 2006:

VREDNOSTI NEPREMIČNE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE MESTNE ČETRTI SESVETE

PRIMARNO VREDNOTENJE

1. Ocena doživljanja

A) Arheološka najdišča, ki imajo estetsko/ambientalno vrednost v pokrajini – arheološko najdišče se vrednoti kot element pokrajine, vrednotijo se značilnosti lege najdišča (*setting*), tj. opravlja se ocenjevanje vrednosti v razmerju med najdiščem in njegovo lokacijo. Ta vrednost je splošnega pomena pri oceni pomena dediščine, izraža pa se po stopnjah atraktivnosti in splošnega vpliva določene kulturne dobrine ali skupine kulturnih dobrin v celoti na človekovu okolje.

Ambientalna vrednost v pokrajini je določena za devet arheoloških najdišč fortifikacijske arhitekture različnih zgodovinskih obdobjij (prazgodovinskih gradišč, antičnih in srednjeveških utrdb), ki se nahajajo v gorati oziroma gričevnati pokrajini Medvednice na prostorsko izpostavljenih položajih, vrhovih s panoramskimi vizurami, ki ustvarjajo prepoznavno sliko ter „zgodovinsko stratigrafijo“ medvedniške kulturne in naravne krajine: Blaguša - Gradišće, Glavnica Donja - Kuzelin, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Planina Gornja - Rog in Topla peć, Planina Gornja - Tepčina špica, Vugroveč Donji - Castrum Vugra.

B) Arheološka najdišča, ki imajo zgodovinsko vrednost – nanaša se na zgodovinske osebe in dogodke vezane na arheološko najdišče.

Nanaša se na pet srednjeveških zemeljsko-lesenih fortifikacij, za katere obstajajo zgodovinski viri: Blaguša - Gradišće (mestni kastelan Martin 1287, uslužbenec zagrebške škofije, 1470 ban Ivan Thuz je v utrdbi našel zavetje pred Turki (Dobronić 1979: 75), Moravče - Hrtić (ob Castrum Moravče se v zgodovinskih virih omenja tudi nelocirani Castrum Glavnica (Dobronić 1979: 73-74), Planina Donja - Gradec (Vuk (*Terra Vlk*), sin Dobrolića (*Dobrolich*), jobagija zagrebškega kastruma; Vuk je leta 1277 umrl brez potomcev, kralj pa je istega leta njegovo zemljo podaril zagrebškemu škofu in kapitularju (Gajer 1978: 52), Planina Donja Gradišće (bratanec omenjenega Vuka, Stjepan, sin Mladučevca (?)) (Mladuchuech), je imel v svoji lasti območje južno od Vukove zemlje; ta zemlja je očitno prvotno pripadala očetu omenjenih Dobrolića in Mladučevca, ki je brez dvoma tudi sam *jobagio castri*, svojo posest pa je razdelil med sinove (D. Fofić domneva, da so v 13. stoletju (pomembne) zgodovinske osebe dale zgraditi ta dva srednjeveška kaštela); Stjepan je leta 1295 oporočno zapustil zemljo zagrebškemu kapitularju (Gajer 1978: 52), Vugroveč Donji - Castrum Vugra (dal ga je zgraditi škof Timotej, mestni kastelan Paris (Marković 2006: 198).

198). Povijesna vrijednost uvjetno postoji i kod Kuzelina koji se navodi kao moguće mjesto sukoba između snaga rimskih careva Teodozija i Maximusa (sukob(i) negdje na prostoru između današnjeg Siska i Ptuja) (hipoteza V. Sokol).

2. Fizička kakvoća – cjelovita i dobro očuvana arheološka nalazišta

Vrijednost je izražena u sačuvanim funkcijama i oblicima kulturnog dobra – stupnju sačuvanosti u odnosu na izvorno stanje.

Dobra fizička očuvanost i cjelovitost se odnosi na arheološka nalazišta smještena pretežito u šumskim predjelima podbrežja i vrhova Medvednice ili u poplavnim šumama savske nizine koja nisu bitno oštećena suvremenom gradnjom, obradom tla ili infrastrukturnim zahvatima. Riječ je o nalazištima fortifikacijskoga graditeljstva – prapovijesnih gradina i srednjovjekovnih utvrda na Medvednici: Blaguša – Gradišće, Moravče – Hrtić, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće, Vugrovec Donji – Castrum Vugra, Planina Gornja – Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica te skupinama antičkih tumula Đurđekovec – Lušci i Sesvete – Dumovečki lug (savska nizina).

3. Znanstveni značaj

A) Arheološka nalazišta koja imaju vrijednost rijetkosti – prepostavlja unikatne i malobrojne primjerke i pojave u određenom prostoru i vremenu.

Glavnica Donja – Kuzelin (rijedak primjer keltskog naselja na području Zagreba uz Gradec, jedini kasnoantički refugij na Medvednici), Moravče – Draščica (jedina nekropola kasnobrončanodobne grupe Virovitica (kultura polja sa žarama) na području Zagreba), Paruževina/Đurđekovec – Gradišće (jedini lokalitet na području Sesvetskog Prigorja s ostacima luksuzne opreme antičkog graditeljskog sklopa: mozaici); Planina Gornja – Rog i Topla peć (jedina veća špilja na središnjoj Medvednici pogodna za boravak), Sesvete – Dumovečki lug (veća skupina tumula noričko-panonskog tipa u pravilnoj T-formaciji, nisu zabilježeni slični primjeri u literaturi).

B) Arheološka nalazišta koja imaju istraživački potencijal – buduća arheološka istraživanja i nove znanstvene spoznaje.

Ocjena vrijednosti je načelna u skladu s dostupnim podatcima i stupnjem istraženosti.

Visoki istraživački potencijal: Blaguša – Staro Selo, Đurđekovec – Lušci, Lužan – Kamenica, Moravče – Draščica, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće, Planina Gornja – Topla peć, Sesvete – Dumovečki lug, Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina.

Zgodovinska vrednost pogojno obstaja tudi pri Kuzelinu, ki se navaja kot možni kraj spopada med silami rimskih cesarjev Teodozija in Maximinusa (spopad/i nekje na prostoru med današnjim Siskom in Ptujem)(hipoteza V. Sokol).

2. Fizična kakovost - celovita in dobro ohranjena arheološka najdišča

Vrednost je izražena v ohranjenih funkcijah in oblikah kulturne dobrine – stopnji ohranjenosti glede na izvirno stanje.

Dobra fizična ohranjenost in celovitost se nanašata na arheološka najdišča, ki se nahajajo pretežno v gozdnih predelih pod bregovi in vrhovi Medvednice ali v poplavnih gozdovih savske nižine, ki niso bistveno poškodovana s sodobno gradnjo, obdelavo tal ali infrastrukturnimi posegi. Gre za najdišča fortifikacijske arhitekture - prazgodovinskih gradenj in srednjeveških utrdb na Medvednici: Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Donji - Castrum Vugra, Planina Gornja - Topla peć, Planina Gornja - Tepčina špica ter skupine antičnih gomil Đurđekovec – Lušci in Sesvete - Dumovečki lug (Savska nižina).

3. Znanstveni pomen

A) Arheološka najdišča, ki imajo vrednost redkosti – Zajema unikatne in maloštevilne primerke ter pojave v določenem prostoru in času.

Glavnica Donja – Kuzelin (redek primer keltskega naselja na območju Zagreba ob Gradcu, edini poznoantični refugij na Medvednici); Moravče - Draščica (edina nekropola poznobronastodobne skupine Virovitica (kultura žarnih grobišč) na območju Zagreba); Paruževina/Đurđekovec - Gradišće (edina lokaliteta na območju Sesvetskega Prigorja z ostanki luksuzne opreme antičnega graditeljskega sklopa - mozaiki); Planina Gornja - Rog in Topla peć (edina večja jama na središnji Medvednici, ki je primerna za bivanje); Sesvete - Dumovečki lug (večja skupina gomil noričko-panonskega tipa v pravilni T-formaciji, niso zabeleženi podobni primeri v literaturi);

B) Arheološka najdišča, ki imajo raziskovalni potencial – bodoče arheološke raziskave in nova znanstvena spoznanja

Ocena vrednosti je načelna v skladu z dostopnimi podatki in stopnjo raziskovanosti.

Visok raziskovalni potencial: Blaguša - Staro Selo, Đurđekovec – Lušci, Lužan - Kamenica, Moravče - Draščica, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće, Planina Gornja – Topla peć, Sesvete – Dumovečki lug in Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina.

Raziskovalni potencial: Belovar - Marof, Glavnica - Donja

Istraživački potencial: Belovar – Marof, Glavnica Donja – Centar, Glavnica Donja – Frtić, Glavnica Donja – Kuzelin, Jesenovec – Marofišče Fonduš, Blaguša – Kamenica, Kašina – Klačice, Planina Gornja – Tepčina špica, Planina Gornja – Rog, Sesvete – Staro Brestje, Sesvete – Jelkovec, Sesvete – Arheološko područje Šimunčevac, Vugrovec Gornji/Vuger Selo – Gradina. Crkve s mogućim arheološkim slojem – spoj arhitektonskih oblika, arheoloških nalaza i pratećih struktura – srednjovjekovne crkve s grobljima, mjesta starijih crkvi, cinklura: Kašina – crkva sv. Petra i Pavla, Moravče – crkva Presvetog Trojstva, Planina Donja – crkva sv. Jurja, Vuger Selo – crkva sv. Mihalja, Sesvete – crkva Svih Svetih.

C) Arheološka nalazišta koja imaju skupnu vrijednost – nalazišta iste vrste ili niz prostorno odvojenih struktura koje su karakteristične i/ili sačinjavaju određenu cjelinu, odnosno skupinu.

Srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije (*motte* (10.-13. st.) – oblik utvrde s drvenim tornjem ili kućom na oblikovanom zemljanim uzvišenju s obrambenim jarkom i bedemom u podnožju; uz utvrdu čest je bio i razvoj utvrđenoga podgrađa – suburbija; na području sjeverozapadne Hrvatske karakteristična vrsta utvrde u razdoblju nakon provale Tatara, 2. pol. 13. st.): Blaguša – Gradišće, Moravče – Hrtić, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće, Vugrovec Donji – Castrum Vugra.

Trasa magistralne rimske ceste *Siscia – Poetovio* s pratećim strukturama (riječ je o magistralnoj cesti *Siscia – Andautonia – Poetovio* koja je na nekoliko mjesta rekognoscirana na području Gradske četvrti Sesvete (vidljiv nasip slojeva šljunka) s pratećim sadržajima (nekropole, odmorište *mansio*, *villae rusticae*, miljokaz). Nalazišta – trag rimske ceste: Belovar, Markovo Polje/ Sesvete – Selčina, Đurđekovec – Lušci, Lužan – Kamenica, Markovo Polje – Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće, Sesvete.

Nalazišta veće skupine tumula noričko-panonskog tipa (antičke paljevinske nekropole/grobovi u formi tumula, rasprostranjene u rimskim provincijama Norik i Panonija): Sesvete -- Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci.

D) Reprezentativnost – reprezentativna arheološka nalazišta

Blaguša – Gradišće (tipičnost oblika – *motte*);

Sesvete – Dumovečki lug (specifičnost prostornog rasporeda – pravilna T-formacija);

Đurđekovec – Lušci (nekoliko tumula većih/značajnih dimenzija);

Glavnica Donja – Frtić (prepostavljena znatna veličina antičkoga graditeljskog sklopa s termalnim sklopom);

Center, Glavnica Donja - Frtić, Glavnica Donja – Kuzelin, Jesenovec - Marofišče Fonduš, Blaguša - Kamenica, Kašina - Klačice, Planina Gornja - Tepčina špica, Planina Gornja Rog, Sesvete - Staro Brestje, Sesvete - Jelkovec, Sesvete - arheološko območje, Šimunčevac in Vugrovec Gornji/Vuger Selo – Gradina. Cerkve z možno arheološko plastjo – spoj arhitektonskih oblik, arheoloških najdb in spremljajočih struktur – srednjeveške cerkve s pokopališči, kraji s starejšimi cerkvami, cinklura: Kašina - cerkev sv. Petra in Pavla, Moravče - cerkev Presvete Trojice, Planina Donja - cerkev sv. Jurija, Vuger Selo - cerkev sv. Mihaela in Sesvete – cerkev Vseh Svetih.

C) Arheološka najdišča, ki imajo skupno vrednost – najdišča enakega tipa ali niz prostorsko ločenih struktura, ki so karakteristične in/ali predstavljajo določeno celoto oziroma skupino.

Srednjeveške zemeljsko-lesene fortifikacije (*motte* (10.-13. st.) – oblika utrdbi z lesenim stolpom ali hišo na oblikovanem zemeljskem povisanju z obrambnim jarkom in obzidjem v vznožju; ob utrdbi je bil pogost tudi razvoj utrjenega podgradja – suburbija; na območju severozahodne Hrvatske značilen tip utrdbi v obdobju po navalu Tatarov, 2. pol. 13. st.: Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec, Planina Donja – Gradišće in Vugrovec Donji - Castrum Vugra.

Trasa magistralne rimske ceste *Siscia-Poetovio* s spremljajočimi strukturami (gre za magistralno cesto *Siscia – Andautonia – Poetovio*, ki je na nekaj mestih rekognoscirana na območju Mestne četrti Sesvete (viden nasip slojev gramoza) s spremljajočimi vsebinami (nekropole, počivališče *mansio*, *villae rusticae in miljski kamen*). Najdišča - sled rimske ceste: Belovar, Markovo Polje / Sesvete - Selčina, Đurđekovec - Lušci, Lužan - Kamenica, Markovo Polje - Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće in Sesvete.

Najdišča veće skupine gomil noričko-panonskega tipa (antični žgani grobovi v formi gomil, razširjene v rimskih provincijah Norik in Panonija): Sesvete - Dumovečki lug ter Đurđekovec – Lušci.

D) Reprezentativnost - reprezentativna arheološka najdišča

Blaguša - Gradišće (tipičnost oblike - *motte*);

Sesvete - Dumovečki lug (specifičnost prostorskog rasporeda – pravilna T-formacija);

Đurđekovec – Lušci (nekaj gomil večjih/bistvenih dimenziј);

Glavnica Donja – Frtić (predpostavljena bistvena veličina antičnega graditeljskoga sklopa s termalnim sklopom);

Glavnica Donja - Kuzelin (tipičnost oblike in položaja – keltska naselbina, poznoantični refugij);

Glavnica Donja – Kuzelin (tipičnost oblika i položaja – keltska naseobina, kasnoantički refugij);

Moravče – Draščica (jedna od najranijih nekropola grupe Virovitica, značajna za dataciju pojave grupe Virovitica);

Planina Donja – Gradišće (tipičnost oblika - *motte*);

Planina Gornja – Rog i Topla peć (tipičnost oblika i položaja).

ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA KOJA IMAJU DRUŠTVENU VRIJEDNOST

Prepoznata društvena vrijednost na području Gradske četvrti Sesvete obuhvaća: uključenost arheoloških nalazišta u planinarske putove, obrađenost nalazišta u planinarskim publikacijama i literaturi, uređenje nalazišta za vidikovce i izletišta te općeniti interes te društvene skupine. Nalazišta na području Parka prirode Medvednica vrednuje Javna ustanova Parka prirode Medvednica vezano uz posjećivanje lokaliteta kulturnog naslijeđa na čitavom području Parka prirode.

Prepoznata je i memorialna vrijednost, posebno uz groblja i tradicijska katolička sakralna obilježja u prostoru (postava križa na vrhu brijega Hrtić, na križanjima putova – Kraljev hrast). Nekoliko stanovnika ima kolekcije i čuva slučajne arheološke nalaze. Lokalna je zajednica bila uključena i u financiranje arheoloških istraživanja (Glavnica Donja). Posebno je u tradiciji izražena suradnja mještana s Muzejom Prigorja – dojave u slučaju pronalaska arheoloških nalaza prilikom poljodjelskih radova, izgradnje i sl. Brojna su nalazišta na području Sesveta prvi put otkrivena upravo temeljem dojave, odnosno saznanja mještana i lokalne zajednice. Uvjetnu društvenu vrijednost predstavljaju i brojne priče i/ili legende vezane uz određena arheološka nalazišta (priče o preseljenoj crkvi, gradu propalom u zemlju, gradu od stakla, zakopanom blagu, podzemnim prolazima, itd.).

Nalazišta uz planinarske putove – rekreacija: Blaguša – Gradišće, Kuzelin, Planina Gornja – Rog i Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica, Vugrovečki Donji – Castrum Vugra.

Nalazišta s memorijalnom vrijednosti: Blaguša Gradišće – grb, Moravče Hrtić – križ, te uvjetno povjesne crkve s grobljima.

Moravče – Draščica (ena izmed najzgodnejših nekropol skupine Virovitica, bistvena za dataciju pojave skupine Virovitica);

Planina Donja - Gradišće (tipičnost oblike - *motte*);

Planina Gornja - Rog in Topla peć (tipičnost oblike in položaja);

ARHEOLOŠKA NAJDIŠĆA, KI IMAJO DRUŽBENO VREDNOST

Prepoznana družbena vrednost na območju Mestne četrti Sesvete zajema: vključenost arheoloških najdišč v pohodniške poti, obdelanost najdišč v pohodniških publikacijah in literaturi, ureditev najdišč za razgledišča in izletniške točke ter splošni interes te družbene skupine. Najdišča na območju Naravnega parka Medvednica vrednoti Javna ustanova naravnega parka Medvednica v zvezi z obiskovanjem lokalitet kulturne dediščine na celotnem območju naravnega parka. Prepoznana je tudi memorialna vrednost zlasti ob pokopališčih, v prostoru pa so prepoznane tradicijske katoličke sakralne značilnosti (postavitev križa na vrhu brega Hrtić, na križanjih poti - Kraljev hrast). Nekaj prebivalcev ima kolekcije in hrani naključne arheološke najdbe. Lokalna skupnost je bila vključena tudi v financiranje arheoloških raziskovanj (Glavnica Donja). Zlasti je v tradiciji izraženo sodelovanje prebivalcev z Muzejem Prigorja – obvestila v primeru odkritja arheoloških najdb pri poljedelskih delih, izgradnji ipd. Številna najdišča na območju Sesvet so prvič odkrili ravno na podlagi informacije oziroma spoznaj meščanov in lokalne skupnosti. Pogojno družbeno vrednost predstavljajo tudi številne zgodbe/legende v zvezi z določenimi arheološkimi najdišči (zgodbe o preseljeni cerkvi, dvorcu propadlem v zemljo, dvorcu iz stekla, zakopanem zakladu, podzemnih prehodih itd.). Najdišča ob pohodniških poteh – rekreacija: Blaguša - Gradišće, Kuzelin, Planina Gornja - Rog in Topla peć, Planina Gornja - Tepčina špica in Vugrovečki Donji - Castrum Vugra.

Najdišča z memorialno vrednostjo: Blaguša Gradišće - grb, Moravče Hrtić – križ; pogojno zgodovinske cerkve s pokopališči.

**STRATEGIJA UPRAVLJANJA ARHEOLOŠKIM NASLIJEĐEM GRADSKE
ČETVRTI SESVETE – KONCEPT PREZENTACIJE I PRIJEDLOG MJERA
ZAŠTITE /// STRATEGIJA UPRAVLJANJA Z ARHEOLOŠKO DEDIŠĆINO
MESTNE ČETRTI SESVETE - KONCEPT PREZENTACIJE IN PREDLOG
VARSTVENIH UKREPOV**

PLANIRANI MODELI PREZENTACIJE ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA

1. ARHEOLOŠKI PUT KUZELIN I SESVETSKO PRIGORJE

Predloženi arheološki (kulturni) put povezuje arheološka nalazišta smještena na području slikovitog i dijelom očuvanog ruralnog kulturnog krajolika Sesvetskog Prigorja (sjeverno od stare ceste za Zelinu) te očuvanog šumskog brdovitog krajolika Medvednice. Put uključuje prezentaciju i interpretaciju odabralih dvadeset prometno dostupnih arheoloških nalazišta, od kojih po obimu prezentacije središnje mjesto pripada Kuzelinu (planirano uređenje arheološkog parka) te njihovo povezivanje označenom rutom koja se koristi postojećim prometnicama. Obilazak započinje u središtu Sesveta ispred zgrade Muzeja Prigorja Sesvete, a uključuje: zaustavljanje na označenim točkama i obilazak prezentiranih arheoloških nalazišta iz prapovjesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja, obilazak interpretacijskih centara, obilazak zaštićenih povijesnih naselja, ali i mogućnost zaustavljanja uz ugostiteljske i ostale sadržaje. Duljina puta iznosi približno 50 km, a moguće ju je obići automobilom, biciklom ili manjim autobusom.

Mogući su pojedinačni i grupni obilasci predloženoga puta te obilazak jedne polovine puta (mjesto preklapanja Kašina), ovisno o raspoloživu vremenu. Mesta zaustavljanja na putu trebaju imati odgovarajuće obilježje – broj i prepoznatljivo vizualno oblikovanje. Odgovarajuće vizualno oblikovanje morao bi imati i sav interpretacijski materijal (interpretacijske ploče, informativni letci i dr.).

Uz predloženi arheološki put planirano je u II. etapi uređivanje dvaju interpretacijskih centara: Interpretacijski centar *Srednjovjekovne fortifikacije i naselja plemenske županije Moravče* i Interpretacijski centar pučkih vjerovanja, legendi i toponima.

Dodatni sadržaj uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje: planinarski put ///
Dodatne vsebine ob Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje: planinska pot

NAČRTOVANI MODELI PREZENTACIJE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE

1. ARHEOLOŠKA POT KUZELIN IN SESVETSKO PRIGORJE

Predlagana arheološka (kulturna) pot povezuje arheološka najdišča, ki se nahajajo na območju slikovite in delno ohranjene podeželske kulturne krajine Sesvetskega Prigorja (severno od stare ceste za Zelino) ter ohranjenega gozdno gričevnatega sveta Medvednice. Pot vključuje prezentacijo in interpretacijo izbranih dvajsetih prometno dostopnih arheoloških najdišč, izmed katerih po obsegu prezentacije osrednje mesto pripada Kuzelinu (načrtovana ureditev arheološkega parka) ter njihovo povezovanje z označeno ruto, ki uporablja obstoječe ceste. Ogled se začenja v središču Sesvet pred stavbo Muzeja Prigorja Sesvete, vključuje pa: ustavljanje na označenih točkah in ogled prezentiranih arheoloških najdišč iz prazgodovinskega, antičnega in srednjeveškega obdobja, ogled interpretacijskih centrov, ogled zaščitenih zgodovinskih naselij, kakor tudi možnost ustavljanja z gostinskimi in drugimi vsebinami. Dolžina poti znaša približno 50 km, mogoč pa je ogled z avtomobilom, kolesom ali manjšim avtobusom. Možni so posamezni in skupinski ogledi predlagane poti ali ogled polovice poti (mesto križpotja Kašina), odvisno od razpoložljivega časa. Kraji ustavljanja na poti bi morali imeti ustrezno označbo (številko) in prepoznavno vizualno oblikovanje. Ustrezno vizualno oblikovanje bi moral imeti tudi ves interpretacijski material (interpretacijske table, info letaki idr.).

Povjesno naselje uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje: Kašina ///
Zgodovinsko naselje ob Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje: Kašina

Ob predlagani arheološki poti je v II. etapi predvidena ureditev dveh interpretacijskih centrov: Interpretacijski center *Srednjeveške fortifikacije in naselj plemenske županije Moravče*

Interpretacijski centar *Srednjovjekovne fortifikacije i naselja plemenske županije Moravče*, posvečen srednjovjekovnom razdoblju, predlaže se smjestiti u naselju Moravče (u jednu od tradičijskih okućnica pod brijegom Hrtić: Čumigaševa ulica k. br. 5, 7 ili u povjesnu zgradu napuštene trgovine uz crkvu Presvetog Trojstva u središtu naselja). Interpretacijski centar pučkih vjerovanja, legendi i toponima (Rog, Čergari, Vražji Laz, Tepčina špica i dr.), posvečen nematerijalnoj baštini Prigorja i Medvednice, predlaže se smjestiti u naselju Planina Donja (u jednu od napuštenih tradičijskih građevina na pristupnim putovima prema arheološkim nalazištima Gradec ili Gradišće). U tim zgradama treba planirati i prodaju suvenira, koja može imati i nekoliko distribucijskih mesta.

Uključena arheološka nalazišta: Kuzelin, Moravče – Draščica, Moravče – Rošnica, Moravče – crkva Presvetog Trojstva, Moravče – Hrtić, Glavnica Donja – Raspelo, Glavnica Donja – Centar, Glavnica Donja – Frtić, Blaguša – Staro Selo, Blaguša – Gradišće, Kašina – crkva sv. Petra i Pavla, Kašina – nalaz antičkog novca, Kašina – nalaz kamene sjekire, Planina Donja – crkva sv. Jurja, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće, Vugrovec Donji – crkva sv. Mihalja, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra, Paruževina – Gradišće, Đurđekovec – Lušci.

Uključena naselja: Moravče (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Glavnica Donja, Blaguša, Kašina (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Planina Donja, Vugrovec Donji (zaštićena kulturno-povijesna cjelina), Vugrovec Gornji.

Uključene državne, županijske, lokalne i ostale ceste: Ž-1009 dionica Sesvete – Kašina, Ž-1003, Ž-1006 dionica Adamovec – Moravče, nerazvrstana cesta Moravče-Glavnica Donja, Ž-1005 dionica Glavnica Donja – Glavnica Gornja, L-10009 dionica Glavnica Gornja – Blaguša, Ž-1002 dionica Blaguša – Kašina, D-29 dionica Kašina – Ž-1001, Ž-1001, L-10004 dionica Planina Donja – Prekvršje, Ž-1008, Ž-1007.

Vrste prezentacije: pejsažna prezentacija drvenih zemljanih srednjovjekovnih utvrda (Moravče – Hrtić, Blaguša – Gradišće, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra) i tumula (Đurđekovec – Lušci), arheološki park (Kuzelin, Glavnica Donja – Frtić), interpretacijske ploče (svi lokaliteti), replika pokretnog nalaza kamene sjekire (Glavnica Donja – Raspelo, Kašina), idealna rekonstrukcija antičke *villae rusticae* – II. etapa (Paruževina Gradišće).

Značaj: turistički značaj na razini Grada Zagreba.

Dodatni sadržaji: Vinska cesta grada Zagreba, planinarske staze, planinarski domovi (Vugrovec, Glavnica Gornja, Grohot), voden park Adamovec.

in Interpretacijski center narodnih prepričanj, legend in toponimov. Za Interpretacijski center *Srednjeveške fortifikacije in naselij plemenske županije Moravče*, posvećen srednjeveškemu obdobju, se predlaže postavitev v naselju Moravče (v eno izmed tradičionalnih ohišij pod bregom Hrtić (Čumigaševa ulica 5, 7 ali v zgodovinsko stavbo zapuščene trgovine ob cerkvi Presvete Trojice v središtu naselja). Interpretacijski center narodnih prepričanj, legend in toponimov (Rog, Čergari, Vražji Laz, Tepčina špica idr.) je posvećen nematerialni dedičini Prigorja in Medvednice. Predlaga se, da se postavi v naselju Planina Donja (v eno izmed zapuščenih tradičijskih zgradb na dostopnih puteh proti arheološkim najdišćem Gradec ali Gradišće). V teh stavbah je potrebno načrtovati tudi prodaju spominkov, ki lahko ima tudi nekaj distribucijskih mest.

Vključena arheološka najdišča: Kuzelin, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Moravče - cerkev Presvete Trojice, Moravče - Hrtić, Glavnica Donja - Raspelo, Glavnica Donja - Center, Glavnica Donja - Frtić, Blaguša - Staro Selo, Blaguša - Gradišće, Kašina - cerkev sv. Petra in Pavla, Kašina - najdba antičnih novcev, Kašina - najdba kamnite sekire, Planina Donja - cerkev sv. Jurija, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Donji - cerkev sv. Mihaela, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Paruževina – Gradišće in Đurđekovec - Lušci.

Vključena naselja: Moravče (zaštićena kulturno-zgodovinska celota), Glavnica Donja, Blaguša, Kašina (zaštićena kulturno-zgodovinska celota), Planina Donja, Vugrovec Donji (zaštićena kulturno-zgodovinska celota) in Vugrovec Gornji.

Povijesno naselje uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje: Vugrovec Donji // Zgodovinsko naselje ob Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje: Vugrovec Donji

Vključene državne, županijske, lokalne in ostale ceste: Ž-1009 odsek Sesvete-Kašina, Ž-1003, Ž-1006 odsek Adamovec-Moravče, nerazvršćena cesta Moravče-Glavnica Donja, Ž-1005 odsek Glavnica Donja-Glavnica Gornja, L-10009 odsek

Dodatni sadržaj uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje: višestoljetne lipe kod kapele sv Jurja (Planina Donja) /// Dodatne vsebine ob Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje: večstotletne lipe pri kapeli sv. Jurija (Planina Donja)

Nepokretno kulturno naslijeđe: povijesne cjeline seoskih naselja Moravče, Kašina i Vugrovec, povijesne građevine (Ljetnikovac Thauszy i Glavnica Donja – Kuća Pepelnjak), tradicijsko graditeljstvo.

Prirodno naslijeđe: Park prirode Medvednica, značajni

Glavnica Gornja-Blaguša, Ž-1002 odsek Blaguša-Kašina, D-29 odsek Kašina - Ž-1001, Ž-1001, L-10004 odsek Planina Donja-Prekvršje, Ž-1008, Ž-1007.

Vrste prezentacije: krajinska prezentacija lesenih zemeljskih srednjeveških utrdb (Moravče - Hrtić, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra) in gomil (Đurđekovec - Lušci), arheološki park (Kuzelin, Glavnica Donja - Frtić), interpretacijske table (vse lokacije), replika premične najdbe kamnite sekire (Glavnica Donja - Raspelo, Kašina), idealna rekonstrukcija antične *villae rusticae* – II. etapa (Paruževina Gradišće).

Pomen: turistični pomen na nivoju mesta Zagreb

Dodatni sadržaj uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko prigorje: planinarski dom (Vugrovec Gornji) /// Dodatne vsebine ob Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje: planinski dom (Vugrovec Gornji)

Dodatne vsebine: Vinska cesta mesta Zagreb, pohodniške poti, planinski domovi (Vugrovec, Glavnica Gornja, Grohot) in vodni park Adamovec.

Idejna vizualizacija prezentacije nalazišta na Arheološkom putu Kuzelin i Sesvetsko prigorje ///
Idejna vizualizacija prezentacije najdišča na Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje

krajobraz Goranec na Medvednici, značajni krajobraz Lipa – Rog na Medvednici, vrijedni krajolici (dolina potoka Vuger, okoliš kapele Krista Kralja, dolina potoka Glavničica, livade s vrbama u dolini potoka Glavničica, dolina potoka Blaguša, Lužci, Jesenovec, Moravče, Vugrovec Gornji, Laz).

2. INTERPRETACIJSKI CENTRI

Predloženo je uređivanje dvaju samostalnih interpretacijskih centara na području Gradske četvrti Sesvete s ciljem edukacije šire javnosti i stanovnika Gradske četvrti: Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji* i Interpretacijski centar *Rimske ceste*.

Planirani interpretacijski centar: Gradsko groblje Markovo Polje /// Načrtovani interpretacijski center: Mestno pokopališče Markovo Polje

Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji* predlaže se urediti u sklopu gradskoga groblja Markovo Polje kao dodatni memorijalno-edukacijski sadržaj suvremenoga groblja posvećen interpretaciji rimskih pogrebnih običaja i nekropolama. Koncept se temelji na blizini arheološkog nalazišta – trag rimske ceste i nalaza antičkoga nadgrobnog spomenika (Svinjarevo), uništenom tumulu (Markovo Polje) te drugim arheološkim nalazištima nekropola na području Gradske četvrti, sačuvanom kontinuitetu namjene prostora, planu proširenja groblja (PPGZ, 2014.) i potpuno neartikuliranom pristupu groblju bez ikakvih dodatnih sadržaja te mogućem broju posjetitelja – „posuđeni korisnici“ – posjetitelji groblja.

Interpretacijski centar *Rimske ceste* predlaže se smjestiti uz trasu rimske ceste koja prolazi novim stambenim naseljem Sopnica – Jelkovec, u nedavno dovršenu zgradu Gradske knjižnice kao dodatni edukativni sadržaj posvećen interpretaciji i prezentaciji rimske prometne infrastrukture. Koncept se temelji na činjenici da je urbanističko rješenje naselja poštivalo memoriju trase rimske ceste uređenjem parkovnog poteza u središtu novog

Nepremična kulturna dediščina: zgodovinske celote vaških naselij Moravče, Kašina in Vugrovec, zgodovinske zgradbe (Ljetnikovac Thauszy in Glavnica Donja - Hiša Pepelnjak), tradicionalna arhitektura.

Naravna dediščina: Naravni park Medvednica, pomembna pokrajina Goranec na Medvednici, pomembna pokrajina Lipa-Rog na Medvednici, dragocene pokrajine (dolina potoka Vuger, okolica kapele Krista Kralja, dolina potoka Glavničica, travniki z vrbami v dolini potoka Glavničica, dolina potoka Blaguša, Lužci, Jesenovec, Moravče, Vugrovec Gornji in Laz).

2. INTERPRETACIJSKI CENTRI

Predlagana je ureditev dveh samostojnjih interpretacijskih centrov na območju Mestne četrti Sesvete s ciljem edukacije širše javnosti in prebivalcev mestne četrti: Interpretacijski center *Rimske nekropole in pogrebni običaji* ter Interpretacijski centar *Rimske ceste*.

Za Interpretacijski centar *Rimske nekropole in pogrebni običaji* se predлага ureditev v sklopu mestnega pokopališča Markovo Polje kot dodatne memorialno-edukativne vsebine sodobnega pokopališča posvečenega interpretaciji rimskih pogrebnih običajev ter nekropolam. Koncept temelji na bližini arheološkega najdišča (sled rimske ceste) in najdbah antičnega nagrobnega spomenika (Svinjarevo), uničeni gomili (Markovo Polje) ter drugih arheoloških najdiščih nekropol na območju mestne četrti, ohranjeni kontinuiteti namembnosti prostora, načrtu razširitve pokopališča (PNMZ, 2014.) in popolnoma neartikuliranem pristopu pokopališču brez kakršnihkoli dodatnih vsebin ter možnem številu obiskovalcev - „posojeni uporabniki“ - obiskovalci pokopališča.

Za Interpretacijski centar *Rimske ceste* se predлага postavitev ob trasi rimske ceste, ki gre skozi novo stanovanjsko naselje Sopnica-Jelkovec, v nedavno dokončano stavbo mestne knjižnice kot dodatne edukacijske vsebine posvečene interpretaciji in prezentaciji rimske prometne infrastrukture. Koncept temelji na dejstvu, da je urbanistična rešitev naselja spoštovala memorijo trase rimske ceste z ureditvijo parkovne poteze v središču novega naselja. Knjižnica se nahaja ravno v osi rimske ceste, vendar pa manjka njena interpretacija in prezentacija, čeprav gre za pomemben dejavnik prostorskega razvoja Sesvet (magistralna rimska cesta *Siscia-Andautonia-Poetovio*). Za realizacijo tega interpretacijskega centra že obstajajo kompatibilna infrastruktura in strokovne kapacitete, stalni obiskovalci ter predpostavke za organizacijo številnih kulturnih dogodkov, delavnic, pouka, predavanj ipd.

Ob interpretacijskih centrih je načrtovana prezentacija in

naselja. Knjižnica je smještena upravo u osi rimske ceste, međutim izostala je njezina interpretacija i prezentacija iako je riječ o važnom čimbeniku prostornog razvoja Sesveta (magistralna rimska cesta *Siscia – Andautonia – Poetovio*). Za ostvarenje tog interpretacijskog centra već postoji kompatibilna infrastruktura i stručni kapaciteti, stalni posjetitelji te postoje prepostavke za organizaciju brojnih kulturnih događanja, radionica, nastave, predavanja i sl.

Uz interpretacijske centre planirana je prezentacija i interpretacija dvaju izdvojenih arheoloških nalazišta *in situ*: Sesvete – Dumovečki lug (antički tumuli) – uz Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji*, te Đurđekovec – Lušci (nekropola i rimska cesta) – nalazište uključeno u model prezentacije Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje. U drugoj etapi moguće je i povezivanje Interpretacijskog centra *Rimske ceste* s tematski povezanim nalazištem Markovo Polje/Sesvete – Selčina.

Uključena arheološka nalazišta: Sesvete – trasa rimske ceste, Markovo Polje – Svinjarevo, Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci, Markovo Polje/Sesvete – Selčina.

Uključena naselja: Sesvete, Markovo Polje, Đurđekovec.

Vrste prezentacije: pejsažna prezentacija oblika i rasporeda antičkih tumula (Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci), interpretacijske ploče (sva nalazišta).

Značaj: edukacijski značaj na lokalnoj razini i na razini Grada Zagreba.

Planirani interpretacijski centar: Knjižnica Sopnica-Jelkovec /// Načrtovani interpretacijski center: Knjižnica Sopnica – Jelkovec

interpretacija dveh ločenih arheoloških najdišč *in situ*: Sesvete - Dumovečki lug (antične gomile) - ob Interpretacijskom centru *Rimske nekropole in pogrebni običaji* ter Đurđekovec-Lušci (nekropola in rimska cesta) – najdišče uključeno v model prezentacije Arheološke poti Kuzelin in Sesvetsko Prigorje. V drugi etapi je mogoče tudi povezovanje Interpretacijskega centra *Rimske ceste* s tematsko povezanim najdiščem Markovo Polje / Sesvete - Selčina.

Vključena arheološka najdišča: Sesvete - trasa rimske ceste, Markovo Polje - Svinjarevo, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci in Markovo Polje / Sesvete - Selčina.

Vključena naselja: Sesvete, Markovo Polje in Đurđekovec.

Vrste prezentacije: krajinska prezentacija oblik in rasporeda antičnih gomil (Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci), interpretacijske table (vsaj najdišča).

Pomen: edukativni pomen na lokalnem nivoju in nivoju mesta Zagreb.

Idejna vizualizacija interpretacijskog centra Sopnica-Jelkovec i Arheološke i rekreacijske staze Sesvete ///
Idejna vizualizacija interpretacijskega centra Sopnica-Jelkovec in Arheološke in rekreacijske steze Sesvete

Tradicijska kuća na putu prema nalazištu Gradec (Planina Donja) ///
Tradicijska hiša na poti proti najdišču Gradec (Planina Donja)

3. PREZENTACIJA I INTERPRETACIJA ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA UZ PLANINARSKE STAZE NA MEDVEDNICI

Uz postojeći sustav planinarskih staza na području Parka prirode Medvednica te u širem području Medvedničkoga gorja planirana je prezentacija i interpretacija triju arheoloških nalazišta *in situ* koja nemaju dobru prometnu dostupnost (Rog – prapovijesna gradina, Topla peć – povremeno pećinsko boravište, Tepčina špica – fortifikacija). U taj je sustav moguće uključiti i ostala arheološka nalazišta dostupna planinarskim stazama i uključena u model prezentacije Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje (Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Planina Donja – Gradec, Vugrovec Donji – Castrum Vugra i Planina Donja – crkva sv. Jurja).

Uključena arheološka nalazišta: Planina Gornja – Rog i Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica, Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Planina Donja – crkva sv. Jurja, Planina Donja – Gradec, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra.

Uključena naselja: Planina Gornja, Planina Donja, Glavnica Donja, Blaguša, Vugrovec Gornji.

3. PREZENTACIJA IN INTERPRETACIJA ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ OB POHODNIŠKIH POTEH NA MEDVEDNICI

Ob obstojećem sistemu pohodniških poti na območju Naravnega parka Medvednica in v širšem območju Medvedničkega gorja je načrtovana prezentacija ter interpretacija treh arheoloških najdišč *in situ*, ki nimajo dobre prometne dostopnosti (Rog – prapovijesno Gradišće, Topla peć – običasno jamsko bivališče, Tepčina špica – fortifikacija). V ta sistem je mogoče vključevanje tudi drugih arheoloških najdišč, dostopnih po pohodniških poteh, vključenih v model prezentacije arheološke poti Kuzelin in Sesvetsko Prigorje (Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Planina Donja – Gradec, Vugrovec Donji – Castrum Vugra in Planina Donja – cerkev sv. Jurija).

Vključena arheološka najdišča: Planina Gornja - Rog in Topla peć, Planina Gornja - Tepčina Špica, Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - cerkev sv. Jurija, Planina Donja – Gradec in Vugrovec Gornji - Castrum Vugra.

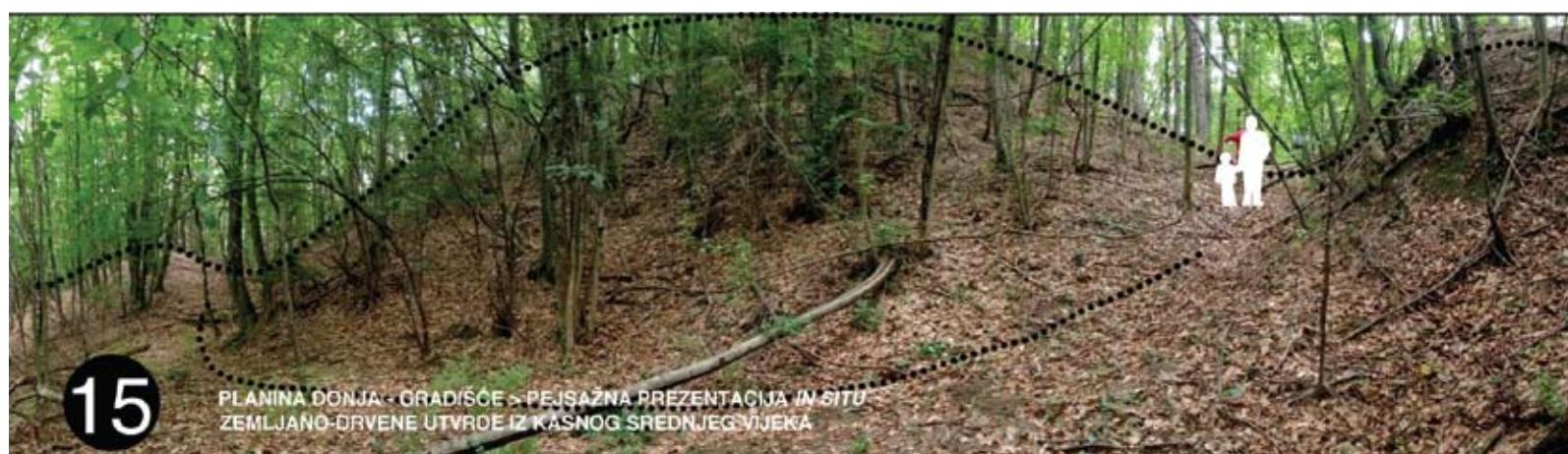
Vključena naselja: Planina Gornja, Planina Donja, Glavnica Donja, Blaguša in Vugrovec Gornji.

Pohodniške poti (številka poti): 1M, 31, 32, 47A, 60, 61.

Vrste prezentacije: krajinska prezentacija (Planina Gornja - Topla peć, Planina Gornja - Tepčina Špica, Blaguša - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Vugrovec Gornji - Castrum Vugra), arheološki park Kuzelin, interpretacijske table (vse lokacije).

Pomen: edukativni in rekreacijski pomen na lokalnem nivoju in nivoju mesta Zagreb.

Naravna dediščina: NP Medvednica, pomembna pokrajina Goranec, pomembna pokrajina Lipa-Rog.

Idejna vizualizacija prezentacije nalazišta na Arheološkom putu Kuzelin i Sesvetsko prigorje ///
Idejna vizualizacija prezentacije najdišča na Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje

Planinarske staze (broj puta): 1M, 31, 32, 47A, 60, 61.

Vrste prezentacije: pejsažna prezentacija (Planina Gornja – Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica, Blaguša – Gradišće, Planina Donja – Gradec, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra), arheološki park Kuzelin, interpretacijske ploče (svi lokaliteti).

Značaj: edukacijski i rekreacijski značaj na lokalnoj razini i na razini Grada Zagreba.

Prirodno naslijeđe: PP Medvednica, značajni krajobraz Goranec i značajni krajobraz Lipa – Rog.

4. PREZENTACIJA I INTERPRETACIJA ARHEOLOŠKIH NALAZA/NALAZIŠTA NA DRŽAVNOJ CESTI ZA MARIJU BISTRICU

Konceptom prezentacije i interpretacije predloženo je uređivanje dviju interpretacijskih točaka uz državnu cestu D-29: točka/vidikovac/odmorište na mjestu slučajnog nalaza kamene sjekire – od prapovijesti korišten prijelaz/prijevoj Medvednice prema Lazu (kontinuitet korištenja) te točka u naselju Vurnovec na mjestu otkrivene antičke rustične vile.

Uključena arheološka nalazišta: Vurnovec – Gradišće, Kašina – Kobiljak.

Uključena naselja: Vurnovec, Kašina.

Cesta: D-29.

Vrste prezentacije: interpretacijska ploča (Vurnovec – Gradišće, Kašina – Kobiljak), replika pokretnog nalaza – kamena sjekira (Kašina – Kobiljak).

Značaj: lokalni značaj.

5. ARHEOLOŠKA I REKREACIJSKA STAZA SESVETE – TRASA RIMSKE CESTE – II. ETAPA

Predstavlja prostornu integraciju/povezivanje dvaju predloženih interpretacijskih centara (*Rimske nekropole i pogrebni običaji* i *Rimske ceste*) s izdvojenim nalazištima (Lušci, Selčina) ponovnim korištenjem trase rimske ceste kao pješačke i biciklističke staze na potezu od naselja Sopnica – Jelkovec do arheološkog nalazišta Lušci sjeverno od groblja Markovo Polje. Arheološka staza prolazi većim dijelom urbaniziranim predjelom Sesveta, a uključuje ukupno šest arheoloških nalazišta. Planirana pješačka i biciklistička staza duljine je približno 5 km.

Preduvjeti izvedbe: pravna zaštita arheoloških nalazišta trase rimske ceste na području Gradske četvrti prema modelu zaštite serijskog kulturnog dobra; izmjene i dopune urbanističkih planova (Poslovna zona Sesvete sjever i jug, GUP-a Sesvete) kojima bi se trasa i pojas rimske ceste očuvali od izgradnje i

4. PREZENTACIJA IN INTERPRETACIJA ARHEOLOŠKIH NAJDB/NAJDIŠČ NA DRŽAVNI CESTI ZA MARIJO BISTRICO

S konceptom prezentacije in interpretacije je predlagana ureditev dveh interpretacijskih točk ob državni cesti D-29: točka/razgledna točka/počivališče na kraju naključne najdbe kamnite sekire - od prazgodovine uporabljen prelaz/prevoj Medvednice proti Lazu (kontinuiteta uporabe) ter točka v naselju Vurnovec na kraju odkrite antične rustikalne vile.

Vključena arheološka najdišča: Vurnovec - Gradišće, Kašina - Kobiljak.

Vključena naselja: Vurnovec, Kašina.

Cesta: D-29.

Vrste prezentacije: interpretacijska tabla (Vurnovec - Gradišće, Kašina - Kobiljak), replika premične najdbe - kamnita sekira (Kašina - Kobiljak).

Pomen: lokalni pomen.

5. ARHEOLOŠKA IN REKREACIJSKA STEZA SESVETE – TRASA RIMSKE CESTE – II. ETAPA

Predstavlja prostorsko integracijo/povezovanje dveh predlaganih interpretacijskih centrov (*Rimske nekropole in pogrebni običaji* ter *Rimske ceste*) z ločenimi najdišči (Lušci, Selčina) ob ponovni uporabi trase rimske ceste kot pešpoti in kolesarske steze na poti od naselja Sopnica-Jelkovec do arheološkega najdišča Lušci severno od pokopališča Markovo Polje. Arheološka steza večim delom poteka po urbaniziranih predelih Sesveta, vključuje pa skupaj šest arheoloških najdišč. Načrtovana pešpot in kolesarska steza sta dolgi približno 5 km.

Predpogoji izvedbe: pravno varstvo arheoloških najdišč trase rimske ceste na območju Mestne četrti po modelu varstva serijske kulturne dobrine; spremembe in dopolnitve urbanističnih načrtov (poslovna cona Sesvete sever in jug, GUN Sesvete), s katerimi bi se trasa in pas rimske ceste izvzela iz izgradnje in bi se načrtovala kot krajinska poteza; ureditev park gozda Selčina; čiščenje območja gozda Selčina od zaostalih eksplozivnih naprav; ureditev novih rekreacijskih vsebin.

Vključena arheološka najdišča: Sesvete - trasa rimske ceste, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete - cerkev Vseh Svetih, Markovo Polje / Sesvete - Selčina, Markovo Polje / Sesvete - Selčina – naključna najdba kopja in Markovo Polje - Svinjarevo, Đurđekovec - Lušci.

Vključena naselja: Sesvete, Markovo polje in Đurđekovec.

Vrste prezentacije: krajinska prezentacija (Đurđekovec - Lušci),

planirali kao pejsažni potez; uređenje park šume Selčina; čišćenje područja šume Selčina od zaostalih eksplozivnih naprava; uređenje novih rekreacijskih sadržaja.

Uključena arheološka nalazišta: Sesvete – trasa rimske ceste, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete – crkva Svih Svetih, Markovo Polje/Sesvete – Selčina, Markovo Polje/Sesvete – Selčina – slučajni nalaz koplja, Markovo Polje – Svinjarevo, Đurđekovec – Lušci.

Uključena naselja: Sesvete, Markovo Polje, Đurđekovec.

Vrste prezentacije: pejsažna prezentacija (Đurđekovec – Lušci), interpretacijska ploča (sva nalazišta), replika pokretnog nalaza – koplje (Selčina).

Značaj: lokalni urbanistički i društveni značaj, društvena integracija arheološkog naslijeđa.

Dodatni sadržaji: Interpretacijski centar *Rimska cesta*, Interpretacijski centar *Rimske nekropole i pogrebni običaji*.

6. OBILAZAK ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA BALONOM

Zbog loše prometne dostupnosti određenih nalazišta dostupnih samo planinarskim stazama (Planina Gornja – Tepčina špica, Planina Gornja – Rog, Planina Gornja – Topla peć, Kašina – Kamenica) te ljepote i očuvanosti šumskog i brdskog krajolika Medvednice predložen je model prezentacije razgledavanjem i pogledom na arheološka nalazišta smještena na vrhovima Medvedničkog gorja iz balona. U razgledavanje je moguće uključiti i arheološka nalazišta uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje te nalazišta izvan područja Gradske četvrti Sesvete (primjerice Susedgrad, Medvedgrad, Zelingrad i dr.)

Uključena arheološka nalazišta: Moravče – Hrtić, Glavnica Donja – **Kuzelin**, Grohot, Blaguša – Kamenica, prijevoj prema Lazu, Planina Donja – Gradec, Planina Donja – Gradišće,

interpretacijska tabla (vsa najdišča), replika premične najdbe – kopje (Selčina).

Pomen: lokalni urbanistični in družbeni pomen, družbena integracija arheološke dedišćine.

Dodatne vsebine: Interpretacijski center *Rimska cesta*, Interpretacijski centar *Rimske nekropole in pogrebni običaji*.

6. OGLED ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ Z BALONOM

Zaradi slabe prometne dostopnosti določenih najdišč, ki so dostopna samo po pohodniških poteh (Planina Gornja - Tepčina špica, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peć in Kašina - Kamenica), in lepote ter ohranjenosti gozdne in gorske pokrajine Medvednice, je predlagan model prezentacije z ogledovanjem in pogledom na arheološka najdišča, ki se nahajajo na vrhovih Medvedniškega gorovja, iz balona. V ogled je mogoče vključiti tudi arheološka najdišča ob arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko Prigorje ter najdišča izven območja Mestne četrti Sesvete (npr. Susedgrad, Medvedgrad, Zelingrad idr.)

Vključena arheološka najdišča: Moravče - Hrtić, Glavnica Donja - **Kuzelin**, Grohot, Blaguša - Kamenica, prevoj proti Lazu, Planina Donja - Gradec, Planina Donja - Gradišće, Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peć in Planina Gornja - Tepčina špica.

Pomen: turistični pomen na nivoju mesta Zagreb.

Nepremična kulturna dediščina: kulturna in zgodovinska pokrajina medvedniškega gorovja.

Naravna dediščina: NP Medvednica, pomembna krajina Lipa-Rog na Medvednici, dragocena krajina Laz.

Idejna vizualizacija prezentacije nalazišta na Arheološkom putu Kuzelin i Sesvetsko prigorje ///
Idejna vizualizacija prezentacije najdišča na Arheološki poti Kuzelin in Sesvetsko prigorje

Planina Gornja – Rog, Planina Gornja – Topla peć, Planina Gornja – Tepčina špica.

Značaj: turistički značaj na razini Grada Zagreba.

Nepokretno kulturno naslijeđe: kulturni i povijesni krajolik medvedničkog gorja.

Prirodno naslijeđe: PP Medvednica, značajni krajobraz Lipa – Rog na Medvednici, vrijedni krajolik Laz.

Prioriteti izvedbe:

I. etapa

Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje, interpretacijski centri Jelkovec i Markovo Polje, prezentacija i interpretacija arheoloških nalazišta uz planinarske staze na Medvednici, prezentacija i interpretacija izdvojenih arheoloških lokaliteta.

II. etapa

Arheološka i rekreacijska staza Sesvete, uređivanje dvaju interpretacijskih centara uz Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje.

U II. etapi prezentacije i interpretacije arheološkog naslijeđa Gradske četvrti Sesveta potrebno je:

- Ispitati mogućnost idealne i djelomične rekonstrukcije:
1) rimske gospodarske građevine Paruževina (*mansio*) u neposrednoj blizini nalazišta (edukacijska i turistička namjena, prezentacija rimskoga poljodelstva, prehrane itd.) i 2) jedne od pet drveno-zemljanih utvrda na području gradske četvrti (Vugrovec Gornji – Castrum Vugra, Blaguša – Gradišće, Moravče – Hrtić, Planina Donja – Gradec i Gradišće).
- Ispitati mogućnost korištenja suvremene arhitekture u službi prezentacije i interpretacije određenih nalazišta (primjerice Blaguša – Gradišće, Kuzelin).

Zaključak: Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete u predložene modele prezentacije i interpretacije uključena su 33 arheološka nalazišta (66 %), aneka su nalazišta uključena u više modela.

Tradicijska kuća na putu prema nalazištu Hrtić (Moravče) /// Tradicijska hiša na poti proti najdišču Hrtić (Moravče)

Prioriteti izvedbe:

I. etapa

Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje, interpretacijska centra Jelkovec ter Markovo Polje, prezentacija in interpretacija arheoloških najdišč ob pohodniških poteh na Medvednici, prezentacija ter interpretacija ločenih arheoloških lokalitet.

II. etapa

Arheološka in rekreacijska steza Sesvete, ureditev dveh interpretacijskih centrov ob arheološki poti Kuzelin ter Sesvetsko Prigorje.

V II. etapi prezentacije in interpretacije arheološke dediščine Mestne četrti Sesvete je potrebno:

- raziskati možnost idealne in delne rekonstrukcije: 1) rimske gospodarske zgradbe Paruževina (*mansio*) v neposredni bližini najdišča (ekovisoka in turistični namen, prezentacija rimskega poljodelstva, prehrane, ...) in 2) ene izmed petih leseno-zemeljskih utrdb na območju mestne četrti (Vugrovec Gornji - Castrum Vugra, Blaguša - Gradišće, Moravče - Hrtić, Planina Donja - Gradec in Gradišće) ter
- raziskati možnost uporabe sodobne arhitekture v duhu prezentacije in interpretacije določenih najdišč (pr. Blaguša - Gradišće, Kuzelin).

Zaključek: Od skupno 50 popisanih arheoloških najdišč na območju Mestne četrti Sesvete je v predlagane modele prezentacije in interpretacije vključenih 33 arheoloških najdišč (66 %); nekatera najdišča so vključena v več modelov.

MJERE ZAŠTITE S CILJEM UNAPREĐENJA NEPOKRETNOGA ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA

PROGRAM MJERA ZAŠTITE ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA

Predlažu se sljedeće mjere pravne i stručne naravi s ciljem unapređenja stanja zaštite nepokretnoga arheološkog naslijeđa:

1. Proglašenje pravnog statusa zaštićenog kulturnog dobra za pojedinačna arheološka nalazišta, za arheološka područja, te za skupinu nalazišta prema modelu zaštite serijskog kulturnog dobra (određenje granica zaštite i područja rasprostiranja).
2. Određenje arheoloških pričuva (zabrana iskopavanja), od toga i dio područja nalazišta Kuzelin.
3. Kontrola izgradnje i prostornih utjecaja na nalazišta putem konzervatorskih studija, prostornih planova i studija utjecaja.
4. Rekognosciranje – nastavak sustavnog pregleda terena, odnosno rekognosciranja i reambulacija nalazišta.
5. Nastavak arheoloških istraživanja: nedestruktivnim metodama i iskopavanjem.

PRIJEDLOZI I SMJERNICE ZA PRAVNU ZAŠТИTU ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA GRADSKE ČETVRTI SESVETE

Strategija zaštite arheološkog naslijeđa na području Gradske četvrti Sesvete predlaže proglašenje i različite oblike pravne i zakonske zaštite arheološkog naslijeđa: 1. Rješenje o zaštiti pojedinačnog arheološkog nalazišta (12), 2. Rješenje o zaštiti arheološkog područja (4), 3. Rješenje o zaštiti skupine arheoloških nalazišta kao serijsko dobro (1 sa 7 nalazišta), 4. dopunu postojećih Rješenja o zaštiti (2+5), 5. određenje arheološke pričuve (7), 6. zaštitu arheološkog nalazišta i arheološkog područja prostornim, odnosno urbanističkim planom.

Od ukupno 50 popisanih arheoloških nalazišta na području Gradske četvrti Sesvete za pravnu je zaštitu predloženo 22 nalazišta (44 %). Do sada su na području gradske četvrti zaštićena svega 4 arheološka nalazišta (Kuzelin, Sesvete – Dumovečki lug, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće i Vugrovec Donji – Kamenica, što iznosi 8 % od do sada utvrđenog broja arheoloških nalazišta). Ukupno je pravnom zaštitom planirano je obuhvatiti 31 arheološko nalazište (62 %).

1. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti pojedinačnoga arheološkog nalazišta

Za donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog nalazišta (status

UKREPI VARSTVA S CILJEM IZBOLJŠANJA NEPREMIČNE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE

PROGRAM UKREPOV VARSTVA ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE

Predlagajo se naslednji ukrepi pravne in strokovne narave s ciljem izboljšanja stanja varstva nepremične arheološke dedišćine:

1. razglasitev pravnega statusa varovane kulturne dobrine za posamezna arheološka najdišča, za arheološka območja in skupino najdišč po modelu varstva serijske kulturne dobrine (določanje meje varstva in področja razširjenosti);
2. določitev arheoloških rezerv (prepoved izkopavanj), od tega tudi del območja najdišča Kuzelin;
3. kontrola izgradnje in prostorskih vplivov na najdišča preko konservatorskih študij, prostorskih načrtov in študij vplivov;
4. rekognosciranje – nadaljevanje sistematičnega pregleda terena (rekognosciranja) in reambulacija najdišča;
5. nadaljevanje arheoloških raziskav z nedestruktivnimi metodami in izkopavanjem.

PREDLOGI IN SMERNICE ZA PRAVNO VARSTVO ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE MESTNE ČETRTI SESVETE

Strategija varstva arheološke dedišćine na območju Mestne četrti Sesvete predlaga razglasitev in različne oblike pravnega ter zakonskega varstva arheološke dedišćine: 1. Odločba o varstvu posameznega arheološkega najdišča (12), 2. Odločba o varstvu arheološkega območja (4), 3. Odločba o varstvu skupine arheoloških najdišč kot serijske dobrine (1 s 7 najdišč), 4. dopolnitev obstoječih Odločb o varstvu (2+5), 5. določitev arheološke rezerve (7) in 6. varstvo arheološkega najdišča in arheološkega območja s prostorskim oziroma urbanističnim načrtom.

Od skupaj 50 popisanih arheoloških najdišč na območju Mestne četrti Sesvete je za pravno varstvo predlaganih 22 najdišč (44 %). Do sedaj so na območju mestne četrti zaščitena le 4 arheološka najdišča (Kuzelin, Sesvete - Dumovečki lug, Paruževina/Đurđekovec - Gradišće in Vugrovec Donji – Kamenica), kar znaša 8 % od do sedaj določenega števila arheoloških najdišč. Skupaj je s pravnim varstvom načrtovano zajetje 31 arheoloških najdišč (62 %).

1. Predlog sprejetja Odločbe o varstvu posameznega arheološkega najdišča

Za sprejem odločbe o varstvu arheološkega najdišča (status

zaštićenoga kulturnog dobra) predlaže se 12 arheoloških nalazišta: Blaguša – Gradišće, Blaguša – Kamenica, Staro Selo, Glavnica Donja – Frtić, Jesenovec – Marofišće – Fonduš, Kašina – Klačice, Moravče – Draščica, Planina Donja – Gradišće, Planina Donja – Gradec, Planina Gornja – Tepčina špica, Vugroveč Gornji – Castrum Vugra, Vurnovec – Gradišće (ovisno o arheološkim istraživanjima).

Zbog nepoznavanja prostornog rasprostiranja djelomično istraženih nalazišta i naznaka da se arheološko nalazište rasprostire i izvan istraženog obuhvata predlaže se utvrđivanje šireg područja zaštite za arheološka nalazišta Glavnica Donja – Frtić, Kašina – Klačice, Moravče – Draščica, Vurnovec – Gradišće.

2. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti arheološkog područja/zone

Za donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja predlažu se 4 arheološka nalazišta: arheološko područje Moravče (Moravče – Rošnica, Moravče – Hrtić) i arheološko područje Rog (Planina Gornja – Rog, Planina Gornja – Topla peć).

3. Prijedlog donošenja Rješenja o zaštiti skupine arheoloških nalazišta kao serijsko kulturno dobro

Za donošenje Rješenja o zaštiti prema modelu serijskoga kulturnog dobra *Trasa rimske ceste* predlaže se obuhvatiti 7 arheoloških nalazišta: Belovar – trag rimske ceste, Markovo Polje/Sesvete – Selčina – trag antičke ceste, Đurđekovec – Lušci, Lužan – Kamenica, Markovo Polje – Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće, Sesvete – trasa rimske ceste.

Zaštita objedinjava sva točkasta nalazišta trase rimske ceste i prateće strukture (nekropole, odmorišta, *villae rusticae*).

4. Prijedlog dopuna postojećih Rješenja o zaštiti

Za dopunu postojećeg Rješenja o zaštiti predlaže se:

- Zaštićeno arheološko nalazište Paruževina/Đurđekovec Gradišće (Z-5860) uključiti u serijsko dobro *Trasa rimske ceste* te ga odrediti i kao arheološku pričuvu.
- Zaštićeno arheološko nalazište Sesvete - Dumovečki lug (Z-5631) odrediti kao arheološku pričuvu.
- Rješenja o zaštiti za nepokretna kulturna dobra – sakralne građevine dopuniti s aspekta zaštite arheoloških nalaza. Sakralne su građevine s mogućim arheološkim slojem: Kašina – crkva sv. Petra i Pavla, Planina Donja – crkva sv. Jurja, Moravče – crkva Presvetog Trojstva, Vuger Selo (Vugroveč Donji) – crkva sv. Mihalja, Sesvete – crkva Svih Svetih.

zaštitene kulturne dobrine) je predlaganih 12 arheoloških najdišć: Blaguša - Gradišće, Blaguša - Kamenica, Staro Selo, Glavnica Donja - Frtić, Jesenovec – Marofišće - Fonduš, Kašina - Klačice, Moravče - Draščica, Planina Donja - Gradišće, Planina Donja - Gradec, Planina Gornja - Tepčina špica, Vugroveč Gornji - Castrum Vugra in Vurnovec - Gradišće (odvisno od arheoloških raziskav).

Zaradi nepoznavanja prostorske razširjenosti delno raziskanih najdišč in kazalcev, da se arheološko najdišće razprostira tudi izven raziskanega območja, se predlaga določitev širšega območja varstva za arheološka najdišča Glavnica Donja - Frtić, Kašina - Klačice, Moravče - Draščica in Vurnovec - Gradišće.

2. Predlog sprejema Odločbe o varstvu arheološkega območja/cone

Za sprejem odločbe o varstvu arheološkega območja se predlagajo 4 arheološka najdišča: arheološko območje Moravče (Moravče - Rošnica, Moravče - Hrtić) in arheološko območje Rog (Planina Gornja - Rog, Planina Gornja - Topla peć).

3. Predlog sprejema Odločbe o varstvu skupine arheoloških najdišč kot serijske kulturne dobrine

Za sprejem odločbe o varstvu po modelu serijske kulturne dobrine (*Trasa rimske ceste*) se predlaga zajetje 7 arheoloških najdišć: Belovar - sled rimske ceste, Markovo Polje / Sesvete Selčina - sled antične ceste, Đurđekovec - Lušci, Lužan - Kamenica, Markovo Polje - Svinjarevo, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće in Sesvete - trasa rimske ceste.

Varstvo zajema vsa točkovna najdišča trase rimske ceste in spremljajoče strukture (nekropole, počivališča, *villae rusticae*).

4. Predlog dopolnitev obstoječih Odločb o varstvu

Za dopolnitev obstoječih Odločb o varstvu se predlaga:

- Zaštićeno arheološko najdišće Paruževina/Đurđekovec Gradišće (Z-5860) uključiti v serijsko dobrino *Trasa rimske ceste* in ga določiti tudi kot arheološko zalogu/rezervo;
- Zaštićeno arheološko najdišće Sesvete - Dumovečki lug (Z-5631) določiti kot arheološko zalogu;
- Odločbe o varstvu za nepremične kulturne dobrine - sakralne stavbe dopolniti z aspekta varstva arheoloških najdb. Sakralne stavbe z možno arheološko plastjo so: Kašina - cerkev sv. Petra in Pavla, Planina Donja - cerkev sv. Jurija, Moravče - cerkev Presvete Trojice, Vuger Selo (Vugroveč Donji) - cerkev sv. Mihaela, Sesvete - cerkev Vseh Svetih.

5. Prijedlog određivanja arheološkog nalazišta kao arheološke pričuve

Prema suvremenim načelima zaštite nepokretnoga arheološkog naslijeđa kao arheološke pričuve predlaže se odrediti 7 arheoloških nalazišta: Blaguša – Staro Selo, Jesenovec – Marofišće – Fonduš, Kašina – Klačice, Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci, Lužan – Kamenica, Paruževina/Đurđekovec – Gradišće. Prijedlog se odnosi na arheološka nalazišta koja nisu ugrožena novom gradnjom (izvan građevnog područja naselja) ili planiranim infrastrukturnim projektima (osim nalazišta Staro Selo – alternativna trasa brze ceste, izgradnja retencije te nalazišta Klačice – neizgrađeni dio GPN-a). Uspostavljanje arheoloških pričuva, koje služe za arheološka istraživanja u budućnosti, propisano je ratificiranom evropskom konvencijom o arheološkom naslijeđu iz Vallette. Takav oblik zaštite arheološkog naslijeđa podrazumijeva zabranu gradnje te zabranu svih oblika obrade ili korištenja tla koja bi mogla ugroziti arheološko nalazište. Taj model zaštite, predložen Studijom, temelji se i na osnovnom konceptu prezentacije koji predviđa dovršenje, usustavljanje i korištenje već istraženih/istraživanih/iskopavanih, nezaštićenih, devastiranih i ugroženih nalazišta.

6. Zaštita arheološkog nalazišta i arheološkog područja prostornim, odnosno urbanističkim planom

Zaštita mjerama prostornog plana predlaže se za ona nalazišta i područja za koja se ne predviđa donošenje Rješenja o statusu kulturnog dobra i za zaštitu utjecaja u kontaktnim predjelima. Zaštita prostornim planom predlaže se zadržati za arheološka nalazišta: Belovar – Marof i Glavnica – Črničevo, te Sesvete – Jelkovec (PPGZ, 2014., evidencija).

Prostornim planom predviđa se zaštita kontaktnog predjela nalazišta vidljivih u prostoru (Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Planina Donja Gradec i Gradišće, Moravče – Hrtić, Vugrovec Gornji – Castrum Vugra), koja uključuje zabranu nove izgradnje, zabranu širenja građevnog područja naselja, potrebu sanacije narušenog smještaja, zabranu izvedbe velikih infrastrukturnih zahvata (ceste, dalekovodi, retencije), te zabranu gospodarskog iskorištavanja šume.

Za zaštitu prostornim planom predlaže se arheološko područje Vugrovec Donji (Vugrovec Donji – Kamenica/Slatina, Đurđekovec – Kuntašev breg), uz zadržavanje dvaju postojećih arheoloških područja Glavnica Donja (Centar) i Sesvete – arheološko područje (PPGZ, 2014., evidencija).

Naselja Vugrovec Donji te Glavnica Donja nalaze se najvjerojatnije na mjestu antičkih naselja.

5. Predlog določitve arheološkega najdišča kot arheološke zaloge/rezerve

Na podlagi sodobnih načel varstva nepremične arheološke dediščine kot arheološke zaloge/rezerve se predlaga določitev 7 arheoloških najdišč: Blaguša - Staro Selo, Jesenovec – Marofišće - Fonduš, Kašina - Klačice, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Lužan – Kamenica in Paruževina/Đurđekovec - Gradišće. Predlog se nanaša na arheološka najdišča, ki niso ogrožena z novo gradnjo (izven gradbenega območja naselja) ali z načrtovanimi infrastrukturnimi projektmi (razen najdišča Staro Selo – alternativna trasa hitre ceste, izgradnja retencije ter najdišča Klačice – nezgrajeni del GON-a). Vzpostavitev arheoloških zalog, ki so namenjene arheološkim raziskavam v prihodnosti, je predpisana z ratificirano Evropsko konvencijo o arheološki dediščini iz Vallette. Takšna oblika varstva arheološke dediščine zajema prepoved gradnje in prepoved vseh oblik obdelave ali uporabe tal, ki bi lahko ugrozila arheološko najdišče. Ta model varstva, predlagan s študijo, temelji tudi na osnovnem konceptu prezentacije, ki predvideva dokončanje, sistematizacijo in uporabo že raziskanih/raziskovanih/izkopanih, nezavarovanih, devastiranih in ogroženih najdišč.

6. Varstvo arheološkega najdišča in arheološkega območja s prostorskim oziroma urbanističnim načrtom

Varstvo z ukrepi prostorskog načrta se predlaga za tista najdišča in območja, za katera se ne predvideva sprejem odločbe o statusu kulturne dobrine ter za varstvo vplivov v kontaktnih predelih. Z varstvom s prostorskim načrtom se predlaga obdržati arheološka najdišča: Belovar – Marof, Glavnica – Črničevo in Sesvete - Jelkovec (PNMZ, 2014, evidenca).

S prostorskim načrtom se predvideva varstvo kontaktnega predela najdišč vidnih v prostoru (Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Planina Donja Gradec in Gradišće, Moravče – Hrtić ter Vugrovec Gornji - Castrum Vugra), ki vključuje prepoved nove izgradnje, prepoved širjenja gradbenega območja naselja, potrebo po sanaciji ogrožene nastanitve, prepoved izvedbe velikih infrastrukturnih posegov (ceste, daljnovodi, retencije) in prepoved gospodarskega izkoriščanja gozda.

Za varstvo s prostorskim načrtom se predlaga arheološko območje Vugrovec Donji (Vugrovec Donji - Kamenica/Slatina in Đurđekovec - Kuntašev breg) z ohranitvijo dveh obstoječih arheoloških območij Glavnica Donja (Center) in Sesvete - arheološko območje (PNMZ, 2014, evidenca).

Naselja Vugrovec Donji in Glavnica Donja se najverjetneje nahajata na mjestu antičnih naselij.

PRIJEDLOZI KONZERVATORSKIH MJERA ZA OČUVANJE ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA GRADSKE ČETVRTI SESVETE

Predlažu se sljedeće konzervatorske mjere za očuvanje arheološkog naslijeđa:

- konzervacija vidljivih nalaza na otvorenom na arheološkim nalazištima Kuzelin i Frtić
- izrada projekta prezentacije: Kuzelin
- konzervacija i rekonstrukcija oblika tumula: Dumovečki lug i Lušci
- konzervacija i rekonstrukcija oblika terena: Blaguša – Gradišće, Planina Donja – Gradišće, Moravče – Hrtić, Vugrovečki Donji – Castrum Vugra
- uklanjanje ili održavanje vegetacije: Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci, Planina Donja – Gradec i Gradišće, Moravče – Hrtić
- revizijsko i sustavno arheološko istraživanje devastiranog arheološkog nalazišta Vurnovec – Gradišće
- zabrana oranja (moguće korištenje zemljišta samo kao livade – sjenokoša): Blaguša – Staro Selo, Moravče – Draščica, Moravče – Rošnica, Moravče – Hrtić, Paruževina – Gradišće
- zabrana nekontroliranoga gospodarskog iskorištavanja šume: Kuzelin, Blaguša – Gradišće, Sesvete – Dumovečki lug, Đurđekovec – Lušci, Planina Donja – Gradec i Gradišće, Planina Gornja – Rog, Planina Gornja – Tepčina špica
- ambijentalno uređivanje naselja oko nalazišta za koja je planirana prezentacija (Moravče, Sesvete – trasa rimske ceste, Glavnica Donja, Blaguša, Vugrovečki Gornji i dr.)
- zaštita kontaktnih predjela povijesnih naselja (Moravče, Kašina, Vugrovečki) prostornim, odnosno urbanističkim planom – kontrola nove gradnje i sanacija narušenih ambijenata – propisivanje odgovarajućih urbanih pravila, potreba izrade detaljnijih urbanističkih planova i konzervatorskih elaborata povijesnih naselja i dijelova naselja
- izrada studija utjecaja planiranog 400 kW dalekovoda i moguće nove postave stupova elektroničke komunikacije na kulturni krajolik Medvednice i arheološko naslijeđe (Hrtić, Draščica, Kuzelin, Grohot, Kamenica, Tepčina špica, Črničevo, Kašina)
- izrada i usvajanje plana upravljanja Arheološkim nalazištem Kuzelin i ostalim arheološkim nalazištima Gradske Četvrte Sesvete – uključeni svi važni dionici (Muzej Prigorja, lokalna zajednica – mjesni odbori, nevladine udruge, mjesna samouprava – Gradska četvrt, uprava Grada Zagreba, vlasnici, poduzetnici, turistički djelatnici, i dr.).

PREDLOGI KONZERVATORSKIH UKREPOV ZA OHRANITEV ARHEOLOŠKE DEDIŠCINE MESTNE ČETRTI SESVETE

Predlagajo se naslednji konservatorski ukrepi za ohranitev arheološke dediščine:

- konservacija vidnih najdb na odprttem na arheoloških najdiščih Kuzelin in Frtić;
- izdelava projekta prezentacije: Kuzelin;
- konservacija in rekonstrukcija oblike gomil: Dumovečki lug in Lušci;
- konservacija in rekonstrukcija oblike terena: Blaguša – Gradišće, Planina Donja - Gradišće, Moravče – Hrtić in Vugrovečki Donji - Castrum Vugra;
- odstranjevanje ali vzdrževanje vegetacije: Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Planina Donja - Gradec in Gradišće ter Moravče - Hrtić;
- revizijsko in sistemsko arheološko raziskovanje devastiranega arheološkega najdišča Vurnovec - Gradišće;
- prepoved oranja (možnost uporabe zemljišča samo kot travnika – košnja sena): Blaguša - Staro Selo, Moravče - Draščica, Moravče - Rošnica, Moravče – Hrtić in Paruževina - Gradišće;
- prepoved nekontroliranega gospodarskega izkoriščanja gozda: Kuzelin, Blaguša - Gradišće, Sesvete - Dumovečki lug, Đurđekovec - Lušci, Planina Donja - Gradec in Gradišće, Planina Gornja – Rog ter Planina Gornja - Tepčina špica;
- ambientalna ureditev naselij okrog najdišč, za katera je načrtovana prezentacija (Moravče, Sesvete - trasa rimske ceste, Glavnica Donja, Blaguša, Vugrovečki Gornji idr.);
- varstvo kontaktnih predelov zgodovinskih naselij (Moravče, Kašina in Vugrovečki) s prostorskim oziroma urbanističnim načrtom – kontrola nove gradnje ter sanacij poškodovanih ambientov – predpisovanje ustreznih urbanih pravil, potreba po izdelavi podrobnih urbanističnih načrtov in konservatorskih elaboratov zgodovinskih naselij ter delov naselij;
- izdelava študij vplivov načrtovanega 400 kW daljnovoda in morebitne nove postavitve stebrov elektronske komunikacije na kulturno pokrajino Medvednice ter arheološko dediščino (Hrtić, Draščica, Kuzelin, Grohot, Kamenica, Tepčina špica, Črničevo in Kašina);
- izdelava in sprejem načrta upravljanja z Arheološkim najdiščem Kuzelin ter ostalimi arheološkimi najdišči Mestne četrti Sesvete – uključeni so vsi pomembni udeleženci (Muzej Prigorja Sesvete, lokalna skupnost - mestni odbori, nevladna združenja, mestna samouprava - Mestna četrt, uprava Mesta Zagreb, lastniki, podjetniki, turistični delavci idr.).

LITERATURA I IZVORI /// LITERATURA IN VIRI

LITERATURA /// LITERATURA

- *** (1986.), *40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povjesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- *** (1990.), *Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin
- *** (1993.), *Hrvatski povjesni zemljovidi*, Kartografija Učila / Školska knjiga, Zagreb
- *** (1994.), *Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine*, Muzej grada Zagreba, Zagreb
- *** (1997.), *Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje*, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar
- *** (2006.), *Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb
- *** (2009.), *Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća*, Zagrebačka županija I. i II., Hrvatski institut za povijest, Zagreb
- *** (2009.a), *The Eight Centuries of Stubica*, Muzej Hrvatskog zagorja / Grad Donja Stubica
- Adamček, J. (1980.), *Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV do kraja XVII stoljeća*, JAZU / Sveučilište u Zagrebu – Centar za povjesne znanosti Odjel za hrvatsku povijest, Zagreb
- Buchberger, M. (1998.), *Tajna Tepčine špice na Medvednici*, „Hrvatski planinar“, (7-8): 210-213
- Carman, J. (2002.), *Archaeology & Heritage An Introduction*, Continuum, London/New York
- Dobronić, L. (1979.), *Po starom Moravču*, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb
- Dobronić, L. (2003.), *Starci „vijenac“ sela oko Zagreba*, posebno izdanje zbornika Muzeja grada Zagreba „Iz starog i novog Zagreba“, Muzej grada Zagreba, Zagreb
- Fehring, G. P. (2004.), *Arheologija Srednjeg vijeka*, Scarabeus naklada, Zagreb
- Fofić, D. (2014.), *Primjena digitalnog modela reljefa (DMR) u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „info“* (31), Zagreb
- Gračanin, H. (2010.), *Zagrebačko područje u kasnoj Antici i ranom Srednjovjekovlju*, „VAMZ“. 43 (3): 143-151
- Gregl, Z. (1991.), *Rimljani u Zagrebu – Tragovi Rimskog carstva u gradu i okolici*, Latina et Graeca / Mladost, Zagreb
- Heneberg, V. (1929.), *Gradine i gradišta po Medvednici*, „Narodna starina“, knjiga 8(20): 129-136, Zagreb
- Hirc, D. (1905.), *Prirodni zemljopis Hrvatske - Lice naše domovine*, knjiga prva, Zagreb
- Horvat, A. (1974.), *U povodu dileme o crkvi u Sesvetama*, u: Iz starog i novog Zagreba V, Muzej grada Zagreba: 97-102, Zagreb
- Ivanušec, R. (2013.), *Neke srednjovjekovne utvrde Brodsko-posavske županije*, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu
- Klemenc, J. (1938.), *Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien*, Beograd
- Klemenc, J. (1953.), *Teodozijev pohod proti Maximusu iz Siscije do Petovija*, „Zgodovinski časopis“, (6-7):78-88, Ljubljana
- Leleković, T. (2012.), *Cemeteries*, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 313-357, Oxford
- Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), *Rural Settlements*, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford
- Marković, M. (2006.), *Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

- Nadilo, B. (2009.), *Stambeno naselje Sopnica - Jelkovec u Zagrebu*, „Gradčevinar“, 61(7): 663-673, Zagreb
- Nadu, M. (1992., reprint 2006.), *Obris jednog vremena - crte iz povijesti Sesvetskog Prigorja od 13.-17. stoljeća*, Katalog izložbe, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete
- Nemeth-Ehrlich, D., Kušan Špalj, D. (2007.), *2000 godina Andautonije - Od rimskog grada do arheološkog parka*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb
- Nemeth-Ehrlich, D., Kušan Špalj, D. (2003.), *Municipium Andautonia*, u: „*Situla*“, (41): 107-129, Ljubljana
- Obad Šćitaroci, M., Bojanći Obad Šćitaroci, B. (1998.), *Dvorci i perivoji u Slavoniji*, Šćitaroci d.o.o., Zagreb
- Oštrić, V. (2001.), *Stare gradine na Medvednici*, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208
- Radovčić, J., Škoberne, Ž. (1989.), *Zagreb prije početaka - Najstarija prošlost grada i okolice*, Mladost, Zagreb
- Renfrew, C., Bahn, P. (2008.), *Archaeology: Theories, Methods and Practice*, Thames & Hudson, London
- Rukavina, M. (2015.), *Metoda integracije arheološkog naslijeda u urbanističkom planiranju*, Doktorska disertacija, Arhitektonski fakultet Sveučilište u Zagrebu
- Rukavina, M., Obad Šćitaroci, M. (2015.), *Upravljanje arheološkim naslijedjem - Proces povezan s urbanističkim i prostornim planiranjem*, “Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam” 23 (1): 108-117, Zagreb
- Rukavina, M., Obad Šćitaroci, M., Petrić, K. (2014.), *Prostorno-urbanistički aspekti zaštite nepokretnog arheološkog naslijeda - Međunarodni i nacionalni dokumenti o zaštiti*, “Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam”, 21 (2): 312-325, Zagreb
- Sokol, V. (1975.), *Novi arheološki rezultati na području Općine Sesvete - mogućnosti privredne i turističke valorizacije*, neobjavljeni rad (dokumentacija MP)
- Sokol, V. (1981.), *Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju*, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185
- Sokol, V. (1987.), *Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba - Sesvetskog Prigorja*, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete
- Sokol, V. (1988.), *Kelti na području Zagreba - Sesvetskog Prigorja*, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete
- Sokol, V. (1989.), *Grob br. 7 Kulture žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb)*, „Arheološki vestnik“, (39-40): 425-435, Ljubljana
- Sokol, V. (1989.), *Rimske rane nekropole u Sesvetskom Prigorju*, Muzej Prigorja, Sesvete
- Sokol, V. (1994.), *Keltski novci na području Zagreba - Sesvetskog Prigorja*, „Muzejski vjesnik“, (17): 19-25, Križevci
- Sokol, V. (1996.), *Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba*, u: Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar /Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49
- Sokol, V. (1996.), *Nekropolu Kulture žarnih polja u Moravču kod Sesveta*, u: Izdanja HAD sv. 17 „Arheološka istraživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji“ : 29-57
- Sokol, V. (1998.), *Rimski metal s Kuzelinom (iskapanja 1990.-1997.)*, Muzej Prigorja Sesvete, Zagreb
- Sokol, V. (2003.), *Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja*, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb
- Sokol, V. (2012.), *Kasnoantički deltoidni vrhovi strijela tip Kuzelin u varaždinskoj Podravini s posebnim osvrtom na sjeverozapadnu Hrvatsku*, u: Izdanja HAD sv. 28, :200-201
- Šehić, D. (2005.), *Povijesni atlas svijeta za škole i dom*, Monde Neuf / Europapress holding, Zagreb
- Thiel, A. (2008.), *Die Römer in Deutschland*, Theiss, Stuttgart
- Wood, J. (2001./2008.), *Kelti*, Liber Novus / Planeta Marketing /24 sata, Zagreb

IZVORI // VIRI

Prostorni i urbanistički planovi // Prostorski in urbanistični načrti

Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, 2014.

Prostorni plan Parka prirode Medvednica, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, 2014.

Generalni urbanistički plan Sesveta - Izmjene i dopune, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, 2013.

Detaljni plan uređenja proširenja groblja Markovo Polje, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu, 2009.

Urbanistički plan uređenja Selčina – sjever, CPA d.o.o., Zagreb, 2008.

Urbanistički plan uređenje Gospodarske zone Sesvete – sjever s izmjenama i dopunama, APE d.o.o., Zagreb, 2008.

Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenje stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagreb, Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu, 2007.

Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug, Arhitektonski atelier deset d.o.o., Zagreb, 2006.

Konzervatorske podloge i studije // Konservatorske podlage in študije

Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, Zagreb svibanj 2012., Grad Zagreb - Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, 2012.

Benić Hlebec, N. (2003.) *Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče*

Fofić, D. (2014.), *Konzervatorska studija za brzu cestu Popovec - Marija Bistrica - Zabok; dionica Kašina - Zlatar Bistrica*

Petrić, K., Lolić, T. (2005.), *Sveta Jelena u Šenkovicu kod Čakovca - konzervatorska studija za projekt prezentacije lokaliteta*, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu

Veršić, S., Lonjak Zlopaša, B., Vranić, A. (2013.) *Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija*, svibanj 2013., Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Veršić, S., Cvetnić Radić, S., Lonjak Zlopaša, B., Radolović, E. (2012.) *GUP Sesvete - konzervatorska podloga, revizija 2010. - Izmjene i dopune 2012.*, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb
Zubčić, K., Meder, F. (2008.), *Podvodni arheološki pregled područja izgradnje HE Podsused i HE Drenje za potrebu izrade konzervatorske podloge*

Dokumentacijski izvori /// Dokumentacijski viri

Popis arheologije Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb - Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, lipanj 2015.

Službena bilješka, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, klasa: 612-08/13-01/374 Ur.broj: 251-18-04-13-02 od 18. srpnja 2013., sastavila Stela Cvetnić Radić

Službena bilješka, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Klasa: UP/I-612-08/13-15/03 Ur.broj: 251-18-04-13-03 od 19. studenog 2013., sastavila Stela Cvetnić Radić

Dosje arheološkog nalazišta Kuzelin, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara, zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015., Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, 2011.

Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb, 2010.

Uputa za vrednovanje kulturnih dobara predloženih za upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturna baštine, Klasa: 612-08/04-01-06/03, Ur. broj: 532-10-1/8(JB)-5 od 21.05.2004.), 2004.

Izvještaji o arheološkim istraživanjima /// Poročila o arheoloških raziskavah

Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2009.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2008.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2006.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (2005.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin (prilog 6 fotografija)

Sokol, V. (1998.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1997. godini

Sokol, V. (1997.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1995/96. godini (prilozi: presjek kroz blokove 23B, 24A, 24B, 27A, 27B, 28A, 28B, 35A, 35B, plan kvadrantne mreže 1989.-1995., presjeci 17A, 24B, 27b, 35A (fotokopija terenskih crteža), tlocrt 17D, 24A, 27B, 35A)

Sokol, V. (1995.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1994. godini (prilog: tlocrt blokova 24B, 27A – m 1:25, plan kvadrantne mreže 1994. – m 1:125)

Sokol, V. (1991.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1990. godini (prilozi: 4 fotografije, kvadrantna mreža 1990.)

Sokol, V. (1990.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1989. godini (prilozi: 4 fotografije, plan kvadrantne mreže – m 1:50)

Sokol, V. (1989.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1988. godini

Sokol, V. (1988.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1987. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini

Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini (prilozi: tlocrt sondi-situacija – m 1:100, sonda 13 tlocrt i presjek - m 1:25, sonda 14 tlocrt i presjek - m 1:25)

Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini

Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1984. godini

Sokol, V. (1984.), Izvještaj o arheološkom iskopavanju na lokalitetu Kuzelin

Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu

Izvještaji Muzeja Prigorja /// Poročila Muzeja Prigorja

Izvještaj Muzeja Prigorja za 2003. godinu, 2004.

Izvještaj Muzeja Prigorja za 2001. godinu, 2002.

Izvještaj Muzeja Prigorja za 1999. godinu, 2000.

Godišnji izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete za 1998. godinu, 1999.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1990. godini, 1990.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1989. godini, 1989.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1988. godini, 1988.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1987. godini, 1987.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja za 1. polovicu 1983. godine, 1983.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini, 1982.

Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini, 1981.

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini, 1979.

Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini, 1979.

Izvještaj o radu muzeja u 1977. godini, 1977.

Izvješće o realizaciji programa „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima - stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 2000. godini, 2001.

Izvješće o realizaciji programa „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima - stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 1998. godini, 1999.

Zakoni, propisi i pravilnici /// Zakoni, predpisi in pravilniki

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 152/14.

Zakon o potvrđivanju konvencije o europskim krajobrazima (2002.)

Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirane) iz 1992. godine (2004.)

Zakon o potvrđivanju Europske konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (2007.)

Pravilnik o arheološkim istraživanjima NN 102/10

Internetski izvori /// Internetni viri

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/378413.htm>

<http://www.openstreetmap.org/>

<https://geoportal.zagreb.hr/Karta>

<http://geoportal.dgu.hr/viewer/>

<http://www.medvednica.info>

www.zagreb.hr

KORIŠTENE KRATICE

AMZ – Arheološki muzej u Zagrebu

ANSH – arheološka nalažišta sjevero-zapadne Hrvatske

COE – Council of Europe

DMR – digitalni model reljefa

DOF – digitalni ortofoto

DPU – detaljni plan uređenja

EFFR – Evropski fond za regionalni razvoj

GČ – gradska četvrt

GPN – gradevno područje naselja

GUP – generalni urbanistički plan

GZZSKP – Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode (Grada Zagreba)

HAZU – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

ICAHM – International Committee on Archaeological Heritage Management

ICOMOS - International Council of Monuments and Sites

IM – izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete

JAZU – Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (danac Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti)

JU – javna ustanova

KŽP – Kultura žarnih polja

MK UZKB – Ministarstvo kulture Uprava za zaštitu kulturne baštine

MP – Muzej Prigorja

OPG – obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

OP IPA – Operativni program Instrument predpristupne pomoći

OP IPA SI-HR – Operativni program Instrument predpristupne pomoći

Slovenija – Hrvatska

PPGZ – Prostorni plan Grada Zagreba

PP PP – prostorni plan parka prirode

RH – Republika Hrvatska

RZG – Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu

SIZ (kulture) – Samoupravna interesna zajednica

SO – Skupština općine

SVIZ („Sava“) – Samoupravna vodna interesna zajednica

UPU – urbanistički plan uređenja

USIZ – Udruga Samoupravnih interesnih zajednica

ZPP – zaštita prostornim planom

UPORABLJENE OKRAJŠAVE

AMZ – Arheološki muzej v Zagrebu

ANSH – arheološka najdišča severozahodne Hrvaške

COE – Council of Europe

DMR – digitalni model reljefa

DOF – digitalni ortofoto

DNU – detaljni načrt ureditve

ESFR – Evropski sklad za regionalni razvoj

MČ – mestna četrt

GON – gradbeno območje naselja

GUN – generalni urbanistični načrt

MZZSKN – Mestni zavod za varstvo spomenikov kulture in narave (mesta Zagreb)

HAZU – Hrvatska akademija znanosti in umetnosti

ICAHM – International Committee on Archaeological Heritage Management

ICOMOS - International Council of Monuments and Sites

PM – poročilo Muzeja Prigorja Sesvete

JAZU – Jugoslavenska akademija znanosti in umetnosti (danas Hrvatska akademija znanosti in umetnosti)

JU – javna ustanova

KŽG – Kultura žarnih grobišč

MK UZKD – Ministrstvo za kulturo Uprava za varstvo kulturne dediščine

MP – Muzej Prigorja

DK – družinska kmetija

OP IPA – Operativni program Instrument predpristopne pomoći

OP IPA SI-HR – Operativni program Instrument predpristopne pomoći

Slovenija – Hrvatska

PNMZ – Prostorski načrt mesta Zagreb

PN NP – prostorski načrt naravnega parka

RH – Republika Hrvatska

RZG – Regionalni zavod za varstvo kulturnih spomenikov v Zagrebu

SIS (kulture) – Samoupravna interesna skupnost

SO – Skupština občine

SVIS („Sava“) – Samoupravna vodna interesna skupnost

UNU – urbanistički načrt ureditve

ZSIS – Združenje Samoupravnih interesnih skupnosti

ZPN – zaščita s prostorskim načrtom

KATALOG - 20 ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA ///
KATALOG - 20 ARHEOLOŠKIH NAJDIŠĆ

1. BLAGUŠA - GRADIŠĆE

Opći podatci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Blaguša, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Blaguša, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Blaguša,	k.o. Blaguša
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 1454/2, 1454/4, 1454/5	parcela 1454/2, 1454/4, 1454/5
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	305,3 m n/v	305,3 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, 1500 m sjeverno od današnjeg naselja Blaguša na vrhu Gradišće; istočno od starog puta koji vodi iz središta Blaguše u Medvednicu	južni obronci Medvednice, 1500 m severno od današnjega naselja Blaguša na vrhu Gradišće; vzhodno od stare poti, ki pelje iz središča Blaguše v Medvednico

Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasni srednji vijek	pozni srednji vek
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija; zemljano-drvena utvrda (kaštel)	fortifikacija; utrdba iz zemlje in lesa (kastel)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje; sekundarni rov od podnožja do vrha utvrde iskopalo lokalno pučanstvo 1930-tih godina: u rovu širine približno 2 m in dubine 1 m pregledom nije utvrđeno postojanje kulturnog sloja; također je na vrhu u sredini kaštela vidljiva jama od približno 2 x 2 x 0,5 m bez vidljivog kulturnog sloja; 3D-snimanje i 3D-vizualna idealna rekonstrukcija (GEO3D d.o.o.) 2015. u sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Europe Ponovno probudena arheološka nalazišta	rekognosciranje; sekundarni rov od vznosja do vrha utrdb je skopalo lokalno prebivalstvo okrog leta 1930: v rovu širine približno 2 m in globine 1 m med pregledom ni ugotovljen obstoj kulturnega sloja; tudi na vrhu v sredini utrdb se vidi jama 2 x 2 x 0,5 m brez vidnega kulturnega sloja; 3D-snemanje in 3D-vizualna idealna rekonstrukcija (GEO3D d.o.o.) 2015 v sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Evrope Ponovno prebujena arheološka najdišča
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	1,5 ha	1,5 ha
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	-	-

Kratki opis /// Kratek opis	Ostaci srednjovjekovnog kaštela Blaguše nalaze se na vrhu Gradišće. Na vrhu, u šumi, nalaze se zemljani ostaci utvrde, odnosno obrambeni nasip i jarak, te uzdignuti dio nepravilna kružnog oblika duljine približno 20 m i širine oko 13 m, na kojem je mogla stajati obrambena kula. Utvrda je jajolikog oblika duljine oko 50 m i širine oko 30 m, a najvjerojatnije je bila izgrađena od drva i zemlje jer nema nikakvih ruševin na tragova kamena ili drugoga građevnog materijala. U povijesnim izvorima ime Blaguša prvi se put spominje kao ime 1217. godine, dok o samome kastrumu prvi podatak imamo iz 1287. godine, kad se pojmenice spominje gradski kaštelan Blaguše imenom Martin, a koji se 1261. godine spominje kao službenik Zagrebačke biskupije. Iz dokumenta iz godine 1290. znamo da su Medvedgrad i Blaguša u posjedu zagrebačkog biskupa. U 14. stoljeću Blaguša se ponovno spominje kao kastrum. Posljednje poznate vijesti o gradu zabilježene su godine 1470., kad zagrebački biskup Osvald prepusti banu Ivanu Thuzu grad, da se skloni pred Turcima. Kastrum Blaguša poslije napuštanja (poslije 1470. godine) pomalo propada.	Ostanki srednjeveškega kastela Blaguša se nahajajo na vrhu Gradišće. Na vrhu v gozdu se nahajajo ostanki utrdb iz zemlje, oziroma obrambni nasip in jarek ter povzidnjene del nepravilne krožne oblike dolžine približno 20 m in širine okrog 13 m, na katerem je lahko stal obrambni stolp. Utrdba je jajčaste oblike dolžine okrog 50 m in širine okrog 30 m, najverjetneje je pa bila zgrajena iz lesa in zemlje, ker ni nobenih ruševin niti sledi kamna ali drugega gradbenega materiala. V zgodovinskih virih se ime Blaguša prvič omenja leta 1217, medtem ko o samem kastrumu imamo prvi podatek iz leta 1287, ko se po imenu omenja kastelan Blaguše Martin, ki se leta 1261 omenja kot uslužbenec Zagrebške škofije. Na podlagi dokumenta iz leta 1290 vemo, da sta Medvedgrad in Blaguša v posesti zagrebačkega škofa. V 14. stoletju se Blaguša ponovno omenja kot kastrum. Zadnje poznane informacije o gradu imamo iz leta 1470 ko je zagrebački škof Osvald prepustil banu Ivanu Thuzu grad, da se je tja umaknil pred Turki. Kastrum Blaguša po zapustitvi (po letu 1470) počasi propada.
-----------------------------	---	--

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaštita prostornim planom (PPGZ)	evidentirano, varstvo s prostorskim načrtom (PNMZ)
Granice (zona) zaštite /// Meje (zona) varstva	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	določene s PNMZ na napačnem položaju
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani s splošnimi ukrepi Konzervatorske studije za PNMZ in s PNMZ
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizičko stanje nepremičnih arheoloških najdb	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, mjestimično su devastirani, nalazište zapušteno i zanemareno, obrasio visokim stablima bjelogorice	ostanki utrbe iz zemlje niso konzervirani, na posameznih mestih so devastirani, najdišče zapuščeno in zanemarjeno, zaraso z visokimi listnatimi drevesi
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije tla i vandalizma, mogućnost nekontroliranoga gospodarskog iskoristavanja šume	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja, vpliv vegetacije, možnost erozije tla in vandalizma, možnost nekontroliranega gospodarskega izkoriščanja gozda

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	EFRR – Operativni program IPA SI-HR Rođenje Europe (snimanje)	EFRR – Operativni program IPA SI-HR Rojstvo Evrope (snemanje)
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konzervatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posega
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo ni vzpostavljeno; fizično varstvo pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	splošni ukrepi predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskovanje ni financirano, ne obstaja program raziskovalnih in varstvenih del
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazi bi mogli biti ugroženi neadekvatnom eksplotacijom šume, što može utjecati na promjenu konfiguracije i oštećenje nalazišta te vandalizmom	najdbe bi lahko bile ogrožene z neustreznim izkoriščanjem gozda, kar lahko vpliva na spremembo konfiguracije in poškodovanje najdišča ter z vandalizmom
Smještaj /// Lega	u krajoliku, obronci Medvednice, šuma	v pokrajini, obronki Medvednice, gozd
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obličju terena	ostanki utrdbe dobro vidni in prepoznavni v obliki terena
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	nema, posredno: rekreacija, eksplotacija šume	ni, posredno: rekreatija, eksplotacija gozda
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ográđeno da, blizina županijske ceste Ž-1002 (Blaguš) i stajališta autobusa (redovita linija), pristup prema nalazištu neasfaltiranim cestom uz potok s koje se odvaja planinarska staza 60/61 (povjesni put na Medvednicu)	pogojna – zasebna lastnina, najdišče ni ográđeno da, bližina županijske ceste Ž-1002 (Blaguš) in avtobusne postaje (redna linija), dovoz do najdišča po neASFALTIRANI cesti ob potoku, od katere se odcepi planinska pot 60/61 (zgodovinska pot na Medvednicu)
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	dauređeno, zaraslo šumom	neuređeno, porašeno z gozdom
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	gospodarska šuma	gospodarski gozd
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ne	ne
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	bjelogorična šuma, bregoviti predel, potok	listnatni gozd, hriboviti predel, potok
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	blizina naselja Blaguša, blizina Vinske ceste grada Zagreba, planinarska staza i planinarska kuća u blizini	blizina naselja Blaguša, blizina Vinske ceste mesta Zagreb, planinska pot in planinska koča v bližini
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četrti/mestu	-	-
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	postoji	obstaja
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim/krajinskim kontekstom	ne	ne
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	divlje odlagalište otpada uz neASFALTIRANU cestu (pristup) prema nalazištu	divje odlagališče odpadkov ob neASFALTIRANI cesti (dostop) proti najdišču
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča	
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju povjesnog krajolika naselja/predjela Blaguše i istočnog dijela Medvednice, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obličju terena – <u>estetska/ambijentalna i povijesna vrijednost</u> ; <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika - motte)	vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju zgodovinske pokrajine naselja/predela Blaguše in vzhodnega dela Medvednice, ostanki utrdb dobro vidni in prepoznavni v obliki terena - <u>estetska/ambijentalna in zgodovinska vrednost</u> ; <u>cjelovitost in ohranjenost</u> (v okviru tipologije); <u>skupna vrednost</u> (srednjeveške fortifikacije iz zemlje in lesa na području MČ), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblike - motte)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	planinarsko društvo (HPD „Blagus“), identitetski značaj – simbol u novom grbu naselja Blaguša	planinsko društvo (HPD „Blagus“), identitetski pomen – simbol v novem grbu naselja Blaguša
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča	donošenje Rješenja o zaštiti, kontrolirati i ograničiti eksplotaciju šume, plansko uklanjanje stabala u cilju prezentacije, konzervacija i oblikovna rekonstrukcija	sprejem Odločbe o varstvu, kontrolirati in omejiti eksplotacijo gozda, načrtovano odstranjevanje stebel z namenom prezentacije, konzervacija in oblikovna rekonstrukcija
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi		

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zaštita kontaktnog predjela prostornim planom	varovanje kontaktnega predela s prostorskim načrtom
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	donošenje rješenja o zaštiti, urediti pristupni put i cestu, osmislići i urediti parkiralište, označiti nalazište	sprejetje odločbe o varstvu, urediti dostopno pot in cesto, osmislieti in urediti parkirišče, označiti najdišče
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	Codex diplomaticus regnorum Croatiae, Slavoniae et Dalmiae sv. VI (1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin	Dobrović, L. (2003.), Stari „Vijenac“ selo oko Zagreba, Muzej grada Zagreba, Zagreb Dobrović, L. (1979.), Po starom Moravču, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb Oštric, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208 Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAŽU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(2015.), Tehničko izvješće 3D lasersko snimanje utvrde Blaguša i izrada 3D rekonstrukcije	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija u pristojnoj konservatorskoj službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) // Položaj najdišča označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DRM) // Položaj najdišča označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DRM)

Stanje 2015. // Stanje 2015.

Rekonstrukcija na temelju podataka Damira Fofića, GEO3D d.o.o., 2015. // Rekonstrukcija na podlagi podatkov Damira Fofića, GEO3D d.o.o., 2015.

2. BLAGUŠ – STARO SELO

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Blaguš, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Blaguš, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina Katastarske čestice /// Parcele	k.o. Blaguša k.č. 1645, 1648, 1649/1-4, 1650, 1651, 1652/1-2, 1653/1-2, 1654, 1655, 1659, 1660, 1661, 1665, 1666	k.o. Blaguša parcela 1645, 1648, 1649/1-4, 1650, 1651, 1652/1-2, 1653/1-2, 1654, 1655, 1659, 1660, 1661, 1665, 1666
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjena parcele po katastru	oranica, gospodarska zgrada	njiva, gospodarsko poslopje
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	208-224 m n/v	208-224 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, zapadno od stare ceste prema Medvednici, u naselju Blaguša 350 m sjeverno od središta, oranice	Južni obronci Medvednice, zahodno od stare ceste proti Medvednici, v naselju Blaguša 350 m severno od središča, njive

Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	brončano doba, antika	bronasta doba, antika
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	antička građevina/antičke građevine, pretpovijesno naselje sjeverno od potoka Blaguša (?)	antična stavba/antične stavbe, prazgodovinsko naselje severno od potoka Blaguša (?)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

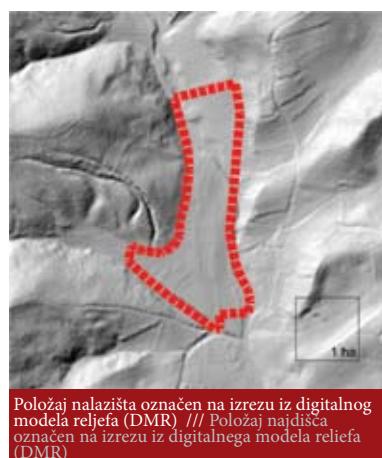
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje, MP; geofizičko istraživanje, 2015., u sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Europe – Ponovno probuđena arheološka nalazišta, Georheo d.o.o.	rekognosciranje, MP; geofizičke raziskave, 2015, v sklopu projekta OP IPA SI-HR 2007-2013 Rođenje Europe – Ponovno prebujena arheološka najdišča, Georheo d.o.o.
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	cca 8000 m ²	cca 8000 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, građevni materijal, keramika	da, gradbeni material, keramika
Kratki opis /// Kratki opis	Uz sjeverni rub današnjeg sela Blaguša nalazi se lokalitet Staro selo, na području kojeg su prikupljeni antički nalazi tegula i imbrika (krovni elementi arhitekture) te u tlu vidljivi ostaci otiska prostora arhitekture, vjerojatno <i>villa rustica</i> . Na sjevernoj strani lokaliteta Staro selo, sjeverno od potoka Blaguša, nalazi se mogući brončanodobni lokalitet (površinski nalaz keramike).	Ob severnom robu današnje vasi Blaguša se nalaha najdišče Staro selo, na področju katerega so bili najdeni tegole in imbreksi (strešni elementi arhitekture) ter v tleh vidni arhitekturni ostanki, verjetno <i>villa rustica</i> . Na severni strani lokacije Staro selo, severno od potoka Blaguša se nalaha možno najdišče iz bronaste dobe (površinska najdba keramike).
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko područje (dva nalazišta, pretpostavlja se šire rasprostiranje nalazišta – neutvrđeno)	arheološko območje (dve najdišči, domneva se, da je bolj razširjeno – ni ugovorenjeno)
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planom (PPGZ)	evidentirano, varovanje s prostorskim načrtom (PNMZ)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om na pogrešnopolozaju	določene s PNMZ na napačnem položaju
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirane s splošnimi ukrepi Konservatorske studije za PNMZ in s PNMZ
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	jako oštećeni obradom tla (rezultati geofizičkih istraživanja)	zelo poškodovani med obdelavo tal (rezultati geofizičkih raziskav)
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	nova izgradnja, daljnja obrada tla	nova gradnja, nadaljnja obdelava tal
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	EFRR – OP IPA SI-HR Rođenje Europe 2015.	ESRR – OP IPA SI-HR Rođenje Europe 2015
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	-	-
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo ni vzpostavljeno; fizično varovanje pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepa	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i PPGZ-om	splošni ukrepi predpisani s Konservatorsko študiju za PNMZ in s PNMZ
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocenje financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje provedeno nedestruktivnom metodom financirano iz OP IPA SI-HR, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskovanje opravljeno z nedestruktivno metodo financirano iz OP IPA SI-HR, program raziskovalnih in varstvenih del ne obstaja
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	izloženo fizičkom oštećenju oranjem	med oranjem izpostavljeno fizični poškodbi
Smještaj /// Lega	u naselju i krajoliku (kulturni krajolik naselja Blaguša), podbrežje gorje Medvednice	v naselju in pokrajini (kulturna pokrajina naselja Blaguša), vzhodno gorovja Medvednica
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	oranice	njive
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	pogojna– zasebna lastnina, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	neposredno uz nerazvranu asfaltiranu cestu, blizina autobusnog stajališta (redovita linija)	neposredno ob nerazvranenih asfaltiranih cesti, bližina avtobusne postaje (redna linija)
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	vzdrževano, običajna za podeželski ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	GPN (izgrađeni i neizgrađeni dio), ostalo obradivo tlo	GON (zgrajeni in nezgrajeni del), ostalo obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjo	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	oranice, šuma, potok Blaguša, naselje Blaguša	njive, gozd, potok Blaguša, naselje Blaguša
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	uz cestu prema arheološkom nalazištu Blaguša – Gradišće, neposredno uz naselje, blizina Vinske ceste grada Zagreba	ob cesti proti arheološku najdišču Blaguša – Gradišće, neposredno ob naselju, blizina Vinske ceste mesta Zagreb
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	nedovršeno	nedokončano

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	moguć	mogoče
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	visoka – moguća/alternativna trasa brze ceste, nova izgradnja, planirana izgradnja retencije na potoku Blaguša	visoka – možna/alternativna trasa hitre ceste, nova gradnja, načrtovana gradnja retencije na potoku Blaguša
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	planirana izgradnja retencije na potoku Blaguša	načrtovana gradnja retencije na potoku Blaguša
Vrednovanje arheološkog nalazišta // Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	cjelovitost i očuvanost – nepokretni nalazi loše očuvani, jako oštećeni obradom tla; visok istraživački potencial	celovitost in ohranjenost – nepremične najdbe so slabo ohranjene, zelo poškodovane med obdelavo tal; visok raziskovalni potencial
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti i nalazištu, kolekcionarstvo nalaza	pogojno lokalna skupnost – izročila o zgodovini najdišča, zbirateljstvo najdb
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta // Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	određivanje površine rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti, arheološka pričuva, zabrana gradnje i oranja	določanje površine razširjenosti najdb, sprejem Odločbe o varstvu, arheološka rezerva, prepoved gradnje in oranja
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	prijevod ukladanja GPN-a na prostor načrtovanog nalazišta, izmjena PPGZ-a, ukladanje moguće/alternativne trase brze ceste, procjena utjecaja izgradnje planirane retencije	predlog odpravljanja GON na prostoru najdišča, spremembu PNMZ-ja, ukinjanje možne/alternativne trase hitre ceste, ocena vpliva izgradnje načrtovanje retencije
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	info-ploča (rezultati geofizičkih istraživanja i arheološke pričuve), Arheološki put Kuzelin in Sesvetsko Prigorje	info-tabla (rezultat geofizikalnih raziskav in arheološke rezerve), Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	određivanje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti, kontrolirati i ograničiti korištenje zemljišta	določanje cone razprostiranja najdb, sprejem Odločbe o varstvu, kontrolirati in omejitи uporabo zemljjišča
Literatura i izvori // Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	-
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	Skelac, G. (2015.), Izvješće o geofizičkim istraživanjima na lokalitetu Staro selo Blaguša	Skelac, G. (2015.), Izvješće o geofizičkim istraživanjima na lokalitetu Staro selo Blaguša
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišča označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Geofizička istraživanja (Foto: Damir Fofić, 2015.)
/// Geofizične raziskave (Foto: Damir Fofić, 2015.)

Rezultati geofizičkog istraživanja, Geoarheo d.o.o., 2015. // Rezultati geofizičnih raziskav, Geoarheo d.o.o., 2015.

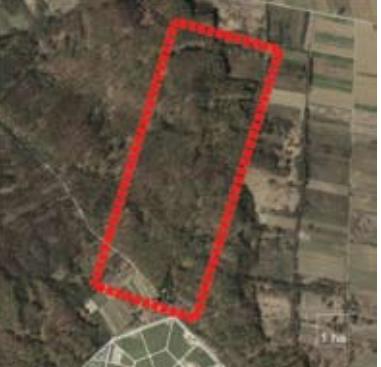
3. ĐURĐEKOVEC - LUŠCI

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču		
Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Đurđekovec, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Đurđekovec, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Đurđekovec – (veći broj čestica)	k.o. Đurđekovec – (večje število parcel)
Katastarske čestice /// Parcele		
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namembnost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	150 m n/v	150 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, cca 400 m sjeverno od groblja Markovo Polje	južni obronci Medvednice, cca 400 m severno od pokopališča Markovo polje
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	antika (2. – 3. st.)	antika (2. – 3. st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	rimска paljevinska nekropolja (30 tumula noričko-panonskog tipa), rimsko gradišče	rimski grobišča z žganimi grobovi (30 gomil noričko-panonskog tipa), rimsko gradišče
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavno iskopavanje (4 tumula), 1979., V. Sokol, MP	sistematično izkopavanje (4 gomile), 1979., V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina u m ² /ha	250 m ²	250 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika	da, keramika
Kratki opis /// Kratek opis	Uz vidljive ostatke rimske ceste <i>Andautonia – Poetovio</i> nalazi se nekoliko skupina rimskodobnih tumula noričko-panonskog tipa s paljevinskim grobovima. Na navedenom području uočeno je između 30 i 40 humaka smješteno u nekoliko manjih skupina, koje prate antičku prometnicu.	Ob vidnih ostankih rimske ceste <i>Andautonia – Poetovio</i> se nahaja nekaj skupin gomil iz rimske dobe noričko-panonskog tipa z žganimi grobovi. Na omenjenem območju je opaženo med 30 in 40 gričev nameščenih v nekaj manjših skupin, ki spremljajo antično prometnico.
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planom (PPGZ)	evidentirano, varstvo s prostorskim načrtom (PNMZ)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om (velika zona)	določene s PNMZ-jem (velika cona)
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama PPGZ-a	regulirano s splošnimi ukrepi PNMZ-ja
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	forma tumula djelomično izmijenjena arheološkim istraživanjem, tumuli oštećeni ilegalnim iskapanjem, nalazište je zapušteno i zanemareno	forma gomil delno spremenjena z arheološkimi raziskavami, gomile poškodovane z ilegalnim izkopavanjem, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma, mogućnost nekontroliranoga gospodarskog iskoriščavanja šume	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja, vpliv vegetacije, možnost vandalizma, možnost nekontroliranega gospodarskega izkorisčanja gozda
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	SIS za kulturo Občine Sesvete
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo ni vzpostavljeno (pomanjkljivost); fizično varstvo pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	splošni ukrepi so predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje je bilo financirano, ne postoji program istražnih i zaštitnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja i prezentacije	raziskovanje ni bilo financirano, ne obstaja program raziskovalnih in varstvenih del, konservatorski elaborati za urejanje in prezentacijo ne obstajajo
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	izloženo fizičkoj destrukciji, vandalizmu i zarastanju	izpostavljeni fizični destrukciji, vandalizmu in zaraščanju
Smještaj /// Lega	u krajoliku, šuma, blago povišeni plato na rubu doline potoka Kašina	v pokrajini, gozd, rahlo povišan plato ob robu doline potoka Kašina
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	tumuli su dobro vidljivi u obližju terena	gomile so dobro vidne na terenu
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	nema, posredno korištenje: sječa šume	ni, posredno koriščenje: sečnja gozdov
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograjeno	pogojna – zasebna last, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	loša, nerazvrstana asfaltirana cesta, do samog nalazišta nema uređenog puta	slaba, nerazvrščena asfaltirana cesta, do samega najdišča ni urejene poti

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	neuređeno, zaraslo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo širem krugu posjetitelja	neurejeno, zaraslo z gozdom in grmovjem, najdiše neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	gospodarska šuma	gospodarski gozd
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost izgradnjo	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	bjelogorična šuma, potok	listnatni gozd, potok
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	nije posebno izražena, sjeverno od gradskogagroblja Markovo Polje, uvjetno blizina Vinske ceste grada Zagreba; neposredno uz vrijedan krajolik Lušci (PPGZ, 2014.)	ni posebje izražena, severno od mestnega pokopališča Markovo polje, pogojno bližina Vinske ceste mesta Zagreb; neposredno ob dragoceni pokrajini Lušci (PNMZ, 2014)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje v naselbinskim /krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	ne	ne
Vrednovanje arheološkog nalazišta // Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje // Primarno vrednotenje	sačuvan oblik – vidljivost/ uvjetna prepoznatljivost u prostoru – estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost i očuvanost; visok istraživački potencijal, skupna vrijednost (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> i prateće strukture, veća skupina tumula; reprezentativnost (nekoliko tumula većih dimenzija)	ohranjena oblika – vidnost/ pogojna prepoznavnost v prostoru – estetska/ambijentalna vrednost; cjelovitost i očuvanost; velik raziskovalni potencial, skupna vrednost (trasa rimske ceste) – del magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> in spremljajoče strukture, večja skupina gomil; reprezentativnost (nekaj gomil večjih dimenzij)
Društveno vrednovanje // Družbeno vrednotenje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	pogojno lokalna skupnost – izročilo o zgodovini najdišča
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta // Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite // Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti kao dio serijskog dobra – rimska cesta, zabrana daljnjih arheoloških iskopavanja (arheološka pričuva), kontrolirati i ograničiti eksploraciju šume, plansko uklanjanje stabala u cilju prezentacije, konzervacija i rekonstrukcija oblika iskopanih tumula	sprejemanje Odločbe o varstvu kot dela serijske dobrine – rimska cesta, prepoved nadaljnjih arheoloških izkopavanj (arheološka rezerva), kontrolirati in omejiti eksploracijo gozda, načrtno odstranjevanje debel z namenom prezentacije, konservacija in rekonstrukcija oblike izkopanih gomil
Prostorne mjere zaštite // Prostorski varstveni ukrepi	moguće planirati prezentaciju <i>in situ</i> uz uređenje perivojne šume sjeverno od gradskoga groblja – izdvojeni lokalitet uz info-centar Rimske nekropole (Markovo Polje), Arheološka i rekreacijska staza Sesvete	možno načrtovati prezentacijo <i>in situ</i> ob ureditvi gozdnega parka severno od mestnega pokopališča – izločena lokacija ob info-centru Rimske nekropole (Markovo polje), Arheološka in rekreacijska steza Sesvete
Smernice za prezentaciju // Smernice za prezentacijo	-	-
Prioritetna mjeru // Prioritetni ukrep	ponovno zatrpati i oblikovati, odnosno rekonstruirati iskopavane tumule, plansko uklanjanje stabala s ciljem prezentacije	ponovno zasuti in oblikovati oziroma rekonstruirati izkopane gomile, načrtovano odstranjevanje debel z namenom prezentacije
Literatura i izvori // Literatura in viri		
Povijesni izvori // Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) // Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf)	
Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb		
Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete		
Studije i prostorni planovi // Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. Godini Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, digitalizirani nacrti istraživanih tumula
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.
	
Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012)	 Stanje 2015. /// Stanje 2015.
	 Arheološko istraživanje, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol) /// Arheološke raziskave, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol)

4. GLAVNICA DONJA - FRTIĆ

Opći podatci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču		
Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Glavnica Donja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Glavnica Donja, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Glavnica	k.o. Glavnica
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 1259, 1260, 1261; grobnica 1251, 1252 (?)	parcela 1259, 1260, 1261; grobnica 1251, 1252 (?)
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namembnost parcele po katastru	oranica	njiva
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	220 m n/v	220 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, zapadno od kuća Papići uz naselje Glavnica Donja; sjeverno uz potok Tečal; približno 150 m ispod izvora vode	Južni obronci Medvednice, zahodno od hiši Papići ob naselju Glavnica Donja; severno ob potoku Tečal; približno 150 m pod izvirom vode
Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	antika (2. – 4. st.)	antika (2. – 4. st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	termalno-gospodarska građevina, grobnica tipa Šempeter	termalno-gospodarska stavba, grobnica tipa Šempeter
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavno istraživanje, 1976. – 1979., V. Sokol, MP	sistematično raziskovanje, 1976 – 1979, V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	750m ² (325m ² površina građevnog sklopa)	750 m ² (325 m ² površje stavbnega sklopa)
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da: keramika, metalni artefakti, novac	da: keramika, kovinski artefakti, denar
Kratki opis /// Kratki opis	<p>Na zapadnom rubu selu smještena je antička <i>villa rustica-therme</i>. Nalazište je jednoslojnog tipa, tj. osim antičkog razdoblja drugi arheološki slojevi nisu pronađeni. Rimска <i>villa rustica</i> otkrivena je 1975. godine. Iskopani sklop antičke arhitekture pripada kombiniranoj građevini <i>villa rustica-therme</i> s naglašenim gospodarskim dvorištem. Tlocrt pokazuje da se građevina sastoji od jedanaest manjih četvrtastih prostorija, pri čemu tri prostorije imaju apsidalne dodatke. Nije moguće s točnošću utvrditi namjeru te građevine, iako je poznato da su zidane zgrade takvog tlocrta uglavnom služile kao javna ili privatna kupališta. U prilog interpretaciji te zgrade kao kupališta u sklopu vile jest oprema građevine, nađena prilikom istraživanja, kao što je kanal za odvodnju otpadne vode, te sustav podnog i zidnog grijanja (hipokaust). Prema dostupnoj dokumentaciji može se utvrditi da je građevina jako oštećena, sačuvani su samo temelji i ostaci podnica, te dijelovi infrastrukture koja se nalazila ispod hodne površine.</p>	<p>Na zahodnom obrobju vasi se nahaja antična <i>villa rustica-therme</i>. Najdišče je enoslojnega tipa, tj. razen antičnega obdobja, drugi arheološki slojevi niso najdeni. Rimска <i>villa rustica</i> je odkrita leta 1975. Sklop izkopane antične arhitekture pripada kombinirani zgradbi <i>villa rustica-therme</i> s poudarjenim gospodarskim dvoriščem. Tloris kaže, da stavba sestoji iz enajstih manjših kvadratnih prostorov, pri čem imajo trije prostori apsidalne dodatke. Ni moguće natančno ugotoviti namenu te stavbe, čeprav je znano, da so se zidane stavbe takšnega tlorisa u glavnem uporabljale kot javna ali zasebna kopališča. V prid interpretaciji te stavbe kot kopališča v sklopu vile, je oprema stavbe najdena med raziskovanjem, kot je kanal za odvod odpadne vode ter sistem talnega in stenskega ogrevanja (hipokaust). Po dokumentaciji, ki je dostopna, je možno ugotoviti, da je zgradba zelo poškodovana, ohranjeni so le temelji in ostanki podnice ter deli infrastrukture, ki se je nahajala pod pohodno površino.</p>

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

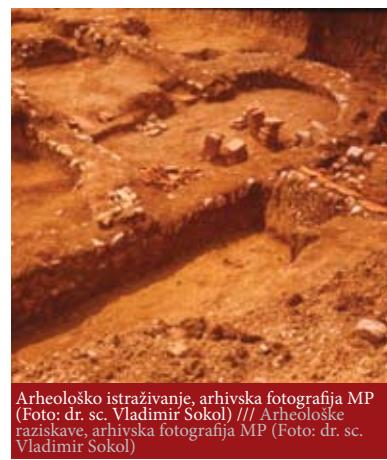
	Uska prostorija u sjevernom dijelu građevine mogla bi se protumačiti kao ostatak stubišta koje je vodilo na prvi kat. Iz tlocrta se može pretpostaviti da je samo sjeverni dio zgrade imao kat, dok je južni dio zgrade, sastavljen od prostorija s apsidalnim dodacima, bio prizeman. Ojačanja istočnog zida građevine idu u prilog pretpostavci da je građevina imala još jedan kat, odnosno da je dio prizemlja bio nadsvoden bačvastim svodovima. Osim arhitekture, na lokalitetu su bili registrirani nalazi sitne materijalne kulture: ulomci keramike, srebrna fibula i novac. Prijelaz iz 3. u 4. st. vjerojatno označava vrijeme napuštanja građevine. Prilikom oranja u blizini je otkrivena baza antičke grobnice (tip Šempeter?).	Ozek prostor v severnem delu stavbe bi se lahko razlagal kot ostanek stopnišča, ki je peljalo v prvo nadstropje. Iz tlora je mogoče domnevati, da je samo severni del stavbe imel nadstropje, medtem ko je južni del stavbe sestavljen iz prostorov z apsidalnimi dodatki bil pritličen. Okrepitev vzhodne stene stavbe gre v prid domnevi, da je stavba imela še eno nadstropje oziroma, da je del pritličja bil obokan s sodastimi oboki. Razen arhitekture na lokaciji so bile registrirane najdbe drobne materialne kulture: kosi keramike, srebrna fibula in denar. Prehod iz 3. v 4. st. najbrž označuje čas zapuščanja stavbe. Med oranjem je v bližini odkrita baza antične grobnice (tip Šempeter?).
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP) nije odredena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ	izven sistema konservatorske evidence(MZZSKN) ni določena, najdišče ni na seznanu arheološke dedišćine v Konservatorski studiji za PNMZ, niti v PNMZ
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama (Valletta)	regulirane s splošnimi ukrepi Zakona o varstvu in ohranjanju kulturnih dobrin ter z ratificiranimi međunarodnimi konvencijama (Valletta)
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	nepoznato, nalazište je zapušteno i zanemareno, u trenutku otkrića nalazi su već bili jako oštećeni obradom tla	neznano, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno, najdbe so bile že v času odkritja zelo poškodovane med obdelavo tal
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	nalazi su pod zemljom, nisu fizički ugroženi obradom zemljišta	nalazi so pod zemljo, niso fizično ogrožene z obdelavo zemljišča
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	Turistički savez Sesvete, SIZ kulture Općine Sesvete, Mjesna zajednica Glavnica Donja	Turistična zveza Sesvete, SIS kulture Občine Sesvete, Krajevna skupnost Glavnica Donja
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	ponovno zatrپavanje, nema praćenja stanja	ponovno zasipanje, ni monitoringa
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita zadovoljava uz postojeće korištenje zemljišta (livada košanica)	pravno varstvo ni vzpostavljeno; fizično varstvo zadovoljuje ob obstoječem koriščenju zemljišča (travnik)
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	nalazište nije evidentirano(GZZSKP) te mjere nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora	najdišče ni evidentirano (MZZSKN) in ukrepi niso predpisani v pristojnih dokumentih o varstvu in ureditvi prostora
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskovanje financirano v kratkem obdobju; pomanjkljiva dokumentacija o opravljenih raziskovalnih delih in konservaciji; ni programa preiskovalnih in varstvenih del te konservatorske študije varstva in prezentacije
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nije kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta, nalazi bi mogli biti ugroženi promjenom korištenja i obrade zemljišta (iz livade primjerice u oranici, voćnjak), procjenjuje se da su nedostatno arheološko istraživanje i manjkavosti u izradi dokumentacije prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	ni bila nadzorovana in omejena uporaba zemljišča, najdbe bi lahko bile ogrožene zaradi spremembe uporabe in obdelave zemljišča (npr. iz travnika v njivo, sadovnjak), ocenjuje se, da so pomanjkljivo arheološko raziskovanje in pomanjkljivosti v izdelavi dokumentacije ovira za izdelavo projekta konservacije in prezentacije
Smještaj /// Lega	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik), uz naselje Glavnica Donja, podbrežje gorja Medvednice	v pokrajini (podeželska kulturna pokrajina), ob naselju Glavnica Donja, vznožje gorja Medvednica
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	livada – sjenokoša	travnik - košnja
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradio	pogojna – zasebna lastnina, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, blizina županijske ceste Ž-1005 (Glavnica Gornja – Glavnica Donja) i autobusnog stajališta (redovita linija), pristup do nalazišta neASFALTIRANIM javnim putom	da, bližina županijske ceste Ž-1005 (Glavnica Gornja – Glavnica Donja) in avtobusne postaje (redna linija), dovoz do najdišča po neASFALTIRANI javni cesti
Razina uređenja prostora nalazišta /// Ravan uređenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	vzdrževano, običajno za podeželski ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ostalo obradivo tlo	ostalo obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	livade, vinogradi, šuma, naselje, potok Tečal, izvor	travniki, vinogradi, gozd, naselje, potok Tečal, izvir
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	Vinska cesta Grada Zagreba (kušaonica OPG Kašnar), neposredno uz naselje Glavnica Donja, u naselju Glavnica izvor termalne vode	Vinska cesta mesta Zagreb (preizkuševalnica DK Kašnar), neposredno ob naselju Glavnica Donja, v naselju Glavnica izvir termalne vode
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	djelomična	delna
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	moguć	mogoče
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, nova izgradnja u kontaktnoj zoni (neizgrađeni dio građevnog područja naselja), prolaz alternativne trase planirane brze ceste Popovac-Marija Bistrica – Zabok	da, nova gradnja u kontaktne coni (neizgrajeni del gradbenega področja naselja), prehod alternativne trase načrtovane hitre ceste Popovac – Marija Bistrica – Zabok
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	<u>cjelovitost i očuvanost nalaza</u> – nepokretni nalazi loše očuvani, jako oštećeni obradom tla; <u>istraživački potencijal</u> – otkriven termalni sklop je najverjetnije pripadao većoj luksuznoj rustičnoj vili čiju površinu i izgled tek treba utvrditi. Uobičajeno je da je termalna namjena u vilama bila odvojena od stambenog dijela, tako da se stambeni dio vile može očekivati u blizini te gradevine, <u>reprezentativnost</u> – slična zgrada kupališta otkrivena je na nalazištu Ciglenice pokraj sela Oseкова kod Popovača, a u regiji ima nekoliko primjera većih rustičnih vil, u sklopu kojih su nađena takva kupališta.	<u>cjelovitost in ohranjenost najdb</u> – nepremične najdbe slabo ohranjene, zelo poškodovane z obdelavo tal; <u>raziskovalni potencial</u> – odkrit termalni sklop je najverjetnije pripadal većji luksuzni rustikalni vili, cigar površino in videz je potrebno še ugotoviti. Običajno je termalni namen u vilah bil ločen od stanovanjskega dela, tako, da se stanovanjski del vile lahko pričakuje v bližini te stavbe, <u>reprezentativnost</u> – podobna stavba kopališča je odkrita na najdišču Ciglenice poleg vasi Osekova pri Popovači, v regiji je pa nekaj primerov večjih rustikalnih vil, v sklopu katerih so bila najdena takšna kopališča.
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	pogojno lokalna skupnost – izročila o zgodovini najdišča
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	određivanje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; zabrana izgradnje na prostoru nalazišta, arheološko istraživanje, konzervacija nalaza arhitekture <i>in situ</i>	določanje razširjenosti najdb, spremjem Odločbe o varstvu; prepoved gradnje v prostoru najdišča, arheološke raziskave, konzervacija arhitekturnih najdb <i>in situ</i>
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	ograničiti izgradnju u kontaktnoj zoni (smanjenje GPN-a), ukidanje alternativne trase brze ceste, izmjena PPGZ-a	Omejiti gradnjo v kontaktne coni (zmanjanje GON-a), ukinitev alternativne trase hitre ceste, spremembu PNMZ-ja
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	prezentacija na otvorenem <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	prezentacija na odprttem <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	određivanje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti kulturnog dobra	določanje razširjenosti najdb, spremjem Odločbe o varstvu kulturne dediščine
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), Rural Settlements, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete Sokol, V. (1981.), Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185 Sokol, V. (1975.), Novi arheološki rezultati na području Općine Sesvete – mogućnosti privredne i turističke valorizacije, neobjavljeni rad	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Fofić, D. (2014.), Konzervatorska studija za brzu cestu Popovac – Marija Bistrica – Zabok; dionica Kašina – Zlatar Bistrica	

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuželina (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini Iveković, D. (1977.), Izvještaj o obilasku (uvidaju) arheološkog iskapanja izvršenom na položaju D. Glavnice – Sesvete zvanom „Frtić“ Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: tlocrt nepokretnih nalaza arhitekture, digitalizirane arhivske fotografije
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	-

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišta označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

Arheološko istraživanje, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol) /// Arheološke raziskave, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol)

5. GLAVNICA DONJA - KUZELIN

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Glavnica Donja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Glavnica Donja, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Glavnica	k.o. Glavnica
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 483/2, 483/3, 487/2, 488, 489, 490, 491, 523, 524/1, 524/2, 525, 526, 528/2	parcela 483/2, 483/3, 487/2, 488, 489, 490, 491, 523, 524/1, 524/2, 525, 526, 528/2
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno, 27 vlasnika	zasebno, 27 lastnikov
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	511 m n/v	511 m n.m.
Položaj /// Položaj	istočni obronci Medvednice, na vrhu brijega Kuželin, iznad sela Moravče i Glavnica Donja	vzhodni obronki Medvednice, na vrhu hriba Kuželin, nad vasjo Moravče in Glavnica Donja
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	prapovijest, antika, kasna antika	prazgodovina, antika, pozna antika
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	prapovjesno naselje, antičko pribježište/refugij	prazgodovinsko naselje, antično pribježališče/refugij
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	otkriveno 1975.; sondažna istraživanja 1979., 1981.; sustavna istraživanja: 1981. – 1991., 1994. – 95., 1997. – 2000., 2003. – 2006., 2008. – 2009., 2012. – 2013., V. Sokol, MP, 2015. aerofotogrametrijsko i 3D-snimanje okoline (GEO3D d.o.o.), 2015. -- 3D-snimanje nalazišta (Vektra d.o.o), arheološko iskopavanje (Kaukal d.o.o), geofizička istraživanja (Geoarheo d.o.o) – OP IPA SL-HR	odkrito 1975; sondažne raziskave 1979, 1981; sistematične raziskave: 1981 – 1991, 1994 – 95, 1997 – 2000, 2003 – 2006, 2008 – 2009, 2012 – 2013, V. Sokol, MP, 2015 aerofotogrametrijsko in 3D-snemanje okoline (GEO3D d.o.o.), 2015 – 3D-snemanje najdišča (Vektra d.o.o), arheološko izkopavanje (Kaukal d.o.o), geofizične raziskave (Geoarheo d.o.o) – OP IPA SL-HR
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina u m ² /ha	7000 – 8000 m ² + 750 m ² , 6500 m ² (geofizičko istraživanje: georadar, mjerjenje geoelektričnog otpora)	7000 – 8000 m ² + 750 m ² , 6500 m ² (geofizična raziskava: georadar, merjenje geoelektričnega otpora)
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da: keramika, metalni artefakti, novac, kameni artefakti, koštani artefakti, staklo	da: keramika, kovinski artefakti, denar, kamniti artefakti, kostni artefakti, steklo

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Kratki opis /// Kratki opis

Arheološki lokalitet Kuzelin nalazi se 15 km sjeverno od Sesveta, u planinskem nizu Medvednice, na vododjelnicu dvaju zemljopisnih područja, Zagorja i Prigorja. Smješten je na istaknutom vrhu iznad sela Donja Glavnica na uzvisini od 511 m n/v. Oblikom podsjeća na elipsu duljine otprilike dvjesto, a širine četrdesetak metara. Zaravnani plato je podijeljen u dvije etage: uzdignuti središnji dio i niži prsten koji ga okružuje.

Arheološki lokalitet Kuzelin kontinuirano je naseljavan od bakrenog doba, eneolita, od 4. do 3. tisućljeća pr. Kr., te preko kasnog brončanog doba, tzv. „kulture žarnih polja“ 1000. (900.) - 700. godine pr. Kr., s prijelazom u starije željezno doba (halstat), zatim preko mlađeg željeznog doba, keltskolatenskog, u 2. i 1. stoljeću pr. Kr., pa sve do klasičnog antičkog u 2. i 3. stoljeću, kasnoantičkog u 4. i 5. stoljeću, te doba seobe naroda u 2. polovici 6. stoljeća. Prvi dokumentirani arheološki tragovi potječu iz eneolitika, tj. iz 4. – 3. tisućljeća pr. Kr. (kamene sjekire od dijabaza i granita).

Kronološki sljedeći nalazi pripadaju ranobrončanodobnoj keramici tzv. licenskog stila iz 18. st. pr. Kr. Na gradini Kuzelinu otkrivene su mlade faze kulture polja sa žarama iz 10. – 8. st. pr. Kr. zastupljene mnogobrojnim keramičkim ulomcima, ručnim žrvnjevima, velikim brončanim iglama te narukvicama s geometrijskim ukrasima. U daljinjem vremenskom slijedu mnogobrojni su nalazi iz keltsko-latenskog doba, iz 4. – 1. st. pr. Kr., a pripadaju zapadnokeltskom plemenu Tauriška. Kelti su ponovno utvrdili naselje na brijegu Kuzelin, dodavši mu drugi, niži obrambeni ravnjak na sjeveroistočnoj strani i gradeći na njemu kuće. Tu su otkrivene keltsko-latenske fibule rane, srednje i kasnolatenske sheme. Osobito je važan nalaz brončane figure naga muškarca, moguće druida, ili Apolona, uz druge kulne predmete. Za kronologiju su važni nalazi srebrnoga novca iz 1. st. koji pripadaju tzv. samoborskomu tipu, ali i jedan srebrnjak istočnokeltskih kovova. Keltsku fazu zaokružuju nalazi fine grafitne keramike. Nakon što je Rimsko Carstvo prodrlo u te krajeve, pripajanjem noričkog istočnoalpskog kraljevstva 15. g. pr. Kr., gradina na Kuzelinu je napuštena. Prvi nalazi (fibule, keramika) pojavljuju se potkraj 2. st. praćeni dupondijima carice Faustine Starje i Mlađe, istodobno s prvim velikim provalama barbara u Rimsko Carstvo (markomanski ratovi za vrijeme cara Marka Aurelija). Kasno 3. st. zastupljeno je novcem Galijena i njegove žene Salonine, te Aurelijanu i Klaudiju II., zatim nalazima fibula, keramike te podnica stambenih zgrada od opeke na južnoj strani kastruma približne površine 4 x 4 m. Značajna obnova života započinje u doba kasne antike u drugoj pol. 4. i poč. 5. st. Nalazi novca careva Valensa, Valentinijana, Gracijana, Teodozija i Honorija najbrojniji su među nalazima novca uopće. Tijekom 4. st. podiže se obrambeni zid dug 200 m istočnom stranom donjega ravnjaka. S njegove unutrašnje strane u nizu grade se drvene građevine od približno 4 x 4 m. Uza zid otkopan je bogat ženski grob s dvojema naušnicama i četirima narukvicama, te uz glavu novac cara Valensa (poginuo 378.) i posuda kao prilog. Od materijalne kulture zabilježeni su mnogobrojni nalazi keramičkih cjelina te željezni i brončani artefakti (oruđe, oružje i nakit) iz 4. i 5. st. Nakon napuštanja vojničke utvrde tijekom većega dijela 5. i 6. st., dolazi do posljednje četvrtre obnove kastruma u 6. st. Nalazi kasnoantičke, ranoavarske i nekoliko germanskih strelica s kraja 6. st. označili su konačan pad utvrde.

Arheološka lokacija Kuzelin se nalazi 15 km severno od Sesveta, u gorskom nizu Medvednice, na razvodju dveh zemljepisnih obmoći Zagorja i Prigorja. Nahaja se na znatenjem vruhu nad vasjo Donja Glavnica na visini 511 m n.m. S svojo obliko spominja na elipsu dolžine približno dvestu, širine pa okrog stotideset metrov. Sploščen plato je razdeljen u dve etape: povzdignjen osredni del in nižji prstan, ki ga obkroža.

Arheološka lokacija Kuzelin je kontinuirano naseljena od bakrene dobe, eneolitika, od 4. do 3. tisoćljeća pr. n. št., preko pozne bronaste dobe, t.i. „kulture žarnih grobiš“ od leta 1000 (900) do 700 pr. n. št., s prehodom u starešo željezno dobo (Halstat), nato preko mlajše željezne dobe, keltsko latenske u 2. in 1. stoljeću pr. n. št., vse do klasičnega antičnega obdobja u 2. in 3. stoljeću, poznoantičnega u 4. in 5. stoljeću ter obdobju selitve narodov u 2. polovici 6. stoljeća. Prve dokumentirane arheološke sledi izhajajo iz eneolitika, tj. iz 4.–3. tisoćljeća pr. n. št. (kamnite sekire iz diabaza in granita). Kronološko naslednje najdbe pripadaju zgodnjebronastodobni keramiki t.i. licenskog stila iz 18. st. pr. n. št. Na gradini Kuzelinu so odkrili mlajše faze kulture žarnih grobiš iz 10.–8. st. pr. n. št. zastopane s številnimi keramičnimi odlomki, ročnimi mlinškimi kamni, velikimi bronastimi iglami in zapestnicami z geometričnimi okraski. V nadaljnjem časovnem obdobju so številne najdbe iz keltsko-latenskega obdobja, iz 4.–1. st. pr. n. št., pripadajo pa zahodnokeltskemu plemenu Tauriški. Kelti so ponovno utrdili naselje na bregu Kuzelinu in mu dodali drugi, nižji obrambni ravnik na severozahodni strani ter na njemu gradili hiše. Tukaj so odkrili keltsko-latenske fibule zgodnjе, srednje in pozno latenske sheme. Zlasti je pomembna najdba bronaste figure nagega moškega, morebiti druida ali Apolona, in drugih kulnih predmetov. Za kronologijo so pomembne najdbe srebrnega novca iz 1. st. ki pripadajo t.i. samoborskemu tipu, in en srebrnik vzhodnokeltskih kovov. Keltsko fazo zaključujejo najdbe fine grafitne keramike. Potem ko je Rimsko cesarstvo prodrlo u te kraje, s pripojitvijo Noriškega vzhodnoalpskega kraljestva l. 15 pr. n. št., je Gradišče na Kuzelinu zapuščeno. Prve najdbe (fibule, keramika) se pojavijo konec 2. st., spremljajo jih dupondiji cesarice Faustine Starejše in Mlađe, istočasno s prvimi velikimi vdori barbarov u Rimsko cesarstvo (markomanske vojne u času cesarja Marka Avrelija). Pozno 3. st. označujejo novci Galijena in njegove žene Salonine ter Aurelijanu i Klaudiju II. z najdbami fibul, keramike ter podnic stanovanjskih stavb iz opeke na južni strani kastruma približne površine 4 x 4 m. Pomembna obnova življenja se začenja v dobi pozne antike u drugi polovici 4. in v začetku 5. st. Najdbe novcev cesarjev Valensa, Valentinijana, Gracijana, Teodozija in Honorija so najstevilčnejše med najdbami novcev nasploh. V 4. st. je zgrajen obrambni zid dolg 200 m na vzhodni strani spodnjega ravnika. Na njegovi notranji strani so u nizu zgrajene lesene stavbe dolge približno 4 x 4 m. Ob zidu je izkopan bogat ženski grob z dvema uhanoma in štirimi zapestnicami, ob glavi pa z novci cesarja Valensa (umrl l. 378) in posodo kot priloga. Od materialne kulture so zabeležene številne najdbe keramičnih celot in želzni ter bronasti artefakti (orodje, oružje in nakit) iz 4. in 5. st. Po zapuščanju vojaške utrdbe večinoma v 5. in 6. st. je prišlo do poslednje četrti obnove kastruma u 6. st. Poznoantične in zgodnjе avarske najdbe ter nekaj germanских puščic s konca 6. st. označujejo dokončen padec utrbe.

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta ///

Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkoga najdišča

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	Zaštićeno kulturno dobro Z-5251 (2011.), Arheološko nalazište Kuzelin u Sesvetama	Zaštićena kulturna dobrina Z-5251 (2011.), Arheološko najdišče Kuzelin u Sesvetah
Granice (zona) zaštite /// Meje (zona) varstva	određene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	določene z Odločbo o varstvu (MK UZKD)
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane Rješenjem o zaštiti, Konzervatorskom studijom za PPGZ i općim mjerama PPGZ-a	regulirani z Odločbo o varstvu, Konservatorsko študijo za PNMZ in splošnimi ukrepi PNMZ-ja
Fizičko stanje neprekretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	loše, nalazi nisu konzervirani, mjestimično su oštećeni, nalazište je zapušteno i zanemareno, zaraslo u šumu i šikaru	slabo, najdbe niso konservirane, na posameznih mestih so poškodovane, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno, preraslo gozd ali grmovje
Ugroženost neprekretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, izloženost atmosferilijama, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma	prisotni so naravni i človeški dejavniki poškodovanja, izpostavljenost atmosferilijam, vpliv vegetacije, možnost vandalizma

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete, SO Sesvete, USIZ kulture grada Zagreba, Grad Zagreb, Ministarstvo kulture RH	SIS za kulturo Občine Sesvete, SO Sesvete, ZSIS za kulturo mesta Zagreb, mesto Zagreb, Ministrstvo za kulturo RH
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	dio nalazišta nakon istraživanja ponovno zatrpan, podnlice građevina su dokumentirane i zatrpane, manji dio otkrivenoga kasnoantičkog zida prekriven je 2004. geotekstilom; 2004. je MP predložio uređenje arheološkog parka na površini 1,5 – 2 ha (utvrda, pobočne padine, pristupni put); nema praćenja stanja i nalazište nije obilježeno pločom	del najdišča po raziskovanju ponovno zasut, podnlice stavb so dokumentirane in zasute, manji del najdenega poznoantičnega zidu je leta 2004 bil prekrit z geotekstilom; leta 2004 je MP predlagal uređitev arheološkega parka na površini 1,5 – 2 ha (utrdba, pobočje, dostopna pot); ni spremjanja stanja in najdišče ni označeno s tablo
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita zadovoljava, u sustavu zaštite od 2011., izdavanje dozvola za arheološko istraživanje do sredine 1990-ih, prekid, te ponovo uspostavljanje sustava konservatorskog nadzora od 2013. (GZZSKP); fizička zaštita nalaza nedostatna, ne zadovoljava	pravno varstvo zadovoljuje, v sistemu varstva od leta 2011, izdajanje dovoljenj za arheološke raziskave do sredine 1990-tih, prekinitev ter ponovno vzpostavljanje sistema konservatorskega nadzora od leta 2013 (MZZSKN); fizično varovanje najdb nezadostno, ne zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba i Rješenjima dozvola za provođenje arheološkog istraživanja; ograničenja pri eksploataciji i prodaji zemljišta	splošni ukrepi predpisani z Odločbo o varstvu kulturne dobrine, s Konzervatorsko študio za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb ter Sklepi za dovoljenja za izvedbo arheološke raziskave; omejitve pri eksplataciji in prodaji zemljišča
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanja financirana u kontinuitetu 35 godina; mali iznosi godišnjih finansijskih sredstava rezultiraju dugogodišnjim istražanjima i mnogobrojnim kampanjama pri čemu izostaje cjelovitost i vidljivost rezultata; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije nalazišta (vizija)	raziskave financirane kontinuirano 35 let: majhni zneski letnih finančnih sredstev imajo za rezultat dolgoletne raziskave in številne kampanje, pri čem je izostala celovitost in vidljivost rezultatov; pomanjkljiva dokumentacija o izvedenih raziskovalnih nalogah in konservaciji; ne obstaja program raziskovalnih in varstvenih del ter konservatorska študija varstva in prezentacije najdišča (vizija)
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	izloženo fizičkoj destrukciji i vandalizmu; procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije arheoloških istraživanja prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	izpostavljeni fizični destrukciji in vandalizmu; ocenjuje se, da so pomanjkljivost v izdelavi dokumentacije arheoloških raziskav ovira za izdelavo projekta konzervacije in prezentacije
Smještaj /// Lega	u krajoliku, na vrhu (gorje Medvednice), u šumskom predelu	v pokrajini, na vrhu (gorovje Medvednice), v gozdnem predelu
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	izražena vizualna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku vrhova medvedničkoga gorja, brojne panoramske vizure na vrh Kuzelin;	izražen vizualni pomen in izpostavljenost položaja v širši pokrajini vrhov medvedniškega gorovja, številne panoramske vizure na vrh Kuzelin; zaradi visoke vegetacije vidljivost najdišča ni prepoznavna iz oddaljenih kot tudi iz bližnjih vizur ne
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	nema, indirektno korištenje: planinarska staza – rekreacija, ograničena je eksplatacija šume	ni, indirektno koriščenje: planinska pot– rekreacija, omejena je eksplatacija gozda
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	pogojna – zasebna lastnina, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, bližina županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar (Ž-1006), pristup do nalazišta službenom planinarskom stazom 47A	da, bližina županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar (Ž-1006), dostop do najdišča po uradni planinski poti 47A
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	neuredeno, zaraso šikrom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	neurejeno, zaraso s grmovjem, najdišče skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	gospodarska šuma	gospodarski gozd
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	zaravnani plato nalazišta i padine obrasle bjelogoričnom šumom, bližina izvora vode	plato najdišča in pobočje, porasli z listnatim gozdom, bližina izvira vode
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	bližina granica Parka prirode Medvednica, na obilježenom planinarskom putu, bližina županijske ceste Moravče-Adamovec-Belovar (hodočasnička cesta za Marijo Bistrico), uz odmoriste Kraljev hrast sa spomen-obilježjem – križem Ivana Pavla II. i putokazom prema nalazištu, bližina planinarskog doma Grohot	bližina meja Naravnega parka Medvednica, na označeni planinski poti, bližina županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar (romarska cesta za Marijo Bistroc), ob počivališču Kraljev hrast s spominskim obeležjem – križem Ivana Pavla II. in kažipotom proti najdišču, bližina planinskega doma Grohot
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	postoji	obstaja

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, prolaz alternativne trase brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok u podnožju brijega Kuzelin, prolaz planiranog 400 kW dalekovoda	da, prehod alternativne trase hitre ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok v zvonožju hriba Kuzelin, prehod načrtovanega 400 kW daljnovoda
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča pejsažna i prostorna vrijednost položaja promatrana u sustavu razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice i Sesvetskog Prigorja – estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost i očuvanost – kulturni slojevi su ispremiješani zbog obrade tla i male dubine do žive stijene, razmjerno dobra očuvanost kasnoantičkog zida u trenutku istraživanja rjetkošću , (rijedak primjer keltskog naselja na području Zagreba uz Gradec, jedini kasnoantički refugij na Medvednici), istraživački potencijal reprezentativnost (tipičnost oblika i položaja – keltska naseobina, kasnoantički refugij); sociokulturne vrijednosti : (politička vrijednost, edukacijska vrijednost, znanstvena vrijednost, vrijednost resursa), potencijalne ekonomski vrijednosti (mogućnosti naplate, zaposlenja)	krajinska in prostorska vrijednost položaja opazovana v sistemu razvoja zgodovinske pokrajine in lokacija kulturne dediščine Medvednice in Sesvetskoga Prigorja – estetska/ambijentalna vrijednost; cjelovitost in ohranjenost – kulturne plasti so pomešane zaradi obdelave tal in majne globine do žive stene, sorazmerno dobra ohranjenost poznoantične stene v trenutku raziskave redkost , (redek primer keltskoga naselja na območju Zagreba ob Gradcu, edini poznoantični refugij na Medvednici), raziskovalni potencial reprezentativnost (tipičnost oblike in položaja – keltska naseobina, poznoantički refugij); sociokulturne vrijednote : (politična vrednota, edukacijska vrednota, znanstvena vrednota, vrednota resursov), potencialne ekonomski vrijednote (možnosti plačila, zaposlitve)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	rekreacija – planinarsko društvo (HPD „Blagus“), šolski izleti, uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti nalazišta	rekreacija – planinsko društvo (HPD „Blagus“), šolski izleti, pogojno lokalna skupnost– izročila o zgodovini najdišča
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča	Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	nastavak arheoloških istraživanja, dio lokaliteta sačuvati kao arheološku pričuvu; izrada projekta prezentacije i povezivanje lokaliteta s ostalim sadržajima namenjenima posjećivanju i rekreaciji; otvaranje vizura i postizanje pejsažne čitljivosti
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	ukidanje alternativne trase brze ceste; zaštita kontaktne zone prostornim planom, procjena utjecaja prolaska planiranog 400 kw dalekovoda – prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	ukinjanje alternativne trase hitre ceste; zaštita kontaktne cone s prostorskim načrtom, ocena vpliva prehoda načrtovanega 400 kW daljnovoda – predlog izdelave studije vpliva za traso daljnovoda
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	prezentacija na otvorenom <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigore	prezentacija na odprttem <i>in situ</i> – arheološki park – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigore
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	konzervacija nezaštićenih nalaza na otvorenom, označavanje nalazišta – znak zaštićenoga kulturnog dobra	konzervacija nezavarovanih najdb na odprtrem označevanje najdišča – znak zaštićene kulturne dobrine
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	Codex diplomaticus regnum Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae sv. VI (1272-1290) (Ime Kuzelin susreće se u srednjovjekovnim ispravama, jer se tako zvao jedan od posjeda zagrebačkog Kaptola. Zagrebački Kaptol kupio je od Petra, sina Borčeva od plemena Aka terram Cozolyn vocatam extistentem in montibus supra Casna capitulo, prope ecclesiam beati Mathei. U kupoprodajnoj ispravi opis meda je vrlo dugačak i detaljan, ali se sastoji najvećim dijelom od stabala, tako da je danas gotovo nemoguće pratiti tolj granice. Kaptolska zemlja Kuzelin prostirala se sjeverno od sela Planina, a na istok do brijege, koji se i danas zove Kuzelin.)	Literatura i izvori /// Literatura in viri
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(2009.), Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća, Zagrebačka županija I. i II., Hrvatski institut za povijest, Zagreb (2006.), Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb (1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Dobronić, L. (1979.), Po starom Moravču, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb Gračanin, H. (2010.), Zagrebačko područje u kasnoj Antici i ranom Srednjovjekovlju, „VAMZ“. 43 (3): 143-151 Gregl, Z. (1991.), Rimljani u Zagrebu – Tragovi Rimskog carstva u gradu i okolicu, Latina et Graeca / Mladost, Zagreb Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd Klemenc, J. (1953.), Teodozijev pohod proti Maximusu iz Siscije do Petovija, „Zgodovinski časopis“, (6-7):78-88, Ljubljana Oštrić, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208 Marković, M. (2006.), Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb Radovićić, J., Škoberne, Ž. (1989.), Zagreb prije početaka – Najstarija prošlost grada i okolice, Mladost, Zagreb Sokol, V. (2012.), Kasnoantički deltoidni vrhovi strijela tip Kuzelin u varaždinskoj Podravini s posebnim osvrtom na sjeverozapadnu Hrvatsku, u: Izdanja HAD sv. 28., 200-201 Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAŽU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb	

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

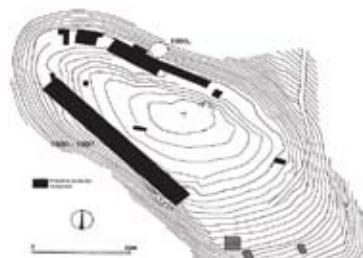
<p>Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti</p>	<p>Sokol, V. (1998.), Rimski metal s Kuzelina (iskapanja 1990.-1997.), Muzej Prigorja Sesvete, Zagreb Sokol, V. (1996.), Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba, u: Starohrvatska spomenička baština. Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar /Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49 Sokol, V. (1994.), Keltski novci na području Zagreba – Sesvetskog Prigorja, „Muzejski vjesnik“, (17): 19-25, Križevci Sokol, V. (1988.), Kelti na području Zagreba - Sesvetskog Prigorja, Muzej Prigorja Sesvete, Sesvete Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete Sokol, V. (1981.), Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju, u: Izdanja HAD sv. 6, : 169-185</p>
<p>Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija</p>	<p>(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Fofić, D. (2014.), Konzervatorska studija za brzu cestu Popovec - Marija Bistrica - Zabok; dionica Kašina - Zlatar Bistrica (2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina 2001.), Izvješće o realizaciji programa: „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima – stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 2000. godini (1999.), Izvješće o realizaciji programa: „Karolinški horizont na kasnoantičkim kastrumima – stvaranje Europe“ s rekapitulacijom troškova u 1998. godini Sokol, V. (2013.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin Sokol, V. (2009.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin Sokol, V. (2008.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin Sokol, V. (2006.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin Sokol, V. (2005.), Izvještaj o izvršenim istraživačkim radovima na arheološkom lokalitetu Kuzelin Sokol, V. (1998.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1997. godini Sokol, V. (1997.), Izvještaj o zaštitno-istraživačkim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1995/6. godini Sokol, V. (1995.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1994. godini Sokol, V. (1991.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1990. godini Sokol, V. (1990.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1989. godini Sokol, V. (1989.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1988. godini Sokol, V. (1988.), Izvještaj o zaštitno-istražnim radovima na lokalitetu Kuzelin u 1987. godini Sokol, V. (1987.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1986. godini Sokol, V. (1986.), Izvještaj o zaštitnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1985. godini Sokol, V. (1985.), Izvještaj o zaštitno-istražnim iskopavanjima lokaliteta Kuzelin u 1984. godini Sokol, V. (1984.), Izvještaj o arheološkom iskopavanju na lokalitetu Kuzelin (2004.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 2003. godinu (2002.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 2001. godinu (2000.), Izvještaj Muzeja Prigorja za 1999. godinu (1999.), Godišnji izvještaj Muzeja Prigorja Sesvete za 1998. godinu (1990.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1990. godini (1989.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1989. godini (1988.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1988. godini (1987.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1987. godini (1983.), Izvještaj o radu zavičajne zbirke „Muzej Prigorja“ u 1982. (1982.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini Katalog pokretnih nalaza s arheološkog nalazišta Kuzelin (kamen, keramika, kost, metal, novac) Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, presjeci arheološkog nalazišta Kuzelin (D. Fofić, 2013.), 3D idealna rekonstrukcija kasnoantičkog refugija Kuzelin (GEO3D), Plan arheološkog nalazišta Kuzelin m 1:200 (I. Vojnović) - digitaliziran, situacija arheološkog nalazišta Kuzelin - digitalizirana, površina arheološkog nalazišta Kuzelin</p>
<p>Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi</p>	<p>Dosje arheološkog nalazišta Kuzelin, Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara - Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobara; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine</p>

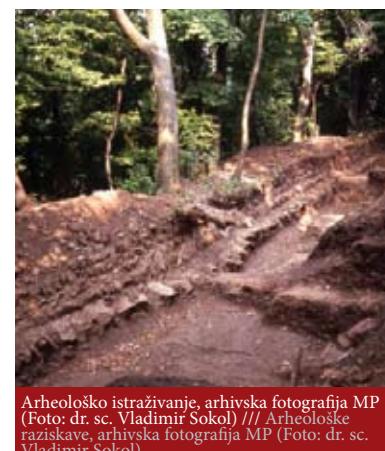
Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

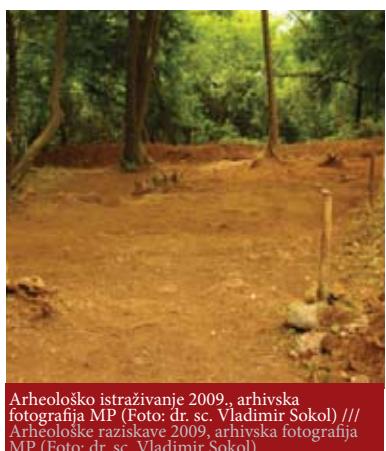
Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

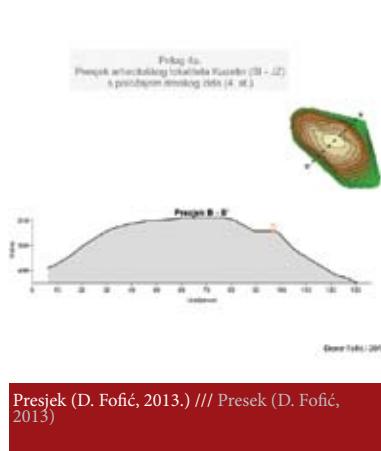
Iskopavana područja (situacija 1998.), dokumentacija MP /// Izkopna področja (situacija 1998.), dokumentacija MP

Arheološko istraživanje, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol) /// Arheološke raziskave, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol)

Arheološko istraživanje 2009., arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol) /// Arheološke raziskave 2009., arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol)

Presek (D. Fofić, 2013.) // Presek (D. Fofić, 2013)

Stanje 2015. // Stanje 2015.

Stanje 2015. // Stanje 2015.

06. MARKOV POLJE - SVINJAREVO

Opći podatci o arheološkom nalazištu // Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost // Adminstrativna pripadnost	Markovo Polje, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Markovo polje, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina // Katastrska občina Katastarske čestice // Parcele	k.o. Đurđekovec k.č. 4205, 4380	k.o. Đurđekovec parcela 4205, 4380
Vlasništvo čestice/a // Lastništvo parcele	privatno, 4380 javno dobro (?)	zasebno, 4380 javno dobro (?)
Namjena k.č. prema katastru // Namembnost parcele po katastru	šuma, put	gozd, pot
Nadmorska visina // Nadmorska višina	141,6 m n/v	141,6 m n.m.
Položaj // Položaj	južni obronci Medvednice, približno 250 m južno od današnjega groblja Markovo polje	južni obronci Medvednice, približno 250 m južno od današnjega pokopališča Markovo polje

Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta // Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povjesno razdoblje // Zgodovinsko obdobje	antika (2. – 3. st.)	antika (2. – 3. st.)
Vrsta nalaza // Vrsta najdbe	rimска paljevinska nekropolja (?), rimska cesta	rimski grobišča z žganimi grobovi (?), rimska cesta
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija // Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sondažno iskopavanje, 1980., MP; rekognosciranje, V. Sokol, MP	sondažno izkopavanje, 1980, MP; rekognosciranje, V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha // Raziskana površina v m ² /ha	10 m ²	10 m ²
Pokretni nalazi // Premične najdbe	-	-
Kratki opis // Kratek opis	Uz vidljive ostatke rimske ceste <i>Andautonia – Poetovio</i> sondiran je ostatak jednoga rimskega groba (ugao zida – bazamenta veličine 50 x 50 cm). Grob se nalazio nekoliko metara (3 do 5 m) u tlu zapadno od vidljive rimske ceste. Cesta se nastavlja kroz šumu prema Sesvetama (arheološko nalazište Selčina) i kroz šumu prema arheološkom nalazištu Lušci.	Ob vidnih ostankih rimske ceste <i>Andautonia – Poetovio</i> je sondiran ostanek nekega rimskega groba (vogal zida-bazamenta velikosti 50 x 50 cm). Grob se je nahajal nekaj metrov (3 do 5 m) v tleh zahodno od vidne rimske ceste. Cesta se nadaljuje čez gozd proti Sesvetam (arheološko najdišče Selčina) in čez gozd proti arheološkemu najdišču Lušci.

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Postojeće stanje (<i>condition</i>) i Procjena stanja (<i>assessment</i>) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (<i>condition</i>) in Ocena stanja (<i>assessment</i>) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planom (PPGZ)	evidentirano, varstvo s prostorskim načrtom (PNMZ)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	določene s PNMZ-jem na napačnem položaju
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani s splošnimi ukrepi Konservatorske študije za PNMZ in s PNMZ-jem
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	nepoznato, nalazište je zapušteno i zanemareno	nepoznano, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	planiranim proširenjem groblja te promjenom načina korištenja i obrade zemljišta	s načrtovano širitevjo pokopališča ter spremembou načina koriščenja in obdelave zemljišča
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	SIS za kulturo Občine Sesvete
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaščita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaščita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo ni vzpostavljeno (pomanjkljivost); fizično varovanje pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	splošni ukrepi so predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, študije, elaborati ipd.	istraživanje je bilo financirano, ne postoji program istražnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja i prezentacije	raziskave so bile financirane, ne obstaja program raziskovalnih del, ne obstajajo konservatorski elaborati ureditve in prezentacije
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	mogućnost fizičke destrukcije promjenom korištenja zemljišta i građevinskim radovima na uređenju puta u krajoliku (područje preobrazbe ruralnog karaktera u suburban), blago povišeni plato na rubu doline potoka Kašina	možnost fizične destrukcije s spremembou koriščenja zemljišča in gradbenimi deli na ureditvi poti v pokrajini (območje preobrazbe podeželskega karakterja v suburban), rahlo povišan plato na robu doline potoka Kašina
Smještaj /// Lega	loša, ostaci ceste (nasip) slabo vidljivi u obličju terena, nalaz groba zatrpan (?)	slaba, ostanki ceste (nasip) slabo vidni v obličju terena, najdba groba zasuta (?)
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	zemljani put	poljska pot
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	neograničena – javni put, na dijelu uvjetna – privatni posjed, nije ogradeno	neomejena – javna cesta, delno pogojna – zasebno posestvo, ni ograjeno
Pristupačnost /// Dostopnost	da, blizina lokalne ceste L-10153 (Aleja mira-Vugrovečka) i stajališta autobusa (redovita linija)	da, bližina lokalne ceste L-10153 (Aleja mira-Vugrovečka) in avtobusne postaje (redna linija)
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	neuređeno, obrasio šikarom, nalazište neprepoznatljivo širem krugu posjetitelja	neurejeno, zaraslo grmovje, najdišče neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven uređenosti prostora najdišča	PPGZ, 2014., DPU Markovo Polje 2009.	PNMZ, 2014, DNU Markovo polje 2009
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	groblje (parkiralište, trg)	pokopališče (parkirišče, trg)
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ne	ne
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	šuma, oranice, groblje	gozd, njive, pokopališče
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	bлизина sadržaja važnog za Grad Zagreb i GČ Sesvete – gradsko groblje Grada Zagreba; neposredno uz vrijednu gradsku park šumu Selčina (PPGZ, 2014.)	bližina vsebin pomembnih za mesto Zagreb in MČ Sesvete – mestno pokopališče mesta Zagreb; neposredno ob dragocenem mestnem gozdnem parku Selčina (PNMZ, 2014)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	nedovršen	nedokončan
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	moguć	možen
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, planiranim proširenjem groblja	da, načrtovana razširitev pokopališča
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, visoka, planirano proširenje groblja (parkiralište), kućice za prodaju cvijeća i svjeća koje vizualno narušavaju ambijent, divlje parkiralište	da, visoka, načrtovana razširitev pokopališča (parkirišče), hišice za prodajo rož in sveč, ki vizualno kvarijo ambient, divje parkiralište
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča	skupna vrijednost (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> i prateće strukture
		skupna vrednost (trasa rimske ceste) – del magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> in spremljajoče strukture

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	-	-
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti kao dio serijskog dobra – rimska cesta, zabrana izgradnje u pojusu ceste	sprejemanje odločbe o varstvu kot dela serijske dobrine – rimska cesta, prepoved gradnje v pasu ceste
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	očuvati trasu rimske ceste od izgradnje kao perivojni potez, izmijene i dopune DPU-a	ohraniti traso rimske ceste pred gradnjou kot parkovno ureidev,
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	uređenje info centra <i>Rimske nekropole</i> – u sklopu proširenja i funkcioniranja planiranih sadržaja gradskoga groblja Markovo polje	ureditev info centra <i>Rimske nekropole</i> – v sklopu razširitve in funkcioniranja načrtovanih vsebin mestnega pokopališča Markovo polje
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	donošenje Rješenja o zaštiti trase rimske ceste na području GČ Sesvete	sprejemanje Odločbe o varstvu trase rimske ceste na področju MČ Sesvete
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf) Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2009.), Detaljni plan uređenja proširenja groblja Markovo Polje, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	Dokumentacija istraživanja ne postoji	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DRM) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DRM)

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

7. MORAVČE - DRAŠČICA

Opći podatci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Moravče, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska općina	k.o. Glavnica	k.o. Glavnica
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 8846 i 8847	parcela 8846 i 8847
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno (?)	zasebno (?)
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	oranica	njiva
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	220 m n/v	220 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, na blagoj padini istočne strane doline potoka Moravče, 80 m istočno od potoka Moravče i ceste za Mariju Bistrigu, približno 1200 m sjeverozapadno od Crkve Presvetog Trojstva u Moravču	južni obronci Medvednice, na blagom pobočju vzhodne strani doline potoka Moravče, 80 m vzhodno od potoka Moravče in ceste za Marijo Bistrogo, približno 1200 m severozahodno od cerkve Presvetega Trojstva v Moravču

Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	prapovijest, kasno brončano doba (približno 1250. pr. Kr.); antika	prazgodovina, pozna bronasta doba (približno 1250 pr. n. št.); antika
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	brončanodobna nekropolja; rimska građevina s bazom žrtvenika	nekropolja iz bronaste dobe; rimska stavba z bazo žrtvenika
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavna arheološka istraživanja, 1980. – 81., V. Sokol, MP	sistematične arheološke raziskave, 1980 – 81., V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	300 m ²	300 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika	da, keramika

Kratki opis /// Kratek opis	Na lokalitetu Draščica nalazi se većinom istražen dvoslojni lokalitet: 1. U donjem sloju, ispod rimskih zidova otkriveno je 10 grobova I. faze kulture žarnih polja, s ukupno 35 posuda. 2. U gornjem sloju do površine zemlje otkriveni su ostaci antičke građevine s jednom većom prostorijom, koja je imala apsidalni dodatak na zapadnoj strani, te nekoliko manjih prostorija. Navodi se da je zgrada bila grijana sustavom hipokausta. Sačuvana visina zidova iznosi 1 m, no iz dokumentacije nije moguće razaznati je li riječ o temeljima građevine ili o temeljima i dijelovima zida iznad temeljne stope. Iz do sada otkrivenih dijelova sklopa nemoguće je utvrditi namjenu otkrivenih prostorija. Uz sjeverni zid otkriveni su ostaci većeg dijela kamene baze žrtvenika s 5 do 6 paljevinskih slojeva ispod podnice od opeke. S obzirom na postojanje apsidalne građevine i činjenicu da su nadeni ostaci sustava grijanja, može se pretpostaviti da je riječ o većoj i luskušnoj rustičnoj vili.	Na lokaciji Draščica se nahaja v glavnem raziskana dvoplastno najdišče: 1. V spodnji plasti, pod rimskimi zidovi, je odkrito 10 grobova I. faze kulture žarnih grobišč s skupno 35 posodami. 2. V zgornji plasti do površja zemlje so odkriti ostanki antične zgradbe z enim večjim prostorom, ki je imel apsidalni dodatek na zahodni strani ter nekaj manjših prostorov. Navaja se, da je bila zgradba ogrevana preko sistema hipokausta. Ohranjena višina zidov znaša 1 m, vendar iz dokumentacije ni mogoče razumeti, če gre za temelje stavbe ali temelje in dele zidu nad temeljno stopo. Iz do sedaj odkritih delov sklopa ni mogoče ugotoviti namena odkritih prostorov. Ob severni steni so odkriti ostanki večjega dela kamene baze žrtvenika s 5-6 plastmi žganine pod podnico iz opeke. Glede na obstoj apsidalne stavbe in dejstvo, da so najdeni ostanki sistema ogrevanja, lahko domnevamo, da gre za večjo in lukuzno rustikalno vilo.
-----------------------------	--	--

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta ///

Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča

Vrsta arheološke bastine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planom (PPGZ)	evidentirano, varstvo s prostorskim načrtom (PNMZ)
Granice (zona) zaštite /// Meje (zona) varstva	određene PPGZ-om na pogrešnoj poziciji	določene s PNMZ-jem na napačni poziciji
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani s splošnimi ukrepi Konzervatorske študije za PNMZ in s PNMZ-jem
Fizičko stanje neprekretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	nepoznato, nalazište je zanemareno	neznano, najdišče je zanemarjeno
Ugroženost neprekretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	nalazi su pod zemljom, nisu fizički ugroženi obradom zemljišta, klizište	najdbe so pod zemljo, niso fizično ogrožene z obdelavo zemljišča, zemeljski plaz
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	SIS za kulturo občine Sesvete
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	ponovno zatrpanjanje nakon istraživanja	ponovno zasipanje po raziskovanju
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita zadovoljava uz postojeće korištenje zemljišta (livada košanica)	pravno varstvo ni vzpostavljeno (pomanjkljivost); fizično varstvo pogojno zadovoljuje ob obstoječi uporabi zemljišča (travnik košenica)
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	ukrepi splošnega tipa predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

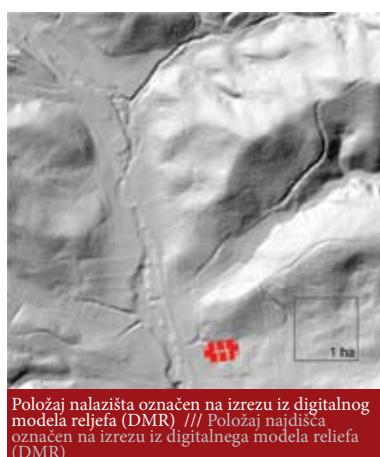
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena finansiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje je finansirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji	raziskave so financirane; pomanjkljiva dokumentacija o opravljenih raziskovanjih in o konservaciji
Ugroženost, procjena rizika /// Ugroženost, ocena tveganja	nije kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta, nalazi bi mogli biti ugroženi promjenom korištenja i obrade zemljišta (iz lивade npr. u oranici ili voćnjak) ili zarastanjem terena zbog prestanka obrade; procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije prepreka za izradu projekta konzervacije i prezentacije	ni nadzorovana in omejena uporaba zemljišča, najdbe bi lahko bile ogrožene zaradi spremembe uporabe in obdelave zemljišča (iz travnika npr. v nivo, sadovnjak) ali prekrivanja terena z rastjo zaradi prenehanja z obdelavo; ocenjuje se, da so pomanjkljivosti v izdelavi dokumentacije ovira za izdelavo projekta konservacije in prezentacije
Smještaj /// Lega	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik naselja Moravče), dolina potoka Moravče, podbrežje gorja Medvednice	v pokrajini (podeželska kulturna pokrajina naselja Moravče), dolina potoka Moravče, vzhodno gorovje Medvednice
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nalazi nisu vidljivi (pod zemljom), položaj nalazišta dobro vidljiv sa županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar	najdbe niso vidne (pod zemljo), položaj najdišča je dobro viden z županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	livada – sjenokoša	travnik – košnja
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograjeno	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, županijska cesta Moravče – Adamovec – Belovar (Ž-1006), pristup do nalazišta javnim zemljanim putom	da, županijska cesta Moravče – Adamovec – Belovar (Ž-1006), dostop do najdišča po javni poljski poti
Razina uredenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	vzdrževano, običajna za podeželski ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pристојни prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ostalo obradivo tlo	ostala obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	livade, šuma, potok Moravče, blizina povijesnog naselja Moravče	travniki, gozdovi, potok Moravče, bližina zgodovinskega naselja Moravče
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	blizina zaštićenoga povijesnog naselja Moravče; neposredna blizina županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar, veza za Mariju Bistrice – hodočasnički pristup	bližina zaščitenega zgodovinskega naselja Moravče; neposredna bližina županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar, zveza za Mariju Bistro – romarski pristop
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	planirana izgradnja retencije na potoku Moravče	planirana gradnja retencije na potoku Moravče
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	prolaz planiranog 400 kW dalekovoda, moguća izgradnja stupa električne komunikacije, planirana izgradnja retencije na potoku Moravče	prehod načrtovanega 400 kW daljnovoda, možna gradnja stebra elektronske komunikacije, načrtovana gradnja retencije na potoku Moravče
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	cjelovitost i očuvanost: prema dostupnoj dokumentaciji može se pretpostaviti da je građevina razmerno dobro očuvana, što se može objasnitи činjenicom da veći dio nalazišta prekriva drvećem /ili šikara, dok se tek dio intenzivno obrađuje te ima potencial prezentacije; rjetkost (jedina nekropola kasnobrončanodobne grupe Virovitica (kulturna polja sa žarama) na području Zagreba); visok istraživački potencijal nalazišta – pretpostavlja se dobra očuvanost nalaza, istražen samo manji dio antičkog nalazišta. Iz dostupne dokumentacije može se samo utvrditi da su otkrivene građevine tek dijelovi većeg sklopa, čiju konačnu površinu nije moguće utvrditi., reprezentativnost (jedna od najranijih nekropola grupe Virovitica, značajna za dataciju pojave grupe Virovitica)	cjelovitost in ohranjenost: po dostopni dokumentaciji se lahko domneva, da je zgradba sorazmerno dobro ohranjena, kar lahko pojasni dejstvo, da večji del najdišča prekrivajo drevesa in/ali grmovje, medtem ko se en del intenzivno obdeluje in ima potencial prezentacije; redkost (edina nekropola iz pozne bronaste dobe virovitiške skupine (kulturna žarni grobišč) na območju Zagreba); visok raziskovalni potencial najdišča – domneva se dobra ohranjenost najdb, raziskan le manjši del antičnega najdišča. Iz dostopne dokumentacije je mogoče ugotoviti, da so odkrite zgradbe šele deli večjega sklopa, čigar končne površine ni mogoče ugotoviti, reprezentativnost (ena od najzgodnejših nekropol virovitiške skupine pomembna za datacijo pojave virovitiške skupine)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	-	-
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	određivanje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta, zabrana oranja; izrada konzervatorske studije za naselje Moravče	določanje območja razširjenosti najdb, sprejem Odločbe o varstvu; omejitve uporabe zemljišča, prepoved oranja; izdelava konservatorske studije za naselje Moravče

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	procjena utjecaja planirane retencije, postave stupova električne komunikacije i trase 400 kW dalekovoda – prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	ocena vpliva načrtovane retencije, postavite stebrov elektronske komunikacije in trase 400 kW daljnograda – predlog izdelave študije vpliva za traso daljnograda
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	info-ploča – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	info-tabla – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mјera /// Prioritetni ukrep	određivanje granice/zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti	določanje meje/območja razširjenosti najdb, sprejem Odločbe o varstvu
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), Rural Settlements, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb Sokol, V. (1996.), Nekropolja Kulture žarnih polja u Moravču kod Sesveta, u: Izdanja HAD sv. 17 „Arheološka istraživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji“, : 29-57 Sokol, V. (1989.), Grob br. 7 Kultura žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb), „Arheološki vestnik“, (39-40): 425-435, Ljubljana Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), Rural Settlements, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb Sokol, V. (1996.), Nekropolja Kulture žarnih polja u Moravču kod Sesveta, u: Izdanja HAD sv. 17 „Arheološka istraživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji“, : 29-57 Sokol, V. (1989.), Grob br. 7 Kultura žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb), „Arheološki vestnik“, (39-40): 425-435, Ljubljana Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče, Zagreb	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče, Zagreb
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina (1982.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini (1981.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: nacrt nepokretnih nalaza m 1:50, (S. Bačlić, D. Butković, 1981., korekcije V. Sokol, I. Petrinec 1996.), nacrt bazamenta žrtvenika m 1:10, digitalizirane arhivske fotografije	(2015.), Tehničko izvješće, Aerofotogrametrijska i LIDAR (3D lasersko skeniranje) izmjera iz zraka kulturnog krajolika u okolini Kuzelina (1982.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1981. godini (1981.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: nacrt nepokretnih nalaza m 1:50, (S. Bačlić, D. Butković, 1981., korekcije V. Sokol, I. Petrinec 1996.), nacrt bazamenta žrtvenika m 1:10, digitalizirane arhivske fotografije
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012). // Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012).

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR). // Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR).

Stanje 2015. // Stanje 2015.

Rekonstrukcija, GEO3D d.o.o., 2015., upute: dr.sc. Vladimir Sokol i Damir Fofic; // Rekonstrukcija, GEO3D d.o.o., 2015., navodila: dr.sc. Vladimir Sokol in Damir Fofic.

8. MORAVČE – ROŠNICA

Opći podatci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Moravče, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Glavnica	k.o. Glavnica
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 7964, 7965, 7967, 7969, 8050, 8053, 8057	parcela 7964, 7965, 7967, 7969, 8050, 8053, 8057
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjembnost parcele po katastru	oranica, voćnjak, kuća, dvorište	njiva, sadovnjak, hiša, dvorišče
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	200 m n/v	200 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, na blagoj padini zapadne strane doline potoka Moravče i zapadno od ceste Moravče – Marija Bistrica (naziv u selu Crkovna ves), ispod brijege Hrtić, u naselju Moravče, 200 m zapadno od Crkve Presvetog Trojstva i starog groblja, istraživane su dvije lokalitete 1) izgrađeni predio između Šporčeve i Kunjkove ulice i 2) južno od Šporčeve ulice – predio Rošnica	južni obronci Medvednice, na blagom pobočju zahodne strani doline potoka Moravče in zahodno od ceste Moravče – Marija Bistrica(naziv v vasi Crkovna ves), pod hribom Hrtić, in naselju Moravče, 200 m zahodno od cerkve Presvetega Trojstva in starega pokopališča, raziskovan sta dve lokalitete 1) zgrajeni predel med Šporčevom in Kunjkovo ulico in 2) južno od Šporčeve ulice – predel Rošnica

Arheološki podatci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povjesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	prapovijest, srednje brončano doba 1400. g. pr. Kr.; antika (2. – 4. st.)	prazgodovina, srednja bronasta doba 1400 pr. n. št.; antika (2. – 4. st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	kameni humak (kultura grobnih humaka); antičke građevine, antičko naselje?	kamena gomila (kultura gomil); antične stavbe, antično naselje?
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// / Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavno iskopavanje, 1980., V. Sokol, MP očevid arheologa / nadzor, Kunjkova ulica, MP	sistematično izkopavanje, 1980., V. Sokol, MP ogled arheologa / nadzor, Kunjkova ulica, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina u m ² /ha	200 m ²	200 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, novac, keramika	da, denar, keramika
Kratki opis /// Kratek opis	<p>Na predelu Rošnica južno od Šporčeve ulice (pet nasumično razmještenih arheoloških iskopa), plitko pod zemljom otkriven je kameni humak veličine 5,5 x 4,5 m iz srednjega brončanog doba s tri kosturna ukopa, koji pripada tzv. kulturi grobnih humaka te ostaci dvije zgrade sazidane od lokalnog kamena i ili opeke. Na temelju dostupne dokumentacije nije moguće utvrditi namjenu, izgled ili veličinu građevina. Zgrade su datirane u antičko razdoblje na temelju malobrojnih rimskih nalaza prikupljenih tijekom iskopavanja. Na temelju rezultata iskopavanja nije moguće utvrditi jesu li to ostaci rustične vile ili ostaci vikusa – rimskodobnog sela. S obzirom na blizinu rimskoga građevnog sklopa Moravče-Draščica, koji se nalazio u istoj dolini 1,2 km dalje uz cestu, a uvezvi u obzir malobrojnost rimskih nalaza, moguće je da su se na tom lokalitetu nalazile gospodarske zgrade ili stambene zgrade za robe koje su pripadale vili Moravče – Draščica.</p> <p>Ostaci antičke građevine su otkriveni i 50 m sjeverno od spomenutog kamenog humka. Tijekom izgradnje recentnih zgrada u navedenom prostoru između ulica otkrivani su dijelovi rimske arhitekture (zidovi i kamene ploče). Na sjevernoj strani nalazišta uz Kunjkovu ulicu (uz k. br. 1) sondažna iskapanja pokazala su postojanje jednog/dva (?) zida s novcem cara Valensa (kraj 4. st.).</p>	<p>Na predelu Rošnica južno od Šporčeve ulice (pet naključno razmeštenih arheoloških izkopa) je plitvo pod zemljom odkrita kamnita gomila velikosti 5,5 x 4,5 m iz srednje bronaste dobe s tremi skeletnim pokopima, ki pripada t.i. kulturi nagrobnih gomil, in ostanki dveh stavb sezidanih iz lokalnega kamna in/ali opeke. Na podlagi dostopne dokumentacije ni možno ugotoviti namena, videza ali velikosti stavb. Stavbe so datirane v antično obdobje na podlagi maloštevilnih rimskih najdb, zbranih med izkopavanji. Na podlagi rezultatov izkopavanj ni mogoče ugotoviti, ali so to ostanki rustikalne vile ali ostanki vikusa – rimskodobne vasi. Glede na bližino rimskega gradbenega sklopa Moravče–Draščica, ki se je nahajal v isti dolini 1,2 km naprej ob cesti, in upoštevajoč maloštevilnost rimskih najdb, je mogoče, da so se na tej lokaciji nahajale gospodarske stavbe ali stanovanjske stavbe za sužnje, ki so pripadale vili Moravče–Draščica.</p> <p>Ostanke antične zgradbe so odkrili tudi 50 m severno od omenjene kamnite gomile. Med izgradnjo recentnih stavb v navedenem prostoru med ulicami so odkrili dele rimske arhitekture (stene in kamnite plošče). Na severni strani najdišča ob Kunjkovi ulici (ob hiš. št. 1) so sondažna izkopavanja pokazala obstoj enega/dveh (?) zidov z novcem cesarja Valensa (konec 4. st.).</p>

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko područje – dio arheološkog područja Moravče	arheološko področje – del arheološkega področja Moravče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidencija PPGZ, blizina granice zaštite ruralne Kulturno-povjesne cjeline naselja Moravče Z-2162 (prvo Rješenje o zaštiti iz 2004. imalo je veći obuhvat zaštite i uključivalo je zapadnu stran naselja s arheološkim nalazištem)	evidenca PNMZ, bližina meje varovanja podeželske kulturno-zgodovinske celote naselja Moravče Z-2162 (prva Odločba o varstvu iz leta 2004 je zajemala večji obseg varstva in je vključevala zahodno stran naselja z arheološkim najdiščem)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om na krivoj poziciji	določene s PNMZ-jem na napaci poziciji
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani s splošnimi ukrepi Konzervatorske študije za PNMZ in s PNMZ-jem
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	nepoznato, prepostavlja se da su nalazi jako oštećeni obradom tla i gradnjom	neznano, domneva se, da so najdbe zelo poškodovane med obdelavo tal in gradnjo

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

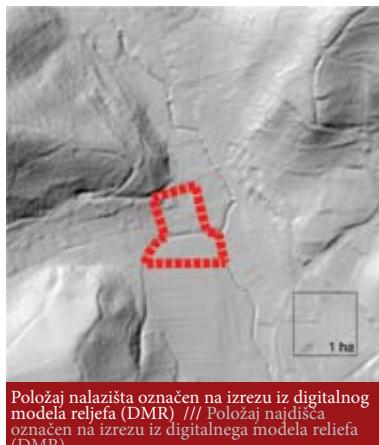
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	izgradnjom i obradom zemljišta (oranje)	z gradnjo in obdelavo zemljišča (oranje)
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	SIS za kulturo Občine Sesvete
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	ponovno zatravljavanje nakon istraživanja	ponovno zasipavanje po raziskavah
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita neregulirana: nije obvezna kontrola iskopa u slučaju izgradnje zbog krivo određenog položaja nalazišta u Prostornom planu	pravno varstvo ni vzpostavljeno (pomanjkljivost); fizično varstvo neregulirano: ni obvezna kontrola izkopa v primeru gradnje zaradi napačno določenega položaja najdišča v Prostorskem načrtu
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i PPGZ (pogrešno ucrtan položaj nalazišta)	ukrepi splošnega tipa, predpisani s Konservatorsko študiju za PNMZ in s PNMZ-jem (napačno vrišan položaj najdišča)
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje je financirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima	raziskovanje je financirano; pomanjkljiva dokumentacija o opravljenih raziskovalnih delih
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	dio nalazišta izvan granice zaštite (PPGZ) nije pod arheološkom kontrolom iskopa, nije ograničeno korištenje obradivog zemljišta, nalazi bi mogli biti ugroženi građevnim radovima i promjenom korištenja i obrade zemljišta, procjenjuje se da su manjkavosti u izradi dokumentacije istraživanja prepreka za definiranje zone zaštite i izradu projekta prezentacije	del najdišča izven meja varstva (PNMZ) ni pod arheološko kontrolo izkopa, ni omejeno koriščenje obdelovalnih zemljišč, najdbe bi lahko bile ogrožene z gradbenimi deli in spremembo uporabe in obdelave zemljišča, ocenjuje se, da so pomanjkljivosti pri izdelavi raziskovalne dokumentacije ovira za definiranje območja varstva in izdelavo projekta prezentacije
Smještaj /// Lega	u naselju i krajoliku (ruralni kulturni krajolik doline potoka Moravče), podbrežje gorja Medvednice	v naselju in pokrajini (podeželska kulturna pokrajina doline potoka Moravče), vznožje gorovja Medvednica
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	dvoriste, oranica	dvorisce, njiva
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatni posjed, ograđeno dvorište, neograđene oranice	pogojna – zasebno posestvo, ograjeno dvorišče, neograjene njive
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, asfaltirana cesta koja se odvaja sa županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar (Ž-1006), blizina stajališta autobusa (redovita linija), do nalazišta u polju nema uređenog pristupa	da, asfaltirana cesta, ki se ločuje od županijske ceste Moravče – Adamovec – Belovar (Ž-1006), bližina avtobusne postaje (redna linija), do najdišča v polju ni urejenega dostopa
Razina uređenja prostora nalazišta /// Ravnina urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za seoski ambient povjesnih naselja u Hrvatskoj	vzdrževana, običajna za kmečki ambient zgodovinskih naselij na Hrvatskem
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistički načrt	PPGZ, 2004.	PNMZ, 2004
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	građevno područje naselja, ostalo obradivo tlo	gradbeno področje naselja, ostalo obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost izgradnjo	djelomična	delna
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	rub povjesnog naselja, tradicijska i djelomično nova arhitektura, šuma, oranice, voćnjaci, potok Moravče, mostići, staro groblje	rob zgodovinskega naselja, tradicija in delno nova arhitektura, gozd, njive, sadovnjaki, potok Moravče, mostički, staro pokopališče
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	u povjesnom naselju Moravče – blizina zaštićenog dijela povjesnog naselja Moravče; blizina županijske ceste, veza za Mariju Bistrinu – hodočasnički pristup; vrijedan krajolik Moravče (PPGZ, 2014.)	v zgodovinskem naselju Moravče – bližina varovanega dela zgodovinskega naselja Moravče; bližina županijske ceste, veza za Mariju Bistrinu – romarski pristop; dragocena pokrajina Moravče (PNMZ, 2014.)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	djelomična, mogućnost promjene uređenja okućnica i izgradnje	delna, možnost spremembe ureditve ohišja in gradnje
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje v naselbinskim/krajinskim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstva	ne obstaja, pogojno možen ob ambijentalni ureditvi in izboljšanje standarda ureditve dvorišča in gospodarstva
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, nova izgradnja	da, nova gradnja
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, nova izgradnja na postojećim okućnicama i na neizgrađenom dijelu građevnog područja naselja	da, nova gradnja na obstoječih ohišjih in na nezgrajenem delu gradbenega področja naselja
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča <u>cjelovitost i očuvanost</u> – pretpostavlja se da su nalazi jako oštećeni modernom gradnjom i obradom tla (nalazište se nalazi v samom selu Moravče); <u>rijekost</u> , nalaz kulture grobnih humaka <u>nizak istraživački potencijal</u>	<u>cjelovitost in ohranjenost</u> – domneva se, da so najdbe zelo poškodovane z moderno gradnjo in obdelavo tal (najdišče se nahaja v sami vasi Moravče); <u>redkost</u> , najdba kulture gomil <u>nizek raziskovalni potencial</u>
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	-	-

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	određivanje zone rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta – zabrana oranja, kontrola izgradnje s arheološkog i ambijentalnog stajališta, izrada konzervatorske studije za naselje Moravče	Določanje območja razširjenosti najdb, spremenjanje Odločbe o varstvu; omejitve koriščenja zemljišča – prepoved oranja, kontrola gradnje z arheološkega in ambientalnega vidika, izdelava konservatorske študije za naselje Moravče
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zabraniti izgradnju zapadno od ceste i perivoja sa starim grobljem v centru naselja da bi se očuvao pejsažni prodom i vizure prema Rošnici (smanjiti GPN)	prepovedati gradnjo zahodno od ceste in parka s starim pokopališčem v centru naselja, da bi se ohranil krajinski preboj in vizure proti Rošnici (zmanjšati GON)
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	info ploče – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	info table – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	određivanje površine rasprostiranja nalaza, donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja Moravče (obuhvaćena sva nalazišta)	določanje površine razširjenosti najdbe, spremenjanje Odločbe o varstvu arheološkega območja Moravče (zajeta vsa najdišča)
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), Rural Settlements, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - neprekrena kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjera zaštite - revizija svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva neprekrenog kulturnog dobra Moravče	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(1981.), Izvještaj o radu Muzeja Prigorja u 1980. godini Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: nacrt neprekrenih nalaza m 1:20, (S. Bačić, D. Butković, 1981.), situacija m 1:1000, (S. Bačić, D. Butković, 1981.), digitalizirane arhivske fotografije	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišča označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Arheološko istraživanje, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol) /// Arheološke raziskave, arhivska fotografija MP (Foto: dr. sc. Vladimir Sokol)

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

9. MORAVČE – HRTIĆ / ŠAGUDOVEC

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkom najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Moravče, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Moravče, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska općina	k.o. Glavnica	k.o. Glavnica
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 8368, 8369, 8370, 8427, 8428, 8429, 8430, 8431, 8432, 8433, 8448, 8449, 8450, 8445	parcela 8368, 8369, 8370, 8427, 8428, 8429, 8430, 8431, 8432, 8433, 8448, 8449, 8450, 8445
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjena parcele po katastru	oranica, pašnjak, vinograd	Njiva, pašnik, vinograd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	321,9 m n/v	321,9 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, na brijegu Hrtić sa zapadne strane doline potoka Moravče i zapadno od ceste Moravče – Marija Bistrica, iznad ruralnog naselja Moravče, 800 m sjeverozapadno od crkve sv. Trojstva	južni obronci Medvednice, na hribu Hrtić iz zahodne strani doline potoka Moravče in zahodno od ceste Moravče – Marija Bistrica, nad podeželskim naseljem Moravče, 800 m severozahodno od cerkve sv. Trojstva

Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasni srednji vijek	pozni srednji vek
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija, zemljano-drvena utvrda (kaštel) i naselje 13. – 16. st. (ostaci drvene kuće, točan položaj nepoznat)	fortifikacija, utrdba iz zemlje in lesa (kastel) in naselje 13. – 16. st. (ostanki lesene hiše, natančen položaj nepoznan)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje MP; sondiranje, 1985., V. Sokol, MP	rekognosciranje MP; sondiranje, 1985., V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	30 m ²	30 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika	da, keramika
Kratki opis /// Kratek opis	Ostatci srednjovjekovnog kaštela nalaze se na brijegu Hrtić. Na vrhu brijega nalaze se zemljani ostaci utvrde, s vjerojatno obrambenim platoom sa sjeveroistočne strane. Utvrda je ovalnog tlocrta, veličine približno 100 x 70 m. Najvjerojatnije je bila izgrađena od drva i zemlje jer nema nikakvih ruševina ni tragova kamena i drugoga građevnog materijala. S južne strane nalaze se toponiimi „Kolibe gornje“ i „Kolibe donje“, u blizini kojih je nađena kasnosrednjovjekovna ili rana novovjekovna keramika, izbačena tijekom zemljanih radova na prostoru „Šagudovec“ te otkriveni ostaci drvene srednjovjekovne kuće prilikom sondažnog iskopavanja.	Ostanki srednjeveškega kastela se nahajajo na bregu Hrtić. Na vrhu brega se nahajajo zemeljski ostanki utrdbе z najverjetnej obrambnim platojem na severovzhodni strani. Utrdba ima ovalni tloris velikosti približno 100 x 70 m. Najverjetnije je bila zgrajena iz lesa in zemlje, saj ni nikakršnih ruševin in sledi kamna ter drugega gradbenega materiala. Na južni strani se nahajajo toponiimi „kolibe zgornje“ in „kolibe spodnje“, v bližini katerih je najdena poznosrednjeveška ali zgodnjeneovoveška keramika, ki je prišla na plan tekom zemeljskih del na prostoru „Šagudovec“, v času sondažnega izkopavanja pa so odkrili tudi ostanke lesene srednjeveške hiše.

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište – dio arheološkog područja Moravče	arheološko najdišče – del arheološkega področja Moravče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planom (PPGZ), blizina granice zaštite Kulturno-povjesne cjeline naselja Moravče Z-2162 (prvo Rješenje o zaštiti iz 2004. imalo je veči obuhvat zaštite i uključivalo je zapadnu stranu naselja u podgradu Hrtića)	evidentirano, varstvo s prostorskim načrtom (PNMZ) bližina meje varstva kulturno-zgodovinske celote naselja Moravče Z-2162 (prva Odločba o varstvu iz leta 2004 je zajela večji obseg varovanja in je vključevala zahodno stran naselja pod Hrtičem)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	odredene PPGZ-om	določene PNMZ-jem
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani s splošnimi ukrepi Konzervatorske študije za PNMZ in s PNMZ-jem
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	ostatci zemljane utvrde nisu konzervirani, nalazište je zapušteno i zanemareno	ostanki utrdbе iz zemlje niso konservirani, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja; utjecaj vegetacije, postava križa, probijanje puta	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja; vpliv vegetacije, postavljanje križa, prebijanje poti
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	nepoznato	nepoznano
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena (nedostatak); fizička zaštita zadovoljava	pravno varstvo ni vzpostavljeno (pomanjkljivost); fizično varstvo zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	splošni ukrepi predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

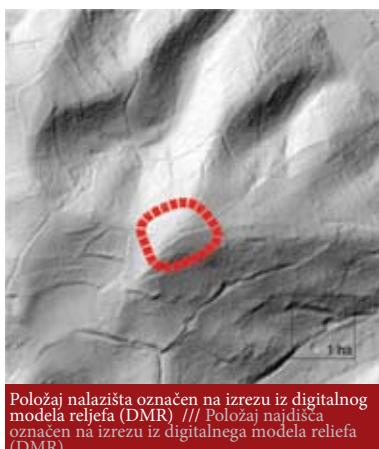
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocjena finansiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije dovoljno financirano; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima	raziskave niso dovolj financirane; nezadostna dokumentacija o opravljenih raziskovalnih delih
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazište bi moglo biti ugroženo građevnim radovima i promjenom korištenja i obrade zemljišta, procjenjuje se da su manjkavosti pri izradi dokumentacije istraživanja prepreka za definiranje granice zaštite i izradu projekta prezentacije	najdišče bi lahko bilo ogroženo z gradbenimi deli in s spremembami koriščenja in obdelave zemljišča, ocenjuje se, da so pomanjkljivosti pri izdelavi raziskovalne dokumentacije ovira za definiranje meje varstva in izdelavo projekta prezentacije
Smještaj /// Lega	u krajoliku (ruralni kulturni krajolik doline potoka Moravče), na vrhu brijega, iznad povjesnog naselja Moravče	v pokrajini (podeželska kulturna pokrajina doline potoka Moravče), na vrhu hriba, nad zgodovinskim naseljem Moravče
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	položaj na vrhu brijega Hrtić, brojne vizure na Hrtić i s njega (crkva Psv. Trojstva, Kuzelin, Drašćica, Rošnica) – izražena vizualna važnost položaja	položaj na vrhu hriba Hrtić, številne vizure na Hrtić in iz njega (cerkev Psv. Trojstva, Kuzelin, Drašćica, Rošnica) – izražen vizualni pomen položaja
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	livada sjenokoša, tendencija širenja mlade šuma hrasta i zarastanja	travnik za košnjo, tendenca širjenja mladega gozda hrasta in zaraščanja
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da – blizina županijske ceste Belovar-Adamovec-Moravče (Ž-1006) i stajališta autobusa (redovna linija), pristup do nalazišta zarašlim poljskim putom	da – bližina županijske ceste Belovar – Adamovec – Moravče (Ž-1006) in autobusne postaje (redna linija), dostop do najdišča po zaraščeni poljski poti
Razina uredenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	neuređeno, djelomični zarašlo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	neuređeno, delno zaraščeno z gozdom in grmovjem, najdišče skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pристојni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014
Planska namjena prostora /// Planska namenost prostora	ostalo obradivo tlo	ostala obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	na vrhu brijega, brojne vizure, livade, šume, oranice, laporasto tlo, naselje Moravče u podnožju, potok Moravče; uz pristupni put – Čumigaševa ulica nekoliko vrijednih građevina drvene tradicijske arhitekture k.br. 5, 7, 8	na vrhu hriba, številne vizure, travniki, gozdovi, njive, laporasta tla, naselje Moravče v podnožju, potok Moravče; ob dostopni poti – Čumigaševa ulica nekaj dragocenih stavb lesne tradicijske arhitekture h. št. 5, 7, 8
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četrti/mestu	bлизина povjesnog naselja Moravče; blizina županijske ceste Belovar – Adamovec – Moravče, veza za Mariju Bistrigu – hodočasnički pristup	bližina zgodovinskega naselja Moravče; bližina županijske ceste Belovar – Adamovec – Moravče, zveza za Mariju Bistrogo – romarski dostop
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z nasebinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	visoka, planiran prolaz 400 kw dalekovoda, moguća izgradnja stupa električne komunikacije	visoka, planiran prehod 400 kw daljnogovoda, možna gradnja stebra elektronske komunikacije
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, nova izgradnja (neizgrađeni dio građevnog područja naselja), rušenje tradicijske arhitekture i zamjenska izgradnja neprimjereno oblikovanja, moguća izgradnja stupa električne komunikacije	da, nova gradnja (nezgrajeni del gradbenega področja naselja), rušenje tradicijske arhitekture in nadomestna gradnja neprimerenog oblikovanja, možna izgradnja stebra elektronske komunikacije
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkoga najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju povjesnog i kulturnog krajolika naselja/predjela Moravče, prepoznatljiv povjesni razvojni kontekst, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliju terena – estetska i povjesna vrijednost; cjelovitost i očuvanost (u okviru tipologije); skupna vrijednost, (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ)	vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju zgodovinske in kulturne pokrajine naselja/predela Moravče, prepoznaven zgodovinski razvojni kontekst, ostanki utvrde dobro vidni in prepoznavni v obliki terena – <u>estetska in zgodovinska vrednost</u> ; <u>cjelovitost in ohranjenost</u> (v okviru tipologije); <u>skupna vrednost</u> , (srednjeveške fortifikacije iz zemlje in lesa na področju MČ)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	prostorni orientir, memorijalna vrijednost – križ	prostorski orientir, spominska vrednost – križ
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje korištenja zemljišta, kontrola izgradnje s arheološkog in ambientalnog stajališta, izrada konzervatorske studije za naselje Moravče	sprejemanje Odločbe o varstvu; omejitev koriščenja zemljišča, kontrola izgradnje z arheološkega in ambientalnega gledišča, Izdelava konservatorske študije za naselje Moravče
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	predlaže se izmjena trase planiranog 400 kW dalekovoda (izmjena PPGZ-a), ograničiti izgradnju u kontaktnom predelu, zaštita kontaktneg predela (kontaktne zone) i strukture naselja Moravče prostornim planom, prijedlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	predlaga se spremembra trase planiranega 400 kW daljnogovoda (spremembra PNMZ-ja), omejiti gradnjo v kontaktnem predelu, varstvo kontaktnega predela (kontaktne območja) in strukture naselja Moravče s prostorskim načrtom, predlog izdelave študije vpliva za traso daljnogovoda

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> , uređenje info centra u drvenoj tradicijskoj kući u Čumigaševoj ulici k.br. 7 ili 5 – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	prezentacija <i>in situ</i> , ureditev info centra v leseni tradicijski hiši v Čumigaševi ulici h.st. 7 ali 5 – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog područja Moravče (obuhvaćena sva nalazišta), urediti pristupni put i označiti nalazište, osmisliti i urediti parkiralište	Sprejemanje Odločbe o varstvu arheološkega območja Moravče (zajeta vsa najdišča), urediti dostopno pot in označiti najdišče, osmisliti in urediti parkirišče
Literatura i izvori /// Literatura in viri	Literatura i izvori /// Literatura in viri	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljeni dela)	Codex diplomaticus regnum Croatiae, Slavoniae et Dalmatae sv. V, VI, IX, XI, XII Krčelić, B. A. (1770.), De regnis Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae notitiae preliminares (1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Dobrović, L. (1979.), Po starom Moravču, Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Želinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Želina: 199–210, Zagreb	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb Benić Hlebec, N. (2003.), Konzervatorska studija za utvrđivanje svojstva nepokretnog kulturnog dobra Moravče Dokumentacija istraživanja ne postoji	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija		
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Dokumentacija istraživanja ne postoji	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) // Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) // Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Stanje 2015. // Stanje 2015.

Stanje 2015. // Stanje 2015.

10. PARUŽEVINA – GRADIŠĆE

Opći podaci o arheološkom nalazištu // Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Paruževina/Đurđekovec, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Paruževina/Đurđekovec, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Vurnovec,	k.o. Vurnovec,
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 4046/1, 4046/2, 4047/1, 4047/2, 4048, 4049, 6411, 6412, 6413 i 6414/4;	parcela 4046/1, 4046/2, 4047/1, 4047/2, 4048, 4049, 6411, 6412, 6413 i 6414/4;
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	k.o. Đurđekovec,	k.o. Đurđekovec,
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	k.č. 871	parcela 871
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	privatno, brojni vlasnici (18)	zasebno, številni lastniki (18)
Položaj /// Položaj	livada, šuma, oranica	travnik, gozd, njiva
Povijesno razdoblje // Zgodovinsko obdobje	140 m n/v	140 m n.m.
	dolina potoka Kašina, između naselja Đurđekovec i Paruževina u dolini potoka Kaštine, udaljeno oko 6 km severno od Sesvete	dolina potoka Kašina, med naselji Đurđekovec in Paruževina v dolini potoka Kaštine, oddaljeno okrog 6 km severno od Sesvete
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta // Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
	antika	antika

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	antički sklop građevina uz magistralnu rimsku cestu, <i>mansio</i> (odmoriste)	antični sklop stavb ob magistralni rimski cesti, <i>mansio</i> (počivališče)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje (priključenje površinskih nalaza); geofizička istraživanja, 2013., Georheo d.o.o.	rekognosciranje (zbiranje površinskih najdb); geofizičke raziskave, 2013., Georheo d.o.o.
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	6200 m ²	6200 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika, kameni artefakti (skulptura Ikar)	da, keramika, kameni artefakti (skulptura Ikar)
Kratki opis /// Kratek opis	Prilikom rekognosciranja lokaliteta utvrđeni su nalazi velike količine antičkoga građevnog materijala: žbuke, komadi tegula i imbreksa, ulomci rimske opeke te fragmenti keramičkih nalaza. U građevnoj šuti pronađeni su brojni ulomci tubula sa zalijspljenim ostacima zdinje žbuke i elementi hipokausta. Također se u sjeverozapadnom uglu lokaliteta zamjećuje, po dužini i širini, veća uzdignutost od približno 80 cm od okolnog zemljišta, što upućuje na postojanje veće građevine iz doba srednje i kasne antike (2. – 4. stoljeće).	Pri rekognosciranju lokacije so najdene velike količine antičnega gradbenega materiala: ometa, kosov tegule in imbreksa, odlomkov rimske opeke ter fragmentov keramičnih najdb. V gradbeni šoti so najdeni številni odlomki tubul z zlepiljenimi ostanki stenskega ometa in elementi hipokausta. Ravno tako se v severozahodnem vogalu lokacije po dolžini in širini opaža večja povzdignjenost približno 80 cm od okoliškega zemljišča, kar kaže na obstoj veće stavbe iz obdobja srednje in pozne antike (2.– 4. stoljeće).
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta ///		
Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkoga najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	zaštićeno kulturno dobro Z-5860 (2012.), arheološko nalazište Gradišće u Sesvetama	zaštićena kulturna dobrina Z-5860 (2012.), arheološko najdišče Gradišće u Sesvetah
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	utvrđene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	ugotovljene z Odločbo varstvu (MK UZKD)
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane Rješenjem o zaštiti i općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirani z Odločbo o varstvu in s splošnimi ukrepi Konzervatorske studije za PNMZ in s PNMZ -jem
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	oštećeni obradom tla	poškodovani z obdelavo tal
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	obradom tla (oranje)	z obdelavo tal
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	MP	MP
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	-	-
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita provedena – zadovoljava, mogući dio nalazišta u šumi nije obuhvaćen granicom zaštite; fizička zaštita uvjetno zadovoljava, na dijelu nalazišta konstantno se izovara arheološki materijal	pravno varstvo je vpeljano – zadovoljuje, možni del najdišča v gozdu ni zajet z mejo varstva; fizično varstvo pogojno zadovoljuje, na delu najdišča se konstantno izvaja arheološki materijal
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba; ograničenja pri korištenju i prodaji zemljišta	splošni ukrepi predpisani z Odločbo o varstvu kulturne dobrane, s Konservatorsko študiju za PNMZ in Prostorskim načrtom mesta Zagreb; omejitve pri korištenju in prodaji zemljišč
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskave financirane v kratkem obdobju; program raziskovalnih in varstvenih del ter konzervatorska študija varstva in prezentacije ne obstajata
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	fizička destrukcija korištenjem zemljišta (oranjem)	fizična destrukcija s korištenjem zemljišča (z oranjem)
Smještaj /// Lega	u krajoliku (kulturni krajolik doline potoka Kaštine)	v pokrajini (kulturna pokrajina doline potoka Kaštine)
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	oranica, livada – sjenokoša	njiva, travnik - košnja
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradieno	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	nerazvrstana asfaltirana cesta, pristup do nalazišta nenasfaltiranim javnim putom	neuvrščena asfaltirana cesta, dostop do najdišča po neasfaltirani javni poti
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za ruralni ambijent	vzdrževano, običajna za podeželski ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ostalo poljoprivredno tlo	druga kmetijska tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	šuma, melioracijski kanali, livade, oranice, lovišta, čeke	gozd, melioracijski kanali, travniki, njive, lovišča, čakališča

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	blizina turističko-ugostiteljskog sadržaja OPG Polovanec – Vinska cesta grada Zagreba	bližina turistično-gostinskih vsebin DK Polovanec – Vinska cesta mesta Zagreb
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	moguć	mogoče
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, planirana trasa brze ceste dolinom Kaštine, dalekovod u vizuri	da, načrtovana trasa hitre ceste po dolini Kaštine, daljnovod v vizuri
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	cjelovitost i očuvanost – nepokretni nalazi uz šumu loše očuvani, oštećeni obradom tla, bolja sačuvanost nalaza prema kanalu; visok istraživački potencijal, 7 ili 8 građevina skupna vrijednost – rimska magistralna cesta i prateće strukture rijekost (jedini lokalitet na području Sesvetskog Prigorja s ostacima luksuzne opreme antičkog graditeljskog sklopa - mozaici)	celovitost in ohranjenost – nepremične najdbe ob gozdu slabo ohranjeni, poškodovani z obdelavo tal, boljša ohranjenost najdb proti kanalu; visok raziskovalni potencial, 7 ali 8 stavb skupna vrednost – rimska magistralna cesta in spremljajoče strukture redkost (edina lokacija na področju Sesvetskega Prigorja z ostanki luksuzne opreme antičnega gradbeniškega sklopa - mozaiki)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	OPG Polovanec – zainteresiranost za moguće proširenje turističke ponude	DK Polovanec – zainteresiranost za možno širitev turistične ponudbe
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	arheološka pričuva – zabrana oranja, moguće uključiti i u Rješenje o zaštiti serijsko dobro – trasa rimske ceste (nalazište već ima pojedinačnu zaštitu)	arheološka rezerva – prepoved oranja, možno vključiti v Odločbo o varstvu serijske dobrine – trasa rimske ceste (najdišče že ima posamezno varstvo)
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	-	-
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	moguća idealna rekonstrukcija rimske gospodarske građevine u funkciji turizma i edukacije u blizini nalazišta (II. faza provedbe) Arheološki put Kuzelin in Sesvetsko Prigorje	možna idealna rekonstrukcija rimske gospodarske stavbe v funkciji turizma in edukacije v bližini najdišča (II. Faza izvedbe) Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	označavanje lokaliteta – znak zaštićenoga kulturnog dobra	označevanje lokacije – znak varovane kulturne dobrine
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: rezultati geofizičkih istraživanja - snimci, 2013.	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Register kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava, Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine; Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete, Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

11. PLANINA DONJA - GRADEC

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Planina Donja, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Planina Donja, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Planina,	k.o. Planina,
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 1596/1	parcela 1596/1
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	Republika Hrvatska	Republika Hrvatska
Namjena k.č. prema katastru /// Namjensnost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	410,9 m n/v	410,9 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, 1 km u pravcu istoka od gotičke kapele sv. Jurja na vrhu brijege Gradec	južni obronci Medvednice, 1 km u smeri vzhoda od gotske kapele sv. Jurja na vrhu hriba Gradec
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasni srednji vijek	pozni srednji vek
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija (zemljano-drveno gradište)	fortifikacija (Gradišče iz zemlje in lesa)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje, V. Sokol, MP	rekognosciranje, V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	-	-
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	-	-
Kratki opis /// Kratek opis	Lokalitet Gradec, istočno od kapele sv. Jurja, predstavlja zemljano-drveno gradište elipsastog oblika s vidljivim obrambenim jarkom (ili dvama jarcima) na istočnoj strani. Oko vrha primjećuju se zemljani „put“ i „nasip“, koji ga označuju kao arheološki lokalitet. Na zapadnoj i južnoj strani unutar lokaliteta vidljive su manje udubine, vjerojatno ostaci nastamba drvenih kuća, bez vidljivih tragova kulturnog sloja, kao i na cijelom gradištu.	Lokacija Gradec, vzhodno od kapele sv. Jurija, predstavlja zemeljsko-leseno Gradišče elipsaste oblike s vidnim obrambenim jarkom (ali dvema jarkoma) na vzhodnoj strani. Okrog vrha se opažata zemeljska „pot“ in „nasip“, ki ga označujejo kot arheološko lokacijo. Na zahodni in južni strani znotraj najdišča so vidne manjše vdolbine, verjetno ostanki bivališč lesenih hiš, brez vidnih sledi kulturne plasti, kar velja tudi za celotno Gradišče.
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidencija PPGZ	evidencija PNMZ
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om	določene s PNMZ-jem
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	regulirane s splošnimi ukrepi Konzervatorskih študij za PNMZ in PN NP Medvednica, s PNMZ-jem in PN NP Medvednica
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	ostatci zemljane utvrde nisu konzervirani, nalazište zapušteno i obraslo visokim stablima bjelogorice	ostanki utrdbe iz zemlje niso konservirani, najdišče zanemarjeno in zaraslo z visokimi drevesi listavcev
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodnji i ljudski čimbenici oštećenja, , utjecaj vegetacije, mogućnost erozije, mogućnost nekontrolirane eksploracije sume	prisotni so naravnji in človeški dejavnika poškodovanja, vpliv vegetacije, možnost erozije, možnost nekontrolirane eksploracije gozda
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	-	-
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konzervatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	nije bilo posega
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz kontrolu postojećeg korištenja zemljišta (eksploracija sume)	pravno varstvo pomanjkljivo, fizično varstvo pogojno zadovoljuje ob kontroli obstoječega koriščenja zemljišča (eksploracija gozda)
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	splošni ukrepi predpisani s Konzervatorskimi študijami za PNMZ in PN NP Medvednica in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb in PN NP Medvednica
Procjena finansiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena finansiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije finansirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskave niso finansirane; program raziskovalnih in varstvenih del ter konservatorska studija varstva in prezentacije ne obstajajo
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskoristavanjem sume koja može utjecati na promjenu oblika i oštećenje nalazišta	najdbe bi lahko bile ogrožene z neustreznim gospodarskim izkoriscanjem gozda, ki lahko vpliva na spremembo oblike in poškodovanje najdišča
Smještaj /// Lega	u krajoliku, bregoviti predel, šuma	v pokrajini, hriboviti predel, gozd
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	ostaci utrbe slabo vidljivi u obližju terenu, nalazište je obraslo šumom, vizualno i pejsažno je istaknut brije na kojem je smješteno nalazište	ostanki utrbe slabo vidni v obliki terena, najdišče je zaraslo z gozdom, vizualno in krajinsko je poudarjen hrib, na katerem se nahaja najdišče

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	nema, posredno korištenje: ograničena eksploracija šume (park prirode)	ni, posredno korištenje: omejena eksploracija gozda (naravni park)
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ograjeđeno	pogojno – zasebno lastništvo ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) i autobusna stanica u podnožju brijege (redovita linija), pristup do nalazišta neASFaltiranim putom od crkve sv. Jurja i iz zaseoka Hrustići (ulica 1. maja)	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) in avtobusna postaja v vznožju hriba (redna linija), dostop do najdišča po neASFaltirani poti od cerkve sv. Jurja in iz zaselka Hrustiči (ulica 1. maja)
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	neuredeno, zarasoš šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krog posjetitelja	neurejeno, zaraslo z gozdom in grmovjem, najdišče je skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistički načrt	PPGZ, 2014.; PPPP Medvednica, 2014.	PNMZ, 2014; PNPP Medvednica
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	šuma posebne namjena	gozd posebne nemembnosti
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost izgradnjo	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	bjelogorična šuma (kesten, hrast, bagrem, bukva), u pristupu vrijedna tradicijska građevina	gozd listavcev (kostanj, hrast, akacija, bukev), v pristopu dragocena tradicijska stavba
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	u PP Medvednica, blizina naselja Planina Donja, važniji ulaz u park prirode, blizina arheološkog nalazišta Gradišće na susjednom brijezu, blizina crkve sv. Jurja, blizina planiranog područja odmora i rekreativne Kamenolom Vukov dol u PP Medvednica	v NP Medvednica, bližina naselja Planina Donja, pomembnejši vstop v naravni park, bližina arheološkega najdišča Gradišće na sosednjem hribu, bližina cerkve sv. Jurja, bližina načrtovanega področja za oddih in rekreativne Kamenolom Vukov dol v NP Medvednica
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	ne	ne
Vrednovanje arheološkog nalazišta // Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ambijentalna i povijesna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ)	krajinska in prostorska vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju razvoja zagodovinske pokrajine in lokacija kulturne dediščine Medvednice – <u>estetska/ambijentalna in zgodovinska vrednost;</u> <u>cjelovitost in ohranjenost</u> (v okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjeveške fortifikacije iz zemlje in lesa na področju MČ)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	planinarsko društvo	planinsko društvo
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta // Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola sječe šume, planska sječa u cilju prezentacije izvornog pejsaža i očuvanja obličja nalazišta	sprejemanje Odločbe o varstvu; omejitev in kontrola sečnje gozda, načrtovana sečnja z namenom prezentacije izvirne krajine in ohranjanja oblike najdišča
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zaštita kontaktneg predjela prostornim planovima	varstvo kontaktnega predela s prostorskimi načrti
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	donošenje Rješenja o zaštiti, označiti nalazište, osmislit i uređiti parkiralište	sprejemanje Odločbe o varstvu, označiti najdišče, osmislit in uređiti parkiralište
Literatura i izvori // Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	Codex diplomaticus, VI, 186.	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Gajer R. (1978.), Posjedi zagrebačkog kaptola oko Zagreba u prvoj polovici 14.st, u: Radovi instituta za hrvatsku povijest 11: 5-102, Zagreb Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd Marković, M. (2006.), Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb Oštrić, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208 Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelini, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb	

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica (2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica ,Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija, svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradska uprava za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

12. PLANINA DONJA - GRADIŠĆE

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Planina Donja/Kašina, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Planina Donja/Kašina, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Kašina, k.č. 2264/1, 2264/2;	k.o. Kašina, parcela 2264/1, 2264/2;
Katastarske čestice /// Parcele	k.o. Planina, k.č. 1858	k.o. Planina, parcela 1858
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	Republika Hrvatska, privatno	Republika Hrvatska, zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjembnost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	332 m n/v	332 m n.m.
Položaj /// Položaj	iznad potoka Bielek, nasuprot lokaliteta Gradec, na brdu Gradišće	nad potokom Bielek, nasproti najdišča Gradec, na hribu Gradišće

Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasni srednji vijek	pozni srednji vek
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija; zemljano-drvena utvrda (kaštel)	fortifikacija; utrdba iz zemlje in lesa (kastel)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje, Damir Fofić, 2012.	rekognosciranje, Damir Fofić, 2012.
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² / ha	-	-

Pokretni nalazi /// Premične najdbe

Kratki opis /// Kratki opis	Lokalitet Gradišće nalazi se približno 2,5 km sjeverozapadno od naselja Kašina, na brdu Gradišće, a sjeverno od njega u dubokoj uskoj usjeklini teče potok Bielek, koji se kilometaristočnije ulijeva u potok Kašinu. Riječ je o zemljano-drvenoj okrugloj utvrdi koja se sastoji od središnjeg zemljanih užvišenja, okruženog obrambenim jarkom i zemljanim bedemom. Oblik terena jasno ukazuje da je riječ o građevini fortifikacijskog karaktera. Utvrdu možemo svrstati u tip visinskih utvrda kružnog oblika, veličine 90 x 80 m. Najvjerojatnije je bila izgrađena od drva i zemlje jer nema nikakvih ruševin ni tragova kamena i drugoga građevnog materijala.	Lokacija Gradišće se nahaja približno 2,5 km severozahodno od naselja Kašina, na hribu Gradišće. Severno od njega u globoki ozki strmini teče potok Bielek, ki je kilometar vzhodneje izlivljen v potok Kašino. Gre za okroglo utrdbu iz zemlje in lesa, ki sestoji iz osrednje vzpetine iz zemlje, ki je obkrožena z obrambnim jarkom in obzidjem iz zemlje. Oblika terena jasno kaže na to, da gre za stavbo fortifikacijskega značaja. Utrdbo lahko uvrstimo med višinske utrdbe krožne oblike, velikosti 90 x 80 m. Najverjetnejše je bila zgrajena iz lesa in zemlje, ker ni nobenih ruševin, niti sledi kamna ali drugega gradbenega materiala.
-----------------------------	---	---

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Postojeće stanje (<i>condition</i>) i Procjena stanja (<i>assessment</i>) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (<i>condition</i>) in Ocena stanja (<i>assessment</i>) arheološkoga najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP)	izven sistema konservatorske evidence (MZZSKN)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	nije određena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ-u	ni določena, najdišče ni na seznamu arheološke dediščine v Konservatorski studiji za PNMZ, niti v PNMZ-ju
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama (Valletta)	regulirani s splošnimi ukrepi Zakona o varstvu in ohranjanju kulturnih dobrin ter z ratificiranimi mednarodnimi konvencijami (Valletta)
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	ostatci zemljane utvrde nisu konzervirani, mjestimično su devastirani, nalazište zapušteno i zanemareno, obraslo visokim stablima bjelogorice	ostanki utrbe iz zemlje niso konzervirani, delno so devastirani, najdišče zapuščeno in zanemarjeno, poraslo z visokim listnatim drejem
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja; utjecaj vegetacije, mogućnost erozije i vandalizma, nije ograničena ni kontrolirana eksplatacija šume	prisotni so naravn in cloveški dejavniki poškodovanja; vpliv vegetacije, možnost erozije in vandalizma, ni omejena niti kontrolirana eksplatacija gozda
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	-	-
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posega
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena; fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz kontrolu postojećeg korištenja zemljišta (šuma)	pravno varstvo ni vzpostavljeno; fizično varstvo pogojno zadovoljuje ob kontroli obstojećega korištenja zemljišča (gozd)
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	nalazište nije evidentirano te mjere nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora	najdišče ni evidentirano in ukrepi niso predpisani v pristojnih dokumentih o varstvu in urejanju prostora
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskovanje ni financirano; ne obstaja program raziskovalnih in varstvenih del ter konservatorska študija in prezentacije
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazište nije u sustavu zaštite i konzervatorskog nadzora, nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskoriščavanjem šume koja može utjecati na promjenu oblika i oštećenje nalazišta	najdišče ni v sistemu varstva in konservatorskega nadzora, najdbe bi lahko bile ogrožene zaradi neustreznega gospodarskega izkoriščanja gozda, ki lahko vpliva na spremembo oblike in poškodovanje najdišča
Smještaj /// Lega	u krajoliku, jedan od vrhova Medvedničkog gorja, šuma ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliju terena, nalazište je obraslo šumom, vizualno i pejsažno je istaknut brije na kojem je smješteno nalazište	v pokrajini eden izmed vrhov Medvedniškega gorovja, gozd ostanki utrbe dobro vidni in prepoznavni v obliku terena, najdišče je zaraslo z gozdom, vizualno in krajinsko je poudarjen hrib, na katerem se nahaja najdišče
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema, posredno korištenje: gospodarsko iskoriščavanje šume	ni, posredno koriščenje; gospodarsko izkoriščanje gozda
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogrädeno	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče ni ograjeno
Pristupačnost /// Dostopnost	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) i autobusna stanica u podnožju brije (redovita linija), pristup prema nalazištu je poljski put, do samog nalazišta nema uređenog puta	županijska cesta Ž-1001 (Planina Donja) in avtobusna postaja v znožju hriba (redna linija), dostop do najdišča je poljska pot, do samega najdišča ni urejene poti
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	neuređeno, zaraslo šumom	neurejeno, obraslo z gozdom
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	PPGZ, 2014. (nije na popisu arheološke baštine)	PNMZ, 2014 (ni na seznamu arheološke dediščine)
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	šuma posebne namjene	gozd posebne namembnosti
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	ne	ne
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	bjelogorična šuma, bregoviti predel, potok, u pristupu vrijedna tradicijska građevina	gozd listavcev, hriboviti predel, potok, v pristopu dragocen tradicijska stavba
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	bлизина granica Parka prirode Medvednica, blizina naselja Planina Donja, važniji ulaz u park prirode, blizina arheološkog nalazišta Gradec na susjednom brijeu	bližina meja Naravnega parka Medvednica, bližina naselja Planina Donja, pomembnejši vhod v naravni park, bližina arheološkega najdišča Gradec na sosednjem hribu
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z nasebinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	planirana moguća izgradnja stupa elektroničke komunikacije na susjednom vrhu (PPGZ)	načrtovana možna gradnja stebra elektronske komunikacije na sosednjem vrhu (PNMZ)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Vrednovanje arheološkog nalazišta // Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje // Primarno vrednotenje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice, ostaci utvrde dobro vidljivi i prepoznatljivi u obliju terena – <u>estetska/ambijentalna i povijesna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost</u> (u okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika – <i>motte</i>)	krajinska in prostorska vrednost položaja u prepoznavanju in vrednotenju razvoja zgodovinske pokrajine in lokacije kulturne dediščine Medvednice, ostanki utvrde dobro vidni in prepoznavni u obliku terena – <u>estetska/ambijentalna in zgodovinska vrednost;</u> <u>cjelovitost in ohranjenost</u> (v okviru tipologije); <u>skupna vrijednost</u> , (srednjeveške fortifikacije iz zemlje in lesa na području MČ), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblike – <i>motte</i>)
Društveno vrednovanje // Družbeno vrednotenje	-	-
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta // Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite // Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola eksploracije šume, planska sjeća s ciljem prezentacije izvornog pejsaža i očuvanja oblija nalazišta	sprejemanje Odločbe o varstvu; omejitev in nadzor eksploracije gozda, načrtovana sečnja z namenom prezentacije izvirne krajine in ohranjanja podobe najdišča.
Prostorne mjere zaštite // Prostorski varstveni ukrepi	zaštita kontaktnog predjela prostornim planom, planirati put i pristup nalazištu	varstvo kontaktnega predela s prostorskim načrtom, načrtovati pot in dostop do najdišča
Smjernice za prezentaciju // Smernice za prezentaciju	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološki put Kuzelin i Sesvetsko Prigorje	prezentacija <i>in situ</i> – Arheološka pot Kuzelin in Sesvetsko Prigorje
Prioritetna mјera // Prioritetni ukrep	donošenje Rješenja o zaštiti, izgraditi pristupni put i označiti nalazište, osmislići i urediti parkiralište	sprejemanje Odločbe o varstvu, zgraditi dohodno pot in označiti najdišče, osmislići in urediti parkirišče
Literatura i izvori // Literatura in viri		
Povijesni izvori // Zgodovinski viri	Codex diplomaticus, VI, 186.	
Literatura (objavljeni radovi) // Literatura (objavljena dela)	Gajer R. (1978.), Posedi zagrebačkog kaptola oko Zagreba u prvoj polovici 14.st, u: Radovi instituta za hrvatsku povijest 11: 5-102, Zagreb Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf)	
Studije i prostorni planovi // Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjera zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija // Muzejska dokumentacija	-	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi // Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	-	

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) // Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) // Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Stanje 2015. // Stanje 2015.

Stanje 2015. // Stanje 2015.

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

13., 14. PLANINA GORNJA – ROG I TOPLA PEĆ / VELIKA PEĆ (LIPA-ROG)

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču		
Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Planina Gornja, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Planina Gornja, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska općina	k.o. Planina	k.o. Planina
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 1311/72-73, 1311/76-82, 1311/93-94, 1311/105-112	parcela 1311/72-73, 1311/76-82, 1311/93-94, 1311/105-112
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjena parcele po katastru	šuma, pećina	gozd, jama
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	675,5 m n/v	675,5 m n.m.
Položaj /// Položaj	sjeverni obronci Medvednice	sjeverni obronci Medvednice
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	prapovijest	prazgodovina
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	gradina (Rog); povremena pećinska nastamba (Topla peć)	Gradišče (Rog); občasno jamska naselbina (Topla peć)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje – Rog, 1994., MP; sondažno paleontološko istraživanje – Topla peć, 1961., M. Malez, Arheološki kabinet JAZU/HAZU	rekognosciranje – Rog, 1994., MP; sondažno paleontološko raziskovanje – Topla peć, 1961., M. Malez, Arheološki kabinet JAZU/HAZU
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina u m ² /ha	1 m ² (Topla peć)	1 m ² (Topla peć)
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	nepoznato	neznano
Kratki opis /// Kratki opis	<p>Nalazište „Sjeverni dio platoa Rog“ nalazi se na platou iznad pećine Topla peć. Vjerovatno prapovijesna gradina nalazi se na završetku uskog jezička platoa prema Toploj peći. Na početku jezička vidljiv je iskopani obrambeni jarak u duljini od približno 30 m, a u produžetku na izduženom vrhu nisu vidljivi ostaci obrambenih zidova.</p> <p>Nalazište Topla peć nalazi se ispod lokaliteta „Sjeverni dio platoa Rog“. Pećina se sastoji od tri prostorije (prva prostorija dubine približno 20 m, širine 10 m i visine do 5 m). Istražen je 1 m² u samom dnu prve prostorije.</p>	<p>Nalazište „Sjeverni dio platoa Rog“ se nahaja na platoju nad pećinom Topla peć. Verjetno prazgodovinsko Gradišče se nahaja na koncu ozkega jezička platoja proti Topli peći. Na začetku jezička je viden izkopani obrambni jarak v dolžini približno 30 m, v nadaljevanju pa na podlješanjem vrhu niso vidni ostanki obrambnih zidov.</p> <p>Nalazište Topla peć se nahaja pod lokacijo „Sjeverni dio platoa Rog“. Jama se sastoji iz treh prostorov (prvi prostor globine približno 20 m, širine 10 m in višine do 5 m). Raziskan je 1 m² na samem dnu prvega prostora.</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko područje (dva nalazišta)	arheološko področje (dve najdišči)
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaštita prostornim planovima PPGZ, PP PP Medvednica, unutar značajnog krajobrazia Područje Lipa – Rog na Medvednici (br. 716)	evidentirano, zaščita s prostorskimi načrti PNMZ, PN NP Medvednica, znotraj pomembne pokrajine Područje Lipa – Rog na Medvednici (št. 716)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om na pogrešnom položaju	določene s PNMZ-jem na napačnem položaju
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	regulirani s splošni ukrepi Konzervatorske študije za PNMZ in PN NP Medvednica, PNMZ-jem i PN NP Medvednica
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizičko stanje nepremičnih arheoloških najdb	nalazište je zapušteno i zanemareno	najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski činitelji oštećenja: područje pojačane erozije izloženost atmosferskim utjecajem, vegetacija, mogućnost vandalizma	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja: območje okrepljene erozije, izpostavljeno atmosferskim vplivom, vpliv vegetacije, možnost vandalizma
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	JAZU/HAZU – prema programu	JAZU/HAZU – po programu
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posega
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo pomanjkljivo, fizično varstvo pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	ukrepi splošnega tipa, predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in PN NP Medvednica ter s Prostorskim načrtom mesta Zagreb in PN NP Medvednica
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskovanje ni financirano; program raziskovalnih in varstvenih del ne obstaja
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim gospodarskim iskoriščavanjem šume i vandalizmom	najdbe bi lahko bile ogrožene z neustreznim gospodarski izkorisčanjem gozda in vandalizmom
Smještaj /// Lega	u krajoliku, šuma, područje Medvedničkoga gorja	v pokrajini, gozd, območje Medvedniškega gorovja

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

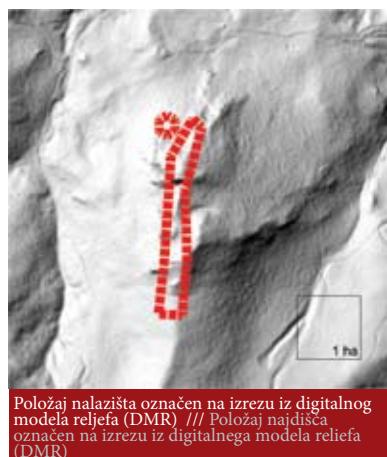
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	izražena vizualna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku južnih vrhova medvedničkoga gorja, vizure na vrh Rog ispod kojega je smještena gradina, nalazište je obraslo šumom, vizualno i pejsažno je istaknut brije na kojem je nalazište. Vizure s nalazišta prema Tepčinoj špici, Kobiljaku, sv. Jurju, nalazištu Gradec.	izražen vizualni pomen in izpostavljenost položaja u širši pokrajini južnih vrhov medvedničkoga gorja, vizure na vrh Rog, pod katerim se nahaja Gradišće, najdišće je obraslo z gozdom, vizualno in krajinsko je poudarjen hrib na katerem se najdišće nahaja. Vizure iz najdišća proti Tepčini špici, Kobiljaku, sv. Jurju, najdišću Gradec.
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišća	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskorištavanje šume	ni, posredna uporaba: omejeno gospodarsko izkoriščanje gozda
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradio loša, pristup do nalazišta službeni planinarski put 31/32	pogojava – zasebna lastnina, najdišće ni ograjeno slaba, dostop do najdišća uradna planinska pot 31/32
Prometna dostopnost /// Prometna dostopnost	neuređeno, obraslo šumom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	neuređeno, zaraslo z grmovjem, najdišće skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišća	PPGZ, 2014, PP PP Medvednica, 2014.	PNMZ, 2014, PN NP Medvednica, 2014
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt		
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	šuma posebne namjene, R6 – prostor odmora i rekreacije u parku prirode (PPGZ) R2. 13 područje odmora i rekreacije – postojeća Lipa – Rog	gozd posebne namembnosti, R6 – prostor za počitek in rekreacijo v naravnem parku (PNMZ) R2. 13 področje za počitek in rekreacijo – obstoječa Lipa – Rog
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	šuma, geomorfološko područje: krški oblici, šipje – skloništa (raspučane stijene Velike peći, Hirc), patuljsta stabla tisa, Siva peć/Mala peć, Surove stijene, slikovitost predjela	gozd, geomorfološko področje: kraške oblike, jame – zaklonišča (razpokane stene Velike peći, Hirc), pritlikava drevesa tisa, Siva peć/Mala peć, Surove stene, slikovitost predela
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	u PP Medvednica, blizina planinarskog doma Lipa, značajni krajobraz Lipa – Rog na Medvednici (br. 716), blizina brdske biciklističke staze	v NP Medvednica, bližina planinskega doma Lipa, pomembna pokrajina Lipa – Rog na Medvednici (št. 716), bližina gorske kolesarske poti
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišća	ne	ne
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišća	ne	ne
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišća		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju razvoja povjesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ambijentalnavrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost</u> (Topla peć); <u>rijekost</u> (Topla peć – jedina veća špilja na istočnoj Medvednici pogodna za boravak), visoki istraživački potencijal nalazišta (Topla peć), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika i položaja);	krajinska in prostorska vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju razvoja zgodovinske pokrajine in lokalitete kulturne dediščine Medvednice - <u>estetska/ambijentalna vrednost;</u> <u>cjelovitost in ohranjenost</u> (Topla peć); <u>redkost</u> (Topla peć – edina veća jama na vzhodni Medvednici primerna za bivanje), visok raziskovalni potencial najdišća (Topla peć), <u>reprezentativnost</u> (tipičnost oblika in položaja);
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	rekreacija – planinarsko društvo (HPD „Lipa“), JU Park prirode Medvednica	rekreacija – planinsko društvo (HPD „Lipa“), JU Naravni park Medvednica
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišća		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola eksploracije šume	sprejem Odločbe o varstvu; omejitev in kontrola eksploatacije gozda
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	-	-
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	interpretacijska ploča	interpretacijska tabla
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	obilježiti nalazište	označiti najdišće
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar Abramović, B. (1988.), Sesvetske spilje i vrtače, „Sesvetske novine“, (200): 10 Beštak, V. (1998.), 45 godina HPD „Lipa“, „Hrvatski planinar“, (4): 121-122 Jutrović, T. (1998.), Stare tise na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (4): 107-108 Hirc, D. (1905.), Prirodni zemljopis Hrvatske, Lice naše domovine, knjiga prva, Zagreb	

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

	Malez, M., 1963: Šupljasta peć i Velika peć u Medvednici, u Paleontološka i stratigrafska istraživanja nekih kvartarnih lokaliteta u 1961. godini, Ljetopis JAZU 68: 255-258 Oštrić, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica (2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - revizija, svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	-
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.
Ostali izvori /// Drugi viri	JU Park prirode Medvednica

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012) /// Položaj najdišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišta označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Foto: D. Fofić /// Foto: D. Fofić

Foto: D. Fofić /// Foto: D. Fofić

15. PLANINA GORNJA – TEPCINA ŠPICA

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Planina Gornja, Gradska četvrт Sesvete, Grad Zagreb; Sveti Matej, Općina Gornja Stubica, Krapinsko-zagorska županija	Planina Gornja, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb; Sveti Matej, Občina Gornja Stubica, Krapinsko-zagorska županija
Katastarska općina /// Katastrska občina Katastarske čestice /// Parcele	k.o. Planina k.č. 501 čestice izvan Gradske četvrti Sesvete nisu navedene privatno vlasništvo, brojni vlasnici	k.o. Planina parcela 501 parcele izven MČ Sesvete niso navedene zasebno lastništvo
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	635,7 m n/v	635,7 m n.m.
Položaj /// Položaj	sjeverni obronci Medvednice, jedan od vrhova	severni obronci Medvednice, eden od vrhov
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasna antika, rani srednji vijek (?)	pozna antika, zgodnji srednji vek (?)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija	fortifikacija
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	Istraživanje/mjerenje, M. Sabljar, 19. st.; istraživanje/evidencija/dokumentiranje, 1923. i 1930., V. Heneberg; rekognosiranje, 1988., MP	raziskave/merenje, M. Sabljar, 19. st.; raziskave / evidencija/dokumentiranje, 1923 in 1930, V. Heneberg; rekognosiranje, 1988, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	-	-

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Pokretni nalazi /// Premične najdbe	keramika	keramika
Kratki opis /// Kratek opis	<p>Na lokalitetu se na južnoj, zapadnoj i istočnoj strani uočavaju ostaci urušenog zida te među kamenjem veliki ulomci vezivnog materijala, vapnene žbuke sa cijelim komadićima opeke. U ostacima žbuke ne uočavaju se sitno mljeveni ostatci opeke. Na sjevernoj strani platoa ne uočavaju se tragovi ni zidanog ni drvenog obrambenog zida. Uz istočnu stranu urušenog zida, prema Lazu, vidljivi su ostaci koso oblikanog nagiba terena s obrambenim jarkom u podnožju. Na tjemenu Tepčine špice, unutar areala, pronađeno je nekoliko rijetkih malih ulomaka keramike antičkog podrijetla, na istom se ne uočava postojanje debljeg kulturnog sloja (za vrijeme Domovinskog rata u iskopu stražarnice u blizini samog vrha u profilu također nisu uočeni kulturni slojevi). Sitni nalazi keramike i veliki ulomci opeke u žbuci, kao i geosstrateški položaj na Medvednici te povjesni dokumenti, ukazuju na mogućnost da je riječ o kasnoantičkom lokalitetu. U kasnom srednjem vijeku spominje se poštanski put za Graz kroz Planinu koji je isao zapadnom stranom ispod Tepčine špice, što ostavlja mogućnost i srednjovekovne manje prilagodbe.</p>	<p>Na lokaciji se na južni, zahodni in vzhodni strani opažajo ostanki zrušenega zidu ter med kamenjem veliki odlomki vezivnega materijala in apneni omet s celimi koščki opeke. V ostankih ometa ni opaziti drobno mletih ostankov opeke. Na severni strani platoa ni opaziti sledi zidanega in lesenega obrambnega zidu. Ob vzhodni strani zrušenega zidu, proti Lazu, so vidni ostanki poševno oblikovanega nagiba terena z obrambnim jarkom v vznožju. Na temenu Tepčine špice, znotraj areala, je najdeno nekaj redkih malih odlomkov keramike antičnega porekla, na katerem ni opaziti obstoja debeleje kulturne plasti (v času domovinske vojne in izkopu stražarnice v bližini samega vrha v profilu ravno tako ni bilo opaziti kulturne plasti). Drobne najdbe keramike in veliki odlomki opeke v ometu, kakor tudi geosstrateški položaj na Medvednici ter zgodovinski dokumenti, kažejo na možnost, da gre za poznoantično lokacijo. V pozrem srednjem veku se omenja poštna pot za Gradec skozi Planino, ki je potekala po zahodni strani pod Tepčino špico, kar pušča možnost tudi manje srednjeveške prilagoditve.</p>
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkoga najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaščita prostornim planovima PPGZ, PP PP Medvednica	evidentirano, varovano s prostorskimi načrti PNMZ, PN NP Medvednica
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om	določene s PNMZ-om
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i PP PP Medvednica, PPGZ-om i PP PP Medvednica	regulirane s splošnimi ukrepi Konservatorskih studij za PNMZ i PN NP Medvednica, PNMZ -jem in PP PP Medvednica
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizičko stanje nepremičnih arheoloških najdb	nalazi nisu konzervirani, nalazište je zapušteno in zanemareno	najdbe so konzervirane, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, izloženost atmosferilijama, utjecaj vegetacije, mogućnost vandalizma	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja, izpostavljenost atmosferskim vplivom, vpliv vegetacije, možnost vandalizma
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	-	-
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konzervatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo pomanjkljivo, fizično varovanje pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i PP PP Medvednica i Prostornim planom Grada Zagreba i PP PP Medvednica	splošni ukrepi predpisani s Konservatorskimi studijami za PNMZ i PN NP Medvednica ter s Prostorskim načrtom mesta Zagreb in PN NP Medvednica
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskave niso financirane; ne obstaja program raziskovalnih in varstvenih del
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim iskorištanjem šume i vandalizmom	najdbe bi lahko bile ogrožene z neustreznim izkoriščanjem gozd in vandalizmom
Smještaj /// Lega	u krajoliku, na jednom od vrhova Medvednice, šuma	v pokrajini, na enem izmed vrhov Medvednice, gozd
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	izražena vizualna važnost i izloženost položaja u širem krajoliku vrhova medvedničkog gorja, brojne panoramske vizure na vrh Tepčina špice; zbog visoke vegetacije vidljivost nalazišta nije prepoznatljiva iz dalekih, kao ni iz bliskih vizura	izražen vizualni pomen in izpostavljenost položaja v širi pokrajini vpliv medvedniškega gorovja, številne panoramske vizure na vrh Tepčina špica; zaradi visoke vegetacije vidnost najdišča ni prepoznavna iz oddaljenih kot tudi iz bližnjih vizur
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskorištanje šume	ni, posredno korištenje: omejeno gospodarsko izkoriščanje gozda
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište nije ogradio loša, pristup do nalazišta samo planinarskim putom i brdskom biciklističkom stazom	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče ni ograjeno
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	neuređeno, obrasio šumom in šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo širem krugu posjetitelja	slaba, dostop do najdišča samo po planinski poti ali po gorski kolesarski stezi
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	PPGZ, 2014, PP PP Medvednica, 2014.	neurejeno, zaraslo z gozdom in grmovjem, najdišče skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PNMZ, 2014, PN NP Medvednica, 2014	PNMZ, 2014, PN NP Medvednica, 2014

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	šuma posebne namjene, R6 – prostor odmora i rekreacije u parku prirode (PPGZ) R2. 29 područje odmora i rekreacije – nova gradnja Tepčina špica – Ročićeva sjenokoša (PP PP)	gozd s posebnim namenom, R6 – prostor za počitek in rekreacijo v naravnem parku (PNMZ) R2. 29 za počitek in rekreacijo – nova gradnja Tepčina špica – Ročićeva senožet (PP PP)
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjo	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	u krajoliku, šuma, bregovito područje Medvedničkog gorja	v pokrajini, gozd, hrivovito področje Medvedniškega gorovja
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	u PP Medvednica, blizina značajnog krajobraza Lipa – Rog na Medvednici (br. 716), planirano proširenje (PP PP), brdska biciklistička staza	v NP Medvednica, bližina pomembne pokrajine Lipa – Rog na Medvednici (št. 716), planirana razširitev (PN NP), gorska kolesarska pot
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	mala, moguća dopuštenom izgradnjom (PP PP)	majhna, mogoča z dovoljeno izgradnjo (PN NP)
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	prolaz planiranog 400 kW dalekovoda	prehod načrtovanega 400 kW daljnovoda
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	pejsažna i prostorna vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju razvoja povijesnog krajolika i lokaliteta kulturne baštine Medvednice – <u>estetska/ambijentalna vrijednost;</u> <u>cjelovitost i očuvanost;</u> <u>istraživački potencijal</u> nalazišta	krajinska in prostorska vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju razvoja zgodovinske pokrajine in lokacije kulturne dediščine Medvednica – <u>estetska/ambientalna vrednost;</u> <u>cjelovitost in ohranjenost;</u> <u>raziskovalni potencial</u> najdišča
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	rekreacija – planinarsko društvo, JU Park prirode Medvednica	rekreacija – planinsko društvo, JU naravni park Medvednica
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti, ograničenje i kontrola sječe šume	sprejem Odločbe o varstvu, omejitve in nadzor sečnje gozda
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	procjena utjecaja prolaska planiranog 400 kW dalekovoda – predlog izrade studije utjecaja za trasu dalekovoda	ocena vpliva prehoda načrtovanega 400 kW daljnovoda – predlog izdelave studije ypliva za traso daljnovoda
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	interpretacijska ploča	interpretacijska tabla
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	obilježiti nalazište	označiti najdišče
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar Buchberger, M. (1998.), Tajna Tepčine špice na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 210-213 Heneberg, V. (1929.), Gradine i gradišta po Medvednici, „Narodna starina“, knjiga 8(20): 129-136 Oštrić, V. (2001.), Stare gradine na Medvednici, „Hrvatski planinar“, (7-8): 204-208 Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Želinji, HAZU / Grad Sveti Ivan Želina: 199-210, Zagreb Sokol, V. (1996.), Doba između antike i ranoga srednjeg vijeka na području Zagreba, u: Starohrvatska spomenička baština. Radanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6.-8. listopada 1992. [ur. Jurković, M., Lukšić, T.], Muzejsko galerijski centar / Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta / Nakladni zavod Matice hrvatske: 43-49	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2014.), Prostorni plan Parka prirode Medvednica (2013.), Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica ,Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra za područje Grada Zagreba - Revizija svibanj 2013., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2010.), Plan upravljanja Park prirode Medvednica, Javna ustanova „Park prirode Medvednica“, Zagreb	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	Heneberg, V. (1923., 1930.), bilješke i nacrti	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.	

16. SESVETE – DUMOVEČKI LUG

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Sesvete, Gradska četrt Sesvete, Grad Zagreb	Sesvete, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Sesvetski Kraljevec	k.o. Sesvetski Kraljevec
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 7890	parcela 7890
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	državno vlasništvo – Republika Hrvatska	državno vlasništvo – Republika Hrvatska
Namjena k.č. prema katastru /// Namjensnost parcele po katastru	šuma	gozd
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	105 m n/v	105 m n.m.
Položaj /// Položaj	ravnica sjeverne Posavine, u šumi sa zapadne strane naselja Dumovec, udaljeno oko 3,5 km jugoistočno od Sesveta.	ravnina severne Posavine, u gozdu na zahodni strani naselja Dumovec, oddaljeno cca 3,5 km jugovzhodno od Sesveta

Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	antika (1. – 3. st.)	antika (1. – 3. st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	nekropolu – paljevinski ukopi (35 tumula noričko-panonskog tipa, 22 u križnoj formaciji)	nekropolu – žgani pokopi (35 gomil noričko-panonskega tipa, 22 u križnoj formaciji)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavno iskopavanje (6 tumula), 1977. – 1979., V. Sokol, MP	sistematično izkopavanje (6 gomil), 1977 – 1979, V. Sokol, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina u m ² /ha	650 m ²	650 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika, staklo, metalni artefakti, novac	da, keramika, steklo, metalni artefakti, denar
Kratki opis /// Kratek opis	U hrastovoj šumi (Dumovečki lug) nalazi se skupina od 22 tumula. Nalazište karakteriziraju dvije vrlo zanimljive pojedinstvenosti: medusobni raspored humaka smještenih u tri niza po osam i po šest u pojedinom nizu, a koji su u medusobnom odnosu kao krakovi križa kojemu nedostaje četvrti krak. Prosječna veličina zemljanih humaka je 10 x 10 m visine 1 metar. Do sada je ukupno istraženo šest tumula u kojima se nalazilo jedanaest paljevinskih grobova. Ukopi su bili uglavnom bez posebne konstrukcije, osim u dvama slučajevima u kojima su zabilježene velike opekom i kamenom zidane grobnice (cca 3 x 4 m) s posebnim ulazom.	V hrastovem gozdu (Dumovečki lug) se nahaja skupina 22 gomil. Za najdišče sta značilni dve zelo zanimivi značilnosti: medsebojni raspored gomil, ki se nahajajo v treh nizih po osm in po šest v posameznem nizu, ki so v medsebojnem odnosu kot kraki križa, ki mu manjka četrti krak. Povprečna velikost gomil iz zemlje je 10 x 10 m, višine 1 meter. Do sedaj je raziskano skupaj šest gomil, v katerih se je nahajalo enajst žganih grobov. Pokopi so bili v glavnem brez posebne konstrukcije, razen v dveh primerih, ko sta zabeleženi veliki grobni ci zidani iz opeke in kamna (cca 3 x 4 m) s posebnim vhodom.

Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	Zaštićeno kulturno dobro Z-5631 (2012.), Arheološko nalazište Dumovečki lug u Sesvetama	Varovana kulturna dobrina Z-5631 (2012.), Arheološko najdišče Dumovečki lug v Sesvetah
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	utvrđene Rješenjem o zaštiti (MK UZKB)	ugotovljene z Odločbo o varstvu (MK UZKD)
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane Rješenjem o zaštiti i općim mjerama PPGZ	regulirani z Odločbo o varstvu in splošnimi ukrepi PNMZ
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	forma tumula djelomično izmijenjena arheološkim istraživanjem, u iskope odbačen otpad, nalazište obraslo bjelogoričnom šumom i šikarom, nalazište je zapušteno i zanemareno	forma gomil delno spremenjena z arheološko raziskavo, v izkope je odvržen odpad, najdišče je zaraslo z gozdom iz listavcev in grmovjem, najdišče je zapuščeno in zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogorženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije tal i vandalizma	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja, vpliv vegetacije, možnost erozije tal in vandalizma
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete, SVIZ „Sava“ i Vodna zajednica Zagreb	SIS za kulturo Občine Sesvete, SVIS „Sava“ in Vodna skupnost Zagreb
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nakon istraživanja nalazište je ostavljeno nezatrpano	po raziskavah je najdišče ostalo nezasuto
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita zadovoljava; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	pravno varstvo zadovoljuje; fizično varstvo pogojno zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Rješenjem o zaštiti kulturnog dobra, Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba; ograničenja pri korištenju i prodaji zemljišta; nakon istraživanja nisu provedene konzervatorske mjere zaštite nalazišta	splošni ukrepi so predpisani z Odločbo o varstvu kulturnih dobrin, Konzervatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb; omejitve pri uporabi in prodaji zemljišča; po raziskavah niso bili opravljeni konservatorski ukrepi varstva najdišča
Procjena financiranja, programi, studije, elaboratori i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaboratori ipd.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskava financirana v kratkem obdobju; pomanjkljiva dokumentacija o opravljenih raziskovalnih delih; ni programa raziskovalnih in varstvenih del ter konservatorske študije varstva in prezentacije

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	izloženo fizičkoj destrukciji, vandalizmu, pljački u krajoliku, šuma, savska nizina, močvarni teren	izpostavljeno fizični destrukciji, vandalizmu, ropu v pokrajini, gozd, savska nižina, močviren teren
Smještaj /// Lega	tumuli su dobro vidljivi u obličju terena, zaklonjenost pogledu visokom vegetacijom i šikarom, nalazište gotovo neprepoznatljivo za širi krug posjetitelja	gomile so dobro vidne v podobi terena, zakritost pred pogledi z visoko vegetacijo in grmovjem, najdiše je skoraj neprepoznavno za širši krog obiskovalcev
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema, posredno korištenje: ograničeno gospodarsko iskoriščanje šume	ni, posredno koriščenje: omejeno gospodarsko izkoriščanje gozda
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	uvjetna – državno vlasništvo, nalazište nije ograjeđeno	pogojna – državno lasništvo, najdiše ni ograjeno
Pristupačnost /// Dostopnost	da, neasfaltirana cesta koja se odvaja s lokalne ceste L-10160, u budućnosti planiranom produženom Vukovarskom	da, neasfaltirana cesta, ki se ločuje od lokalne ceste L-10160, v prihodnosti načrtovane podaljšane Vukovarske
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	neuređeno	neurejeno
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014.
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	gospodarska šuma	gospodarski gozd
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjo	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	bjelogorična (hrastova) šuma, močvarno tlo	listnat (hrastov) gozd, močvirna tla
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja v pokrajini/naselju/četrti/mestu	uz trasu planirane produžene Vukovarske ulice, blizina trgovske zone (IKEA), blizina skloništa za životinje Dumovec i planiranoga groblja kućnih ljubimaca Grada Zagreba	ob trasi načrtovanje podaljšane Vukovarske ulice, bližina trgovske cone (IKEA), bližina zaklonišča za živali Dumovec in načrtovanega pokopališča za hišne ljubljenčke mesta Zagreb
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	-	-
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, trasa planirane produžene Vukovarske ulice	da, trasa načrtovane podaljšane Vukovarske ulice
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, trasa planirane produžene Vukovarske ulice	da, trasa načrtovane podaljšane Vukovarske ulice
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	sačuvana forma – vidljivost / uvjetna prepoznatljivost u prostoru – <u>estetska/ambijentalna vrijednost; celovitost i očuvanost;</u> rijekost, veća skupina tumula noričko-panonskog tipa u pravilnoj T-formaciji, nisu zabilježeni slični primjeri u literaturi, visok istraživački potencijal, <u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> i prateće strukture, veća skupina tumula, <u>reprezentativnost</u> (specifičnost prostornog rasporeda – pravilna T-formacija)	ohranjena oblika – vidljivost / pogojna prepoznavnost v prostoru – <u>estetska/ambijentalna vrijednost; celovitost in ohranjenost;</u> redkost, večja skupina tumulov noričko-panonskega tipa v pravilni T-formaciji niso zabeleženi podobni primeri v literaturi, visok raziskovani potencial, <u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) – del magistralne rimske ceste <i>Siscia-Poetovio</i> in spremljajoče strukture, večja skupina gomil, <u>reprezentativnost</u> (specifičnost prostorskega rasporeda – pravilna T-formacija)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	-	-
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	zabранa daljnjih arheoloških iskopavanja (arheološke pričuve), oblikovna rekonstrukcija devastiranih humaka, uređenje i održavanje vegetacije unutar granica, odnosno zone zaštite s ciljem prezentacije i vidljivosti nalazišta	prepoved nadaljnjih arheoloških izkopavanj (arheološke rezerve), oblikovna rekonstrukcija devastiranih gomil, ureditev in vzdrževanje vegetacije znotraj meja oziroma cone zaščite z namenom prezentacije in vidljivosti najdišča
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	moguće uređenje park šume uz produženu Vukovarsku	možna ureditev gozdnega parka ob podaljšani Vukovarski
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	prezentacija <i>in situ</i> (nakon izgradnje produžene Vukovarske, mogućnost postave info-ploče o nalazištu u robnoj kući IKEA) – izdvojeni lokalitet uz info-centar Rimske nekropole (Markovo Polje)	prezentacija <i>in situ</i> (po izgradnji podaljšane Vukovarske, možnost postavite info-table o najdišču v blagovnici IKEA) – ločena lokacija ob info-centru Rimske nekropole (Markovo polje)
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	ponovno zatrpati i oblikovati, odnosno rekonstruirati humke iskopavanih tumula, označavanje nalazišta– znak zaščitenoga kulturnog dobra	ponovno zasuti in oblikovati oziroma rekonstruirati grške izkopanih gomil, označevanje najdišča – znak zaščitene kulturne dobrine
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	-

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

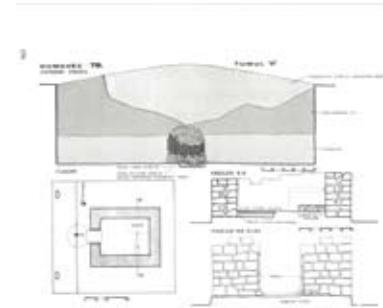
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centara za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb Sokol, V. (1987.), Iz arheološke i starije prošlosti Zagreba – Sesvetskog Prigorja, Zavičajni muzej Zelina / Muzej Prigorja Sesvete Sokol, V. (1981.), Najnovija arheološka istraživanja u Prigorju, u: Izdanja HAD sv. 6., : 169-185
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - Revizija svibanj 2012., RH Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1978. godini (1977.), Izvještaj o radu muzeja u 1977. godini Sokol, V. (1978.), Izvještaj o iskopavanju antičkog lokaliteta u D. Glavnici / Izvještaj o sondiranju lokaliteta „Tumuli“ u Dumovcu Dokumentacija istraživanja dobivena na uvid: digitalizirane arhivske fotografije, digitalizirani nacrti istraživanih tumula
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

Položaj nalazišta označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izrezu iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišča označen na izrezu iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Iskopani tumul A, dokumentacija MP /// Izkopavana gomila A, dokumentacija MP

Stanje 2015. /// Stanje 2015.

17. SESVETE – TRASA RIMSKE CESTE

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču		
Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Sesvete, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Sesvete, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Sesvete	k.o. Sesvete
Katastarske čestice /// Parcele	-	-
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	različito	različno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjembnost parcele po katastru	različita	različna
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	različita (od 110 do 145 m n/v)	različna (od 110 do 145 m n.m.)
Položaj /// Položaj	ravnica sjeverne Posavine, na potezu od Slavonske avenije na jugu do granice GUP-a Sesvete na sjeveru	ravnina severne Posavine, na potezi od Slavonske avenije na jugu do meje GUN-a Sesvete na severu
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	antika (2. – 5.st.)	antika (2. – 5.st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	rimска prometna infrastruktura (cesta i miljokaz)	rimска prometna infrastruktura (cesta in miljniki)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje, MP	rekognosciranje, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² / ha	-	-

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Pokretni nalazi /// Premične najdbe	miljokaz	milnjik
Kratki opis /// Kratek opis	Slučajni nalaz rimskog miljokaza iz doba cara Maksima Tračanina; trasa rimske ceste vidljiva u poljskoj strukturi približno 15 m istočno od trase suvremene ceste Rimski put.	slučajna najdba rimskega milnjika iz obdobja cesarja Maksima Tračanina, trasa rimske ceste vidna v poljski strukturi približno 15 m vzhodno od trase sodobne ceste Rimski put.
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaštita prostornim i urbanističkim planovima (GUP, PPGZ, Izmjene i dopune DPU stambenog naselja na lokaciji Sopnica – Jelkovec, UPU Gospodarska zona Sesvete jug, UPU Gospodarska zona Sesvete sjever, UPU Selčina – sjever); Rješenje o preventivnoj zaštiti iz 1994. g. Isteklo	evidentirano, varstvo s prostorskimi in urbanističnimi plani (GUN, PNMZ, Spremembe in dopolnitve DNU stanovanjskega naselja na lokaciji Sopnica – Jelkovec, UNU Gospodarska cona Sesvete jug, UNU Gospodarska cona Sesvete sever, UNU Selčina – sever); Odločba o preventivnem varstvu iz leta 1994 Potelek določene s PNMZ-jem in z GUN-om Sesvete
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om i GUP-om Sesvete	regulirane općim mjerama Konzervatorskih studija za PPGZ i GUP Sesvete te PPGZ-om i GUP-om Sesvete te detaljnijim planovima
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	nepoznato, prepostavlja se različit stupanj očuvanosti	regulirani s splošnimi ukrepi Konzervatorskih študij za PNMZ in GUN Sesvete ter PNMZ-jem in GUN-om Sesvete ter z natančnejšimi načrti
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	visok stupanj ugroženosti korištenjem prostora, infrastrukturnim radovima i izgradnjom	nepoznato, domneva o različni stopnji ohranjenosti
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	-	visoka stopnja ogroženosti z uporabo prostora, infrastrukturnimi deli in gradnjo
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	-	-
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nedovoljna, fizička zaštita ne zadovoljava	pravno varstvo nezadostno, fizično varstvo ne zadovoljuje
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskim studijama za PPGZ i GUP Sesvete i Prostornim planom Grada Zagreba i GUP-a Sesvete	splošni ukrepi predpisani s Konservatorskimi študijami za PNMZ in GUN Sesvete ter PNMZ-jem in GUN-om Sesvete
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskovanje ni financirano; program raziskovalnih in varstvenih del ne obstaja
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	visok stupanj ugroženosti korištenjem prostora, infrastrukturnim radovima i izgradnjom u naselju, Sesvete	visoka stopnja ogroženosti z uporabo prostora, infrastrukturnimi deli in gradnjo
Smještaj /// Lega	u naselju, Sesvete	v naselju, Sesvete
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	različita: 1) nema vidljivost (izgrađeni dio građevnog područja) 2) loša vidljivost, ostaci ceste (nasip) slabo vidljivi u obličju terena (neizgrađeni dio građevnog područja) 3) očuvana trasa ceste od izgradnje u naselju Sopnica-Jelkovec – perivojni potez, neprepoznatljivo širem krugu posjetitelja	različna: 1) ni vidljivosti (zgrajeni del gradbenega območja) 2) slaba vidljivost, ostanki ceste (nasip) slabo vidni na terenu (nezgrajeni del gradbenega območja) 3) ohranjena trasa ceste od izgradnje v naselju Sopnica – Jelkovec: parkovna ureditev, neprepoznavno širšemu krogu obiskovalcev
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	različito	različno
Pristupačnost /// Dostopnost	različita	različna
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, produžena Ulica grada Vukovara, produžena Ulica kneza Branimira, Ulica kneza Ljudevita Posavskog, Zagrebačka/Bjelovarska cesta, Industrijska ulica, Rimski put	da, podaljšana Ulica grada Vukovara, podlažana Ulica kneza Branimira, Ulica kneza Ljudevita Posavskog, Zagrebačka/Bjelovarska cesta, Industrijska ulica, Rimski put
Razina uređenja prostora nalazišta /// Ravan urejenosti prostora najdišča	različita	različna
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.; GUP Sesvete, 2013.; Urbanistički plan uređenja Gospodarske zone Sesvete sjever s izmjenama i dopunama, 2008.; Urbanistički plan uređenja Selčina – sjever, 2008.; Izmjene i dopune Detajlnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji Sopnica – Jelkovec, 2007.; Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete jug, 2006.	PNMZ, 2014; GUN Sesvete, 2013; Urbanistični načrt ureditve Gospodarske cone Sesvete sever s spremembami in dopolnitvami, 2008; Urbanistički načrt urejanja Selčina – sjever, 2008; Spremembe in dopolnitve Detajlnega načrta ureditve stanovanjskega naselja na lokaciji Sopnica – Jelkovec, 2007; Urbanistični načrt urejanja Gospodarske cone Sesvete jug, 2006
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	različita (mješovita namjena, gospodarska namjena, javna i društvena namjena)	različna (mešana namembnost, gospodarska namembnost, javna in družbena namembnost)

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjou	djelomična	delna
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	urbanizirani predel	urbanizirani predel
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	centar Sesveta, planirana trasa produženja Ulice grada Vukovara, stambeno naselje Sopnica – Jelkovec	center Sesveta, planirana trasa podaljšanja Ulice grada Vukovara, stanovanjsko naselje Sopnica – Jelkovec
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	različiti (dovršeni predjeli naselja, nedovršeni predjeli naselja, djelomično dovršeni predjeli naselja)	različna (dokončani predeli naselja, nedokončani predeli naselja, delno dokončani predeli naselja)
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	različiti: 1) ne postoji na izgrađenom dijelu građevnog područja 2) moguć je uz očuvanje pejsažnog koridora na neizgrađenom dijelu građevnog područja 3) postoji – naselje Sopnica-Jelkovec – perivojni potez u centru naselja	različno: 1) ne obstaja na zgrajenem delu gradbenega področja 2) mogoče je ob ohranjenosti krajinskega koridorja na nezgrajenem delu gradbenega področja 3) obstaja – naselje Sopnica – Jelkovec: parkovna ureditev v centru naselja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, nova izgradnja (Gospodarska zona Sesvete sjever, Gospodarska zona Sesvete jug,)	da, nova gradnja (Gospodarska zona Sesvete sever, Gospodarska zona Sesvete jug,)
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, nova izgradnja (Gospodarska zona Sesvete-sjever, Gospodarska zona Sesvete jug,); ne planira se integracija i prezentacija nalazišta; detaljniji planovi različito tretiraju istu prostorno problematiku (npr. DPU naselja Sopnica – Jelkovec je očuvao trasu rimske ceste u perivojnom potezu naselja)	da, nova gradnja (Gospodarska zona Sesvete sever, Gospodarska zona Sesvete jug,); ni načrtovana integracija in prezentacija najdišča; detajlni načrti različno tretirajo isto prostorsko problematiko (npr. DNU naselja Sopnica – Jelkovec je ohranil trasu rimske ceste v parkovni ureditev naselja)
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	<u>skupna vrijednost</u> (trasa rimske ceste) – dio magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> i prateće strukture (nekropole, građevine uz cestu)	<u>skupna vrednost</u> (trasa rimske ceste) – del magistralne rimske ceste <i>Siscia – Poetovio</i> in spremljajoče strukture (nekropole, stavbe ob cesti)
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	dijelom perivoj/park stambenog naselja	delno parkovna ureditev stanovanjskega naselja
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti, serijsko dobro – trasa rimske ceste	sprejemanje Odločbe o varstvu, serijska dobrina – trasa rimske ceste
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	očuvati trasu rimske ceste od izgradnje kao perivojni prostor, izmjene i dopune prostorno-planskih dokumenta koji su na snazi	ohraniti trasu rimske ceste od izgradnje kot parkovni prostor, spremembe in nadopolnitve prostorsko-planskih dokumentov, ki so v veljavi
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	info centar Rimska cesta <i>Siscia – Poetovio</i> – Jelkovec biblioteka	info centar Rimska cesta <i>Siscia – Poetovio</i> – Jelkovec knjižnica
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	donošenje Rješenja o zaštiti – revizija nevažećeg Rješenja o preventivnoj zaštiti trase Rimske ceste (GZZSKP – 1994.), označiti trasu rimske ceste u Jelkovcu	sprejemanje Odločbe o varstvu – revizija neveljavne Odločbe o preventivnem varstvu trase Rimske ceste (MZZSKN – 1994.), označiti trasu rimske ceste v Jelkovcu
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf) Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd	(1997.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1994.), Zagreb prije Zagreba – Arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije 1094. godine, Muzej grada Zagreba, Zagreb (1990.), Registrar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf) Klemenc, J. (1938.), Blatt Zagreb, Archeologische Karte von Jugoslawien, Beograd
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2013.), Generalni urbanistički plan Sesveta - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), GUP Sesvete - konzervatorska podloga, revizija, 2010. izmjene i dopune (2008.), Urbanistički plan uređenje Gospodarske zone Sesvete-sjever s izmjenama i dopunama (2007.), Izmjene i dopune DPU stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec (2006.), Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2013.), Generalni urbanistički plan Sesveta - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite – revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb (2012.), GUP Sesvete - konzervatorska podloga, revizija, 2010. izmjene i dopune (2008.), Urbanistički plan uređenje Gospodarske zone Sesvete-sjever s izmjenama i dopunama (2007.), Izmjene i dopune DPU stambenog naselja na lokaciji Sopnica-Jelkovec (2006.), Urbanistički plan uređenje Gospodarska zona Sesvete-jug
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	-	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobara; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registrar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara – Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobara; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

18. VUGROVEC DONJI – KAMENICA / SLATINA

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Vugrovec Donji, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Vugrovec Donji, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Vugrovec,	k.o. Vugrovec,
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 288, 289/1-8	parcele 288, 289/1-8
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	privatno	zasebno
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	kuća, pašnjak, dvorište, voćnjak, oranica	hiša, pašnik, dvorišče, sadovnjak, njiva
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	161 m n/v	161 m n.m.
Položaj /// Položaj	južni obronci Medvednice, u naselju uz istočnu stranu glavne ceste,iza kuće br. 28 (1964.) približno 100 m u dubinu parcele, približno 200 m jugoistočno od crkve sv. Franje Ksaverskog	južni obronci Medvednice, u naselju ob vzhodni strani glavne ceste, za hišo št. 28 (1964) približno 100 m u globino parcele, približno 200 m jugovzhodno od cerkve sv. Franje Ksaverskega

Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča

Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	antika (2. – 4. st.)	antika (2. – 4. st.)
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	villa rustica?, rimsko naselje uz antičku cestu?	villa rustica?, rimsko naselje ob antični cesti?
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	rekognosciranje, 1989., MP	rekognosciranje, 1989, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	-	-
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	da, keramika, novac	da, keramika, denar
Kratki opis /// Kratek opis	Površinski vidljivi nalazi rimske opeke, keramike i novčića te rimskog zida širine 72 cm. Nalaze je prikuplja gosp. Popović, vlasnik drvene kuće u sjeverozapadnom uglu lokaliteta, pri oranju i iskopavanju temelja u prostoru susjedne parcele. U blizini vidljiva trasa rimske ceste (Slatina).	Površinsko vidne najdbe rimske opeke, keramike in novcev ter rimskega zida širine 72 cm. Najdbe je zbiral g. Popović lastnik lesene hiše v severozahodnem delu lokacije, pri oranju in izkopavanju temeljev v prostoru sosednje parcele. V bližini je vidna trasa rimske ceste (Slatina).

**Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta ///
Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča**

Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište/dio arheološkog područja Vugrovec Donji	arheološko najdišče/del arheološkega področja Vugrovec Donji
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	zaščiteno kulturno dobro Arheološki lokalitet Kamenica RZG-120, (1964.), unutar B zone zaštite Kulturno-povjesne cjeline Vugrovec Z-1545, (prvo rješenje Ministarstva kulture UZKB doneseno 2004. g.; revizijom Rješenja 2009. godine smanjena je zona zaštite)	zaščiteni kulturni dobrini Arheološka lokacija Kamenica RZG-120, (1964), znotraj B območja varstva Kulturno-zgodovinske celote Vugrovec Z-1545, (prva odločba Ministrstva za kulturo UZKD sprejeta leta 2004.; z revizijo Odločbe iz leta 2009 je zmanjšana zona varstva)
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	utvrđene Rješenjem o zaštiti Zavoda za zaštitu grada Zagreba 1964. g.	določene z Odločbo o varstvu Zavoda za varstvo mesta Zagreb leta 1964
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ	regulirane s splošnimi ukrepi Konservatorske studije za PNMZ in PNMZ
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	nepoznato, devastirano recentnom izgradnjom obiteljske kuće na k.č. br. 289/1 i 289/2	nepoznato, devastirano z recentno izgradnjo družinske hiše na parceli št. 289/1 in 289/2
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	korištenjem zemljišta i mogućom novom izgradnjom	s koriščenjem zemljišča in možno novo izgradnjo
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	nepoznato	neznano
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posegov
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita na snazi, na lokalitetu izgrađena kuća bez prethodnog istraživanja, upitna je stručna utemeljenost odobrenja izgradnje koja je izvedena nakon pravne zaštite parcele i vrijednosna ocjena nalazišta bez cjelovitog istraživanja; fizička zaštita uvjetno zadovoljava	veljavno pravno varstvo, na lokaciji zgrajena hiša brez predhodnega raziskovanja, vprašljiva je strokovna utemeljenost odobritve izgradnje, ki je izvedena po pravnom varstvu parcele in vrednostna ocena najdišča brez celovitega raziskovanja; fizično varstvo pogojno zadošča
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	rješenjem o zaštiti nisu utvrđene mjere zaštite; mjere općeg tipa propisane su Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	z Odločbo o varstvu niso določeni varstveni ukrepi; ukrepi splošnega tipa so predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom mesta Zagreb
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije bilo financirano (?), ne postoji program istražnih radova, ne postoje konzervatorski elaborati uređenja	raziskave niso bile financirane (?), ni programa raziskovalnih del, ne obstaja konservatorski elaborat o ureditvi
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	postoji u korištenju zemljišta (oranje, sadnja stablašica) i daljnjem širenju izgradnje	obstaja v koriščenju zemljišča (oranje, sajenje brstnic) in nadaljnjem širjenju izgradnje

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Smještaj /// Lega	u naselju, uz glavnu cestu	v naselju, ob glavni cesti
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	dвориште, окућнице,oranica,travnjak	dvorišće, ohišje, njiva, travnik
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatni neograđeni posjed	pogojna – zasebno neograđeno posestvo
Prometna dostopnost /// Prometna dostopnost	uz županijsku cestu Ž-1007 (Goranec – Gornji Vugrovec – Donji Vugrovec), Vinska cesta grada Zagreba, blizina autobusnog stajališta (redovita linija)	ob županijski cesti Ž-1007 (Goranec – Gornji Vugrovec – Donji Vugrovec), Vinska cesta mesta Zagreb, bližina avtobusne postaje (redna linija)
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za seoski ambijent	vzdrževano , običajno za vaški ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistički načrt	PPGZ, 2014., obvezna izrada detaljnijeg plana uređenja dijela naselja Vugrovec	PNMZ, 2014, obvezna izdelava detajlnega plana urejanja dela naselja Vugrovec
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	GPN (izgrađeni dio)	GON (zgrajeni del)
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	djelomično	delno
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	urbanizirani predjel, s novom i povijesnom izgradnjom, okućnica s novom zidanom kućom i tradicijskom drvenom kućom (Ulica Augusta Šenoe k.br. 50) u uglo zaštićenog područja, blaga padina prema cesti	urbanizirani predel, z novo in zgodovinsko izgradnjo, vrt z novo zidano hišo in tradicijsko leseno hišo (Ulica Augusta Šenoe h. št. 50) v kotu varovanega področja, blago pobočje proti cesti
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	centar naselja Vugrovec Donji, uz glavnu ulicu Augusta Šenoe (kategorija županijske ceste)	center naselja Vugrovec Donji, ob glavni ulici Augusta Šenoe (kategorija županijske ceste)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	djelomično dovršen	delno dokončan
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z naselbinskim /krajinskim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uređenja dvorišta i gospodarstva	ne obstaja, pogojno mogče ob ambientalni ureditvi in izboljšanju standarda ureditve dvorišča in gospodarstva
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, moguća nova izgradnja, prilikom recentne izgradnje obiteljske kuće na prostoru nalazišta nisu provedena obvezna zaštita arheološka istraživanja	da, mogoča nova izgradnja, ob recentni izgradnji družinske hiše na prostoru najdišča niso opravljene obvezne varstvene arheološke raziskave
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, moguća nova izgradnja	da, možna je nova izgradnja
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkoga najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	visok istraživački potencijal, brojni površinski nalazi	visok raziskovalni potencial, številne površinske najdbe
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	uvjetno lokalna zajednica – kolekcionarstvo nalaza	pogojno lokalna skupnost – kolekcionarstvo najdb
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic zaštite arheološkog najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	stručno vrednovanje nalazišta, geofizička istraživanja, revizija pravnog statusa zaštite, donošenje Rješenja o zaštiti arheološkog nalazišta, određivanje zone arheološkog područja Vugrovec (zaštita PPGZ-om), izrada konzervatorske studije za naselje Vugrovec	strokovno vrednotenje najdišča, geofizikalne raziskave, revizija pravnega statusa varstva, sprejemanje Odločbe o varstvu arheološkoga najdišča, določitev predela arheološkega področja Vugrovec (varstvo s PNZM-jem), izdelava konservatorske studije za naselje Vugrovec
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zabranu gradnje na arheološkom nalazištu dok se ne provede stručno vrednovanje nalazišta i odredi granica zaštite arheološkog područja Vugrovec	prepoved gradnje na arheološkem najdišču, dokler se ne opravi strokovno vrednotenje najdišča in določi meja varstva arheološkega področja Vugrovec
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	-	-
Prioritetna mjera /// Prioritetni ukrep	revizija stručnog vrednovanja nalazišta, geofizička istraživanja, određivanje granice zaštite arheološkog područja Vugrovec	revizija strokovnega vrednotenja najdišča, geofizikalne raziskave, določanje meje varstva arheološkega področja Vugrovec
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	-	
Studije i prostorni planovi /// Studije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - neprekretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	-	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	Popis arheoloških nalazišta Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015. Registar zaštićenih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu; Konzervatorski odjel u Zagrebu, UZKB MK Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Lista zaštićenih kulturnih dobara - Zbirka isprava Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobara; Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine	

19. VUGROVEC GORNJI – CASTRUM VUGRA (LJETNIKOVAC THAUSZY)

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču		
Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Vugrovec Gornji, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Vugrovec Gornji, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina	k.o. Vugrovec	k.o. Vugrovec
Katastarske čestice /// Parcele	k.č. 1988, 1995/1, 1995/2, 1996, 1997 i 1998, 1999	parcela 1988, 1995/1, 1995/2, 1996, 1997 i 1998, 1999
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele	Hrvatski Telekom	Hrvatski Telekom
Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	voćnjak, pašnjak, šuma, kuća, dvorište, put	sadovnjak, pašnik, gozd, hiša, dvorišče, pot
Nadmorska visina /// Nadmorska višina	340 m n/v	340 m n.m.
Položaj /// Položaj	Južni obronci Medvednice, iznad današnjeg Planinarskog doma u Gornjem Vugrovcu, na najvišoj točki izduljenog i uskog brježuljka, koji se uzdiže oko 60 m iznad potoka Vugrovec	Južni obronci Medvednice, nad današnjim planinskim domom v Gornjem Vugrovcu, na najviši točki iztegnjenega in oztega hribčka, ki se dviguje okrog 60 m nad potokom Vugrovec
Arheološki podaci i opis arheološkog nalazišta /// Arheološki podatki in opis arheološkega najdišča		
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje	kasni srednji vijek	pozni srednji vek
Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	fortifikacija (zemljano-drveno gradište)	fortifikacija (Gradišče iz zemlje in lesa)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	Rekognosciranje, MP	Rekognosciranje, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	-	-
Pokretni nalazi /// Premične najdbe	-	-
Kratki opis /// Kratek opis	Ostaci srednjovjekovnog kaštela <i>Castrum Vugra</i> uzdižu se oko 60 m iznad potoka Vugrovec. Sam vrh brježuljka, kojemu je najlakši pristup s jugoistočne strane, ustvari je izduženi ravnjak, u središtu kojega se uzdiže zemljana ovalna glavica okružena s koncentričnim dvostrukim obrambenim jarcima i bedemima. Dimenzije kaštela iznose 140 x 80 m. Površinski tragovi građevnih ostataka, poput kamena ili opeke, na samoj utvrdi nisu zamijećeni, te se pretpostavlja da je utvrda bila izgrađena od drva i zemlje.	Ostanki srednjeveškega kastela <i>Castrum Vugra</i> se dvigajo okrog 60 m nad potok Vugrovec. Sam vrh brega, do katerega se najlaže dostopa z jugovzhodne strani, je pravzaprav podolgovat ravnjak, v središču katerega se dviga zemeljska ovalna glavica, obkrožena s koncentričnimi dvojnimi obrambnimi jarki in obzidjem. Dimenzije kastela znašajo 140 x 80 m. Površinski sledi gradbenih ostankov, kot sta kamen ali opeka, na sami utrdbi ni opaziti, torej se domneva, da je bila utrdba zgrajena iz lesa in zemlje.
Postojeće stanje (condition) i Procjena stanja (assessment) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (condition) in Ocena stanja (assessment) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dedišćine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva	evidentirano, zaštita prostornim planom PPGZ, unutar granice zaštite kulturnog dobra Ljetnikovac Thauszy - planinarski dom Poštar u Vugrovcu Gornjem Z-1481	evidentirano varstvo s prostorskim načrtom PNMZ, znotraj meja varstva kulturne dobrane Ljetnikovac Thauszy - planinski dom Poštar v Vugrovcu Gornjem Z-1481
Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	određene PPGZ-om	določene PPMZ-jem
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Konzervatorske studije za PPGZ i PPGZ-om	regulirane s splošnimi ukrepi Konservatorske študije za PNMZ in s PNMZ-jem
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	ostaci zemljane utvrde nisu konzervirani, jarki in nasipi su zarasli gustum raslinjem dok je na najvišem platou uređeno izletište, nalazište je zanemareno	ostanki utrbe iz zemlje niso konzervirani, jarki in nasipi so zarasli z gostimi rastlinami, medtem ko je na najvišem platoju urejena izletniška točka, najdišče je zanemarjeno
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	prisutni su prirodni i ljudski čimbenici oštećenja, utjecaj vegetacije, mogućnost erozije i vandalizma, klizište	prisotni so naravni in človeški dejavniki poškodovanja, vpliv vegetacije, možnost erozije in vandalizma, plaz
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	-	-
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konservatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nije bilo zahvata	ni bilo posega
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravno zaštićeno granicama drugog kulturnog dobra, ali u Rješenju nije dovoljno istaknut arheološki značaj lokacije; fizičke mjere uvjetno zadovoljavaju	pravno varovano z mejami druge kulturne dobrine, vendar v Odločbi ni dovoljno poudarjen arheološki pomen lokacije; fizični ukrepi pogojno zadovoljujejo
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	mjere općeg tipa propisane Konzervatorskom studijom za PPGZ i Prostornim planom Grada Zagreba	ukrepi splošnega tipa predpisani s Konservatorsko študijo za PNMZ in s Prostorskim načrtom Mesta Zagreb
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, studije, elaborati ipd.	istraživanje nije financirano; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova	raziskave niso financirane; ne obstaja program raziskovalnih i varstvenih del
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nalazi bi mogli biti ugroženi neodgovarajućim radovima uređenja	najdbe bi lahko bile ogrožene z neustreznimi urejevalnimi deli
Smještaj /// Lega	u naselju, na rubu izgrađenog predjela, u dodiru s krajolikom	v naselju, na robu zgrajenega predela, v dotiku s pokrajino

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	položaj na vrhu brijege, izražena vizualna važnost položaja, vizure (Gradina, Bedenik, Krč), ostaci utvrde slabo vidljivi u obliju terena zbog zarastanja	položaj na vrhu hriba, izražen vizualni pomen položaja, vizure (Gradina, Bedenik, Krč), ostanki utvrde slabo vidni v obliju terena zaradi zaraščanja
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	izletište (HPD „Sljeme“), rekreacija, voćnjak	izletniška točka (HPD „Sljeme“), rekreacija, sadovnjak
Pristupačnost /// Dostopnost	u radno vrijeme planinarskog doma (vikend i praznici)	med delovnim časom planinarskoga doma (vikendi in prazniki)
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	da, privatni asfaltirani put, blizina županijske ceste Ž-1007 (Goranec – Gornji Vugrovec – Donji Vugrovec), blizina autobusnog stajališta (redovita linija)	da, zasebna asfaltirana pot, bližina županijske ceste Ž-1007 (Goranec – Gornji Vugrovec – Donji Vugrovec), bližina avtobusne postaje (redna linija)
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	uvjetno – uređeno izletište, djelomično zaraslo šikarom, djelomično održavano košnjom	pogojno – urejena izletniška točka, delno zaraslo z grmovjem, delno vzdrževano s košnjo
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	R6 – područje odmora i rekreacije	R6 – območje počitka in rekreacije
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	ne	ne
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambijentalne značilnosti lege	na vrhu brijege, brojne vizure, blizina zaštićene povijesne građevine – ljetnikovac/kurija, naselje u podnožju, potok Vugrovec, zaštićena stara tisa	na vrhu hriba, številne vizure, bližina varovane zgodovinske stavbe – poletne hišice/kurije, naselje v vznožju, potok Vugrovec, varovana stara tisa
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	vrijedan krajolik Vugrovec Gornji (PPGZ, 2014.), izletište, planinarska staza 1M/31 prema Lipi, Vinska cesta grada Zagreba, neposredno uz značajni krajobraz Goranec na Medvednici (br. 761)	dragocena pokrajina Vugrovec Gornji (PNMZ, 2014.), izletniška točka, planinska pot 1M/31 proti Lipi, Vinska cesta mesta Zagreb, neposredno ob pomembni pokrajini Goranec na Medvednici (št. 761)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	izgrađeni dio građevnog područja, pretežito dovršen predjel smještaja (mogućnost promjene u skladu s konzervatorskim uvjetima unutar granice zaštite te promijene postojeće izgradnje izvan granice zaštite)	zgrajen del gradbenega območja, pretežno dokončan predel lege (možnost spremembe v skladu s konzervatorskimi pogoji znatnoj meje varstva in spremembe obstoječe izgradnje izven mej varstva)
Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožitje z nasebinskim/krajinskim kontekstom	postoji	obstaja
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	mala, mogući dopušteni zahvati u rekreacijskom području	majhna, možni dovoljeni posegi na rekreacijskem področju
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	u pristupnoj vizuri narušen izgradnjom obiteljskih kuća u podnožju	v pristupni vizuri narušena z izgradnjo družinskih hiš v vznožju
Vrednovanje arheološkog nalazišta /// Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	vrijednost položaja u prepoznavanju i vrednovanju povijesnog krajolika naselja Vugrovcu – estetska/ambijentalna i povijesna vrijednost; cjelovitost i očuvanost; skupna vrijednost, (srednjovjekovne zemljano-drvene fortifikacije na području GČ),	vrednost položaja v prepoznavanju in vrednotenju zgodovinske pokrajine naselja Vugrovec – estetska/ambijentalna in zgodovinska vrednost; cjelovitost in ohranjenost; skupna vrednost, (srednjeveške fortifikacije iz zemlje in lesa na področju MČ),
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	rekreacija – planinarsko društvo, izletište, vidikovac	rekreacija – planinsko društvo, izletniška točka, razgledišče
Prijedlog mjera/smernica zaštite arheološkog nalazišta /// Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	donošenje Rješenja o zaštiti; ograničenje i kontrola izgradnje na nalazištu i u kontaktnom predelu (posebno u pristupu iz naselja) s arheološkog i ambijentalnog stajališta	sprejemanje Odločbe o varstvu; omejitev in kontrola izgradnje na najdišču in v kontaktnem predelu (še posebej v pristopu iz naselja) iz arheološkega in ambijentalnega gledišča
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zaštita kontaktog predjela prostornim planom, ograničenje širenja izgradnje obiteljskih kuća na brije	varstvo kontaktnega predela s prostorskim načrtom, omejitev širjenja gradnje družinskih hiš na hrib
Smernice za prezentaciju /// Smernice za prezentacijo	prezentacija <i>in situ</i>	prezentacija <i>in situ</i>
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	označiti nalazište, oznaka kulturnog dobra	označiti najdišče, oznaka kulturne dobrane
Literatura i izvori /// Literatura in viri		
Povijesni izvori /// Zgodovinski viri	Codex diplomaticus VII, VIII	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar Fofić, D. (2014.), Primjena digitalnog modela reljefa u otkrivanju arheoloških lokaliteta, „Info“, (31) (http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/info31_webb.pdf) Marković, M. (2006.), Zagrebačke starine – Prilozi poznavanju prošlosti grada Zagreba, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb Sokol, V. (2003.), Arheološki lokaliteti na području Sesvetskog Prigorja, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000. godine u Sv. Ivanu Zelinu, HAZU / Grad Sveti Ivan Zelina: 199-210, Zagreb	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - izmjene i dopune (2012.), Prostorni plan Grada Zagreba, Konzervatorska podloga - nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s (mjerama zaštite - revizija, svibanj 2012., Grad Zagreb, Gradska zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb	

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	-	Popis arheološke baštine Gradske četvrti Sesvete; Grad Zagreb, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, lipanj 2015.
		
Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012) /// Položaj najdišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012)	Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR) /// Položaj najdišta označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR)	Stanje 2015. /// Stanje 2015.
		Stanje 2015. /// Stanje 2015.

20. VURNOVEC – GRADIŠĆE (CRKVIŠĆE – naziv u dosadašnjoj evidenciji)

Opći podaci o arheološkom nalazištu /// Splošni podatki o arheološkem najdišču

Administrativna pripadnost /// Administrativna pripadnost	Vurnovec, Gradska četvrt Sesvete, Grad Zagreb	Vurnovec, Mestna četrt Sesvete, mesto Zagreb
Katastarska općina /// Katastrska občina Katastarske čestice /// Parcele	k.o. Vurnovec k.č. 3409, 3410, 3411, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424/2, 3424/4, 3425, 3426, 3427, 4832/1 privatno; Republika Hrvatska; javno dobro	k.o. Vurnovec parcela 3409, 3410, 3411, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424/2, 3424/4, 3425, 3426, 3427, 4832/1 zasebno; Republika Hrvatska; javna dobra hiša, stavba, dvorišče, vinograd, sadovnjak, travnik, njiva, jama, pašnik, ulica
Vlasništvo čestice/a /// Lastništvo parcele Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	Namjena k.č. prema katastru /// Namjennost parcele po katastru	155 m n/v
Nadmorska visina /// Nadmorska višina Položaj /// Položaj	155 m n/v istraživane su dvije lokacije u naselju Vurnovec, nalazi se približno 800 m sjeverno od ušća potoka Blaguše u potok Kašinu: 1) u naselju uz državnu cestu D-29 (Vurnovečka ulica), na ušću potoka Tečala u Blagušu, pokraj vurnovečkog raspela/poklonca i 2) uz seoske kuće uz makadamski odvojak s glavne ceste (ulica Gradišnica) na kućištima, oranicama, livadama i u vinogradima obostrano uz put	155 m n.m. raziskovani sta bili dve lokacije v naselju Vurnovec, ki se nahaja približno 800 m severno od ustja potoka Blaguše v potok Kašino: 1) v naselju ob državnji cesti D-29 (Vurnovečka ulica), na ustju potoka Tečala v Blagušo, zraven vurnovečkega razpela/svetišča in 2) ob vaških hišah ob makadamskem odcepu z glavne ceste (ulica Gradišnica) na ohišjih, njivah, travnikih in v vinogradih na obeh straneh ob poti
Povijesno razdoblje /// Zgodovinsko obdobje Vrsta nalaza /// Vrsta najdbe	antika (2. – 4. st.)	antika (2. – 4. st.)
Vrsta istraživanja, godina, voditelj, institucija /// Vrsta raziskave, leto, vodja, inštitucija	sustavno iskopavanje dijela nalazišta 1979. (kod raspela), V.Sokol, MP; sondažno istraživanje, 1990., MP	sistematično izkopavanje dela najdišča 1979 (pri raspelu), V. Sokol, MP; sondažne raziskave, 1990, MP
Istražena površina u m ² /ha /// Raziskana površina v m ² /ha	150 m ²	150 m ²
Pokretni nalazi /// Premične najdbe Kratički opis /// Kratki opis	da, keramika Na lokalitetu se nalazi velika <i>villa rustica</i> , istočno od asfaltne ceste. Na zaravnjim nad svremenim kuća (ulica Gradišnica) iskopani su ostaci debljeg rimskega zida te okrugla građevina (kula?) u liniji istog. Veličina te građevine (<i>villa rustica</i> + obrambeni zid ?) iznosi približno 200 x 60 m. Dio ville rustice ispod današnjeg raspela moguće je pripisati antičkom mlinu. Mlin se nalazio na ušću potoka Tečala u potok Blagušu, veličine približno 20 x 10 m.	da, keramika Na lokaciji se nahaja velika <i>villa rustica</i> , vzhodno od asfaltne ceste. Na planoti nad sodobnimi hišami (ulica Gradišnica) so izkopani ostanki debelejšega rimskega zida in okrogla stavba (stolp?) v liniji zida. Velikost te stavbe (<i>villa rustica</i> + obrambni zid ?) znaša približno 200 x 60 m. Del ville rustice pod današnjim raspelom je mogoče pripisati antičnemu mlinu. Mlin se je nahajal na ustju potoka Tečala v potok Blagušu, velikosti približno 20 x 10 m.

**ŠTUDIJA ZAŠČITE IN PREZENTACIJSKEGA POTENCIJALA ARHEOLOŠKEGA NAJDIŠČA KUZELIN IN BLIŽNJIH ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ
(IZBRANI DELI TEKSTA IN GRAFIČNIH PRILOG)**

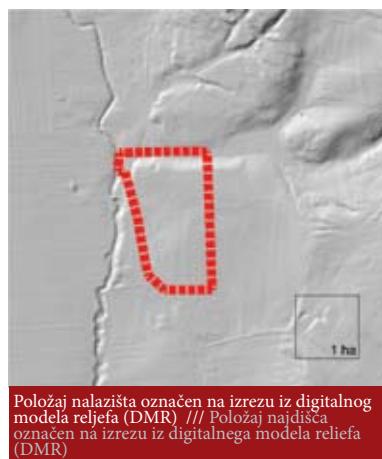
Postoječe stanje (<i>condition</i>) i Procjena stanja (<i>assessment</i>) arheološkog nalazišta /// Sedanje stanje (<i>condition</i>) in Ocena stanja (<i>assessment</i>) arheološkega najdišča		
Vrsta arheološke baštine /// Vrsta arheološke dediščine	arheološko nalazište	arheološko najdišče
Status pravne zaštite /// Status pravnega varstva Granice (zona) zaštite /// Meje (cona) varstva	izvan sustava konzervatorske evidencije (GZZSKP) nije određena, nalazište nije na popisu arheološke baštine u Konzervatorskoj studiji za PPGZ, ni u PPGZ	izven sistema konservatorske evidence (MZZSKN) ni določena, najdišče ni na seznamu arheološke dediščine v Konzervatorski študiji za PNMZ, niti v PNMZ
Mjere zaštite /// Varstveni ukrepi	regulirane općim mjerama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim medunarodnim konvencijama (Valletta)	regulirani s splošnimi ukrepi Zakona o varstvu in ohranjanju kulturnih dobrin ter ratificiranimi mednarodnimi konvencijami (Valletta)
Fizičko stanje nepokretnih arheoloških nalaza /// Fizično stanje nepremičnih arheoloških najdb	djelomično devastirano (građevinskim radovima pri kanaliziranju potoka Blaguše devastirani kamni zidovi, jaružalom odvožen kamen iz voćnjaka, nasipavanje terena, izgradnja gospodarskih građevina)	delno devastirano (z gradbenimi deli pri kanaliziranju potoka Blaguše devastirani kamni zidovi, z bagrom odvožen kamen iz sadovnjaka, nasipavanje terena, izgradnja gospodarskih stavb)
Ugroženost nepokretnih arheoloških nalaza /// Ogroženost nepremičnih arheoloških najdb	korištenjem zemljišta, širenjem izgradnje	s koriščenjem zemljišča, širjenjem izgradnje
Dosadašnje financiranje /// Dosedanje financiranje	SIZ kulture Općine Sesvete	SIS za kulturo Občine Sesvete
Konzervatorski zahvat: metoda, dokumentacija, praćenje stanja, prezentacija /// Konzervatorski poseg: metoda, dokumentacija, monitoring, prezentacija	nakon istraživanja sonde nisu zatrpane, stanovnici sami zatrpalji iskope, prijedlog konzervacije i prezentacije 1990. godine povodom 900. obljetnice Zagreba (MP)	po raziskavah sonde niso zasute, prebivalci sami zaspali izkope, predlog konservacije in prezentacije leta 1990 ob 900. obljetnici Zagreba (MP)
Procjena pravne i fizičke zaštite /// Ocena pravnega in fizičnega varstva	pravna zaštita nije uspostavljena; izvan sustava evidencije i kontrole; fizička zaštita uvjetno zadovoljava uz postojće korištenje zemljišta (livada košanica); ugrožavanje oranjem i kopanjem vinograda, nalazi bi mogli biti ugroženi građevnim radovima (GPN)	pravno varstvo ni vzpostavljeno; izven sistema evidence in kontrole; fizično varstvo pogojno zadošča ob obstoječi uporabi zemljišča (travnik košenica); ogrožanje z oranjem in kopanjem vinograda, najdbe bi lahko bile ogrožene z gradbenimi deli (GON)
Procjena mjera zaštite /// Ocena varstvenih ukrepov	nalazište nije na popisu konzervatorske službe tako da mjeru nisu propisane u nadležnim dokumentima zaštite i uređenja prostora; zaštita temeljem općih dokumenata arheološke baštine (Valletta)	najdišče ni na seznamu konservatorske službe, tako da ukrepi niso predpisani v pristojnih dokumentih varstva in ureditve prostora; varstvo na podlagi splošnih dokumentov arheološke dediščine (Valletta)
Procjena financiranja, programi, studije, elaborati i sl. /// Ocena financiranja, programi, študije, elaborati ipd.	istraživanje financirano u kratkom razdoblju; nedostatna dokumentacija o provedenim istražnim radovima i konzervaciji; ne postoji program istražnih i zaštitnih radova te konzervatorska studija zaštite i prezentacije	raziskave financirane v kratkem obdobju; pomanjkljiva dokumentacija o opravljenih raziskovalnih delih in konservaciji; ni programa raziskovalnih in varstvenih del ter konzervatorske študije varstva in prezentacije
Ugroženost, procjena rizika /// Ogroženost, ocena tveganja	nije kontrolirano i ograničeno korištenje zemljišta, nalazi ugroženi postojećim korištenjem i obradom zemljišta (oranje, izgradnja kuća in gospodarskih zgrada) te mogućom promjenom obrade (iz livade npr. u oranici ili voćnjak); procjenjuje se da je dokumentacija o provedenim istraživanjima i nadzoru radova manjkava i da je to prepreka za vrednovanje nalazišta	ni kontrolirana in omejena uporaba zemljišča, najdbe ogrožene z obstoječo uporabo in obdelavo zemljišča (oranje, izgradnja hiš in gospodarskih stavb) ter morebitno spremembo obdelave (iz travnika npr. v njivo ali sadovnjak); ocenjuje se, da je dokumentacija o opravljenih raziskavah in nadzoru del pomanjkljiva in da je to ovira za vrednotenje najdišča
Smještaj /// Lega	u naselju in krajoliku (ruralni kulturni krajolik)	v naselju in pokrajini (podeželska kulturna pokrajina)
Vidljivost/izloženost pogledu /// Opaznost/izpostavljenost pogledu	nema	ni
Korištenje prostora nalazišta /// Uporaba prostora najdišča	dvorišta, oranice, voćnjak, vinograd, livada sjenokoša	dvorišča, njive, sadovnjak, vinograd, travnik, senožet
Pristupačnost /// Dostopnost	uvjetna – privatno vlasništvo, nalazište djelomično ogradi, djelomice neograničen pristup – javno dobro	pogojna – zasebno lastništvo, najdišče delno ograjeno, delno neomejeni pristop – javna dobrina
Prometna dostupnost /// Prometna dostopnost	državna cesta preko Laza (D-29), autobusno stajalište (redovita linija)	državna cesta preko Laz (D-29), avtobusna postaja (redna linija)
Razina uređenja prostora nalazišta /// Raven urejenosti prostora najdišča	održavano, uobičajena za seoski ambijent	vzdrževano, običajna za vaški ambient
Nadležni prostorni/urbanistički plan /// Pristojni prostorski/urbanistični načrt	PPGZ, 2014.	PNMZ, 2014
Planska namjena prostora /// Planska namembnost prostora	GPN (izgrađeni dio), ostalo obradivo tlo	GON (zgrajeni del), ostalo obdelovalna tla
Zauzetost izgradnjom /// Zasedenost z izgradnjom	djelomična	delna
Ambijentalna obilježja smještaja /// Ambientalne značilnosti lege	ruralno naselje, potok reguliran (obale obložene kamenom), oranice	podeželsko naselje, potok reguliran (obale obložene s kamnom), njive
Važnost položaja u krajoliku/naselju/četvrti/gradu /// Pomen položaja u pokrajini/naselju/četvrti/mestu	Vinska cesta Grada Zagreba, državna cesta, kušaonica vina OPG Tomurad, blizina izletišta Prepuštovec (godišnja biciklijada Zagreb – Prepuštovec)	Vinska cesta mesta Zagreb, državna cesta, preizkuševalnica vina DK Tomurad, bližina izletišča Prepuštovec (letna kolesarska dirka Zagreb – Prepuštovec)
Dovršenost predjela smještaja /// Zaključenost predela lege	djelomična	delna

**STUDIJA ZAŠTITE I PREZENTACIJSKOG POTENCIJALA ARHEOLOŠKOG NALAZIŠTA KUZELIN I BLISKIH ARHEOLOŠKIH NALAZIŠTA
(IZABRANI DIJELOVI TEKSTA I GRAFIČKIH PRILOGA)**

Funkcionalni suživot s naseobinskim/pejsažnim kontekstom /// Funkcionalno sožite s naselbinskim /krajinskim kontekstom	ne postoji, uvjetno moguć uz ambijentalno uređenje i poboljšanje standarda uredenja dvorišta i gospodarstva	ne obstaja, pogojno možno ob ambientalni ureditvi in izboljšanju standarda ureditve dvorišča in gospodarstva
Prostorna ugroženost nalazišta /// Prostorska ogroženost najdišča	da, mogućnost nove izgradnje (neizgrađeni dio GPN-a), obrada zemljišta	da, možnost nove izgradnje (nezgrajeni del GON-a), obdelava zemljišča
Prostorna ugroženost smještaja nalazišta /// Prostorska ogroženost lege najdišča	da, planirana nova trasa brze ceste dolinom Kaštine	da, načrtovana nova trasa hitre ceste po dolini Kaštine
Vrednovanje arheološkog nalazišta // Vrednotenje arheološkega najdišča		
Primarno vrednovanje /// Primarno vrednotenje	rijekost – rimski sklop građevina vjerojatnih dimenzija 100 x 60 m i antički mlin na potoku Blaguša	redkost – rimski sklop stavb verjetnih dimenzij 100 x 60 m in antični mlin na potoku Blaguša
Društveno vrednovanje /// Družbeno vrednotenje	uvjetno lokalna zajednica – predaje o povijesti i nalazištu, kolekcionarstvo nalaza	pogojno lokalna skupnost – izročila o zgodovini in najdišča, kolekcionarstvo najdb
Prijedlog mjera/smjernica zaštite arheološkog nalazišta // Predlog ukrepov/smernic varstva arheološkega najdišča		
Konzervatorske mjere zaštite /// Konservatorski varstveni ukrepi	određivanje površine rasprostiranja nalaza, revizijsko i sustavno arheološko istraživanje, ispitivanje uvjeta za moguće donošenje Rješenja o zaštiti	določanje površine razprostiranja najdb, revizijsko in sistematično arheološko raziskovanje, preizkus pogojev za morebitni spremembo odločbe o varstvu
Prostorne mjere zaštite /// Prostorski varstveni ukrepi	zabranu nove izgradnje (smanjenje GPN-a), izmjena PPGZ-a; zabranu širenja građevnog područja	prepoved nove gradnje (zmanjanje GON-a), spremembra PNMZ-ja, prepoved širjenja gradbenega področja
Smjernice za prezentaciju /// Smernice za prezentaciju	-	-
Prioritetna mjeru /// Prioritetni ukrep	određivanje granice rasprostiranja nalaza, info-ploča ako ima dovoljno podataka iz dokumentacije dosadašnjih istraživanja	določitev meje razširitve najdb, info-tabla, če je dovolj podatkov iz dokumentacije dosedanjih raziskav
Literatura i izvori // Literatura in viri		
Povjesni izvori /// Zgodovinski viri	-	
Literatura (objavljeni radovi) /// Literatura (objavljena dela)	(1997.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske – drugo dopunjeno izdanje, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Bjelovar (1990.), Registr arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske Sekcija arheologa i preparatora, Varaždin (1986.), 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Mujejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske / Muzej Prigorja Sesvete / Zavičajni muzej Brdovec, Arheološki muzej Zagreb / Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu – Odjel za Arheologiju / Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Leleković, T., Rendić-Miočević, A. (2012.), Rural Settlements, u: The Archaeology of Roman Southern Pannonia – The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia [ur. Migotti, B.], Archeopress: 279-311, Oxford	
Studije i prostorni planovi /// Študije in prostorski načrti	(2014.), Prostorni plan Grada Zagreba - Izmjene i dopune	
Muzejska dokumentacija /// Muzejska dokumentacija	(1990.), Izvještaj o radu muzeja u 1990. godini (1979.), Izvještaj o radu i utrošenim sredstvima u 1979. godini Dokumentacija istraživanja ne postoji	
Dokumentacija u nadležnoj konzervatorskoj službi /// Dokumentacija v pristojni konservatorski službi	-	

Položaj nalazišta označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.) // Položaj najdišča označen na izreku iz ortofotografske karte (DOF, 2012.)

Položaj nalazišta označen na izreku iz digitalnog modela reljefa (DMR) // Položaj najdišča označen na izreku iz digitalnega modela reljefa (DMR)

Stanje 2015. // Stanje 2015.

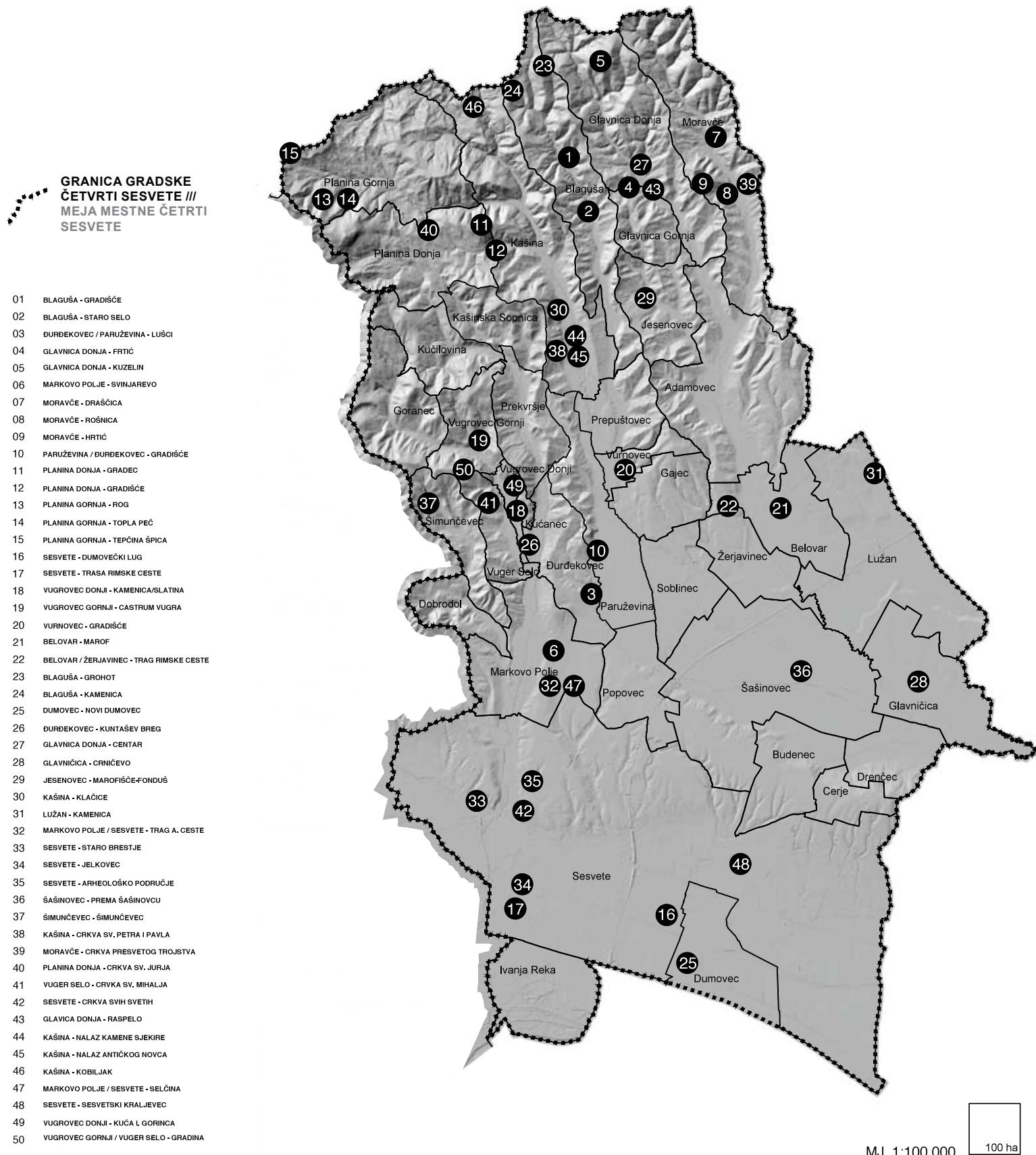

Stanje 2015. // Stanje 2015.

**3. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - ADMINISTRATIVNA PRIPADNOST ///
ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA V MESTNI ČETRTI SESVETE - ADMINISTRATIVNA PRIPADNOST**

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE /// ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE

MJ. 1:100 000

9. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - UGROŽENOST NALAZIŠTA //

ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA V MESTNI ČETRTI SESVETE - OGROŽENOST NAJDIŠČA

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE // ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE

PLANIRANA TRASA 400 KV DALEKOVODA // PLANIRANA TRASA 400 kv DALJNOVODA

PODRUČJE MOGUĆE GRADNJE GRAĐEVINE

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJSKE

INFRASTRUKTURE I POVEZANE OPREME //

PODROČJE MOŽNE GRADNJE GRADBENE

ELEKTROTEHNIČNE KOMUNIKACIJSKE

INFRASTRUKTURE IN POVEZANE OPREME

PLANIRANA TRASA PROMETNICE

/// NAČRTOVANA TRASA PROMETNICE

ALTERNATIVNA PLANIRANA TRASA

PROMETNICE // ALTERNATIVNA

NAČRTOVANA TRASA PROMETNICE

40 ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE UGROŽENO

IZGRADNJOM // ARHEOLOŠKO

NAJDIŠČE OGROŽENO Z IZGRADNJO

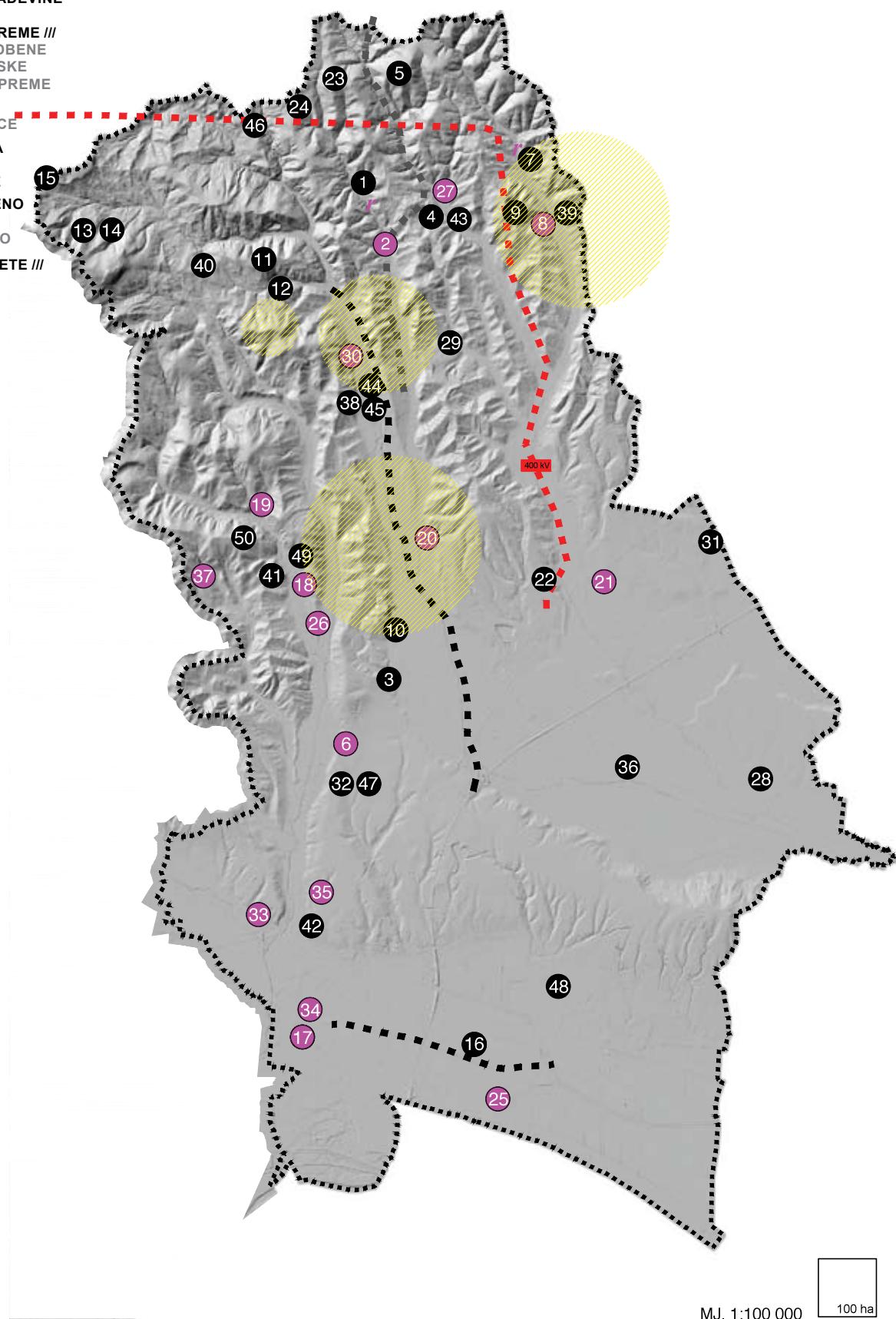
GRANICA GRADSKE ČETVRTE SESVETE //

MEJA MESTNE ČETVRTE SESVETE

RETENCija //

RETENCija

- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO Selo
- 03 ĐURĐEKOVEC / PARUŽEVINA - LUŠCI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRITIČ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARKOVO POLJE - SVINJAREVO
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIC
- 10 PARUŽEVINA / ĐURĐEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADEC
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROG
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEĆ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCINA ŠPICA
- 16 SESVETE - DUMOVEČKI LUG
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKIE CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA/SLATINA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VUGRA
- 20 VURNOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR / ŽERJAVA - TRAG RIMSKIE CESTE
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC
- 26 ĐURĐEKOVEC - KUNTAŠEV BREG
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENovec - MAROFIŠČE-FONDUS
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARKOVO POLJE / SESVETE - TRAG A. CESTE
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- 36 ŠAŠINOVEC - PREMA ŠAŠINOVCU
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLA
- 39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOG TROJSTVA
- 40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JURJA
- 41 VUGER Selo - CRKVA SV. MIHALJA
- 42 SESVETE - CRKVA SVIH SVETIH
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARKOVO POLJE / SESVETE - SELČINA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEVEC
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I. GORINCA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER Selo - GRADINA

10. ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - PRIJEDLOG ZAŠTITE ///

ARHEOLOŠKA NAJDIŠĆA V MESTNI ČETRTI SESVETE - PREDLOG VARSTVA

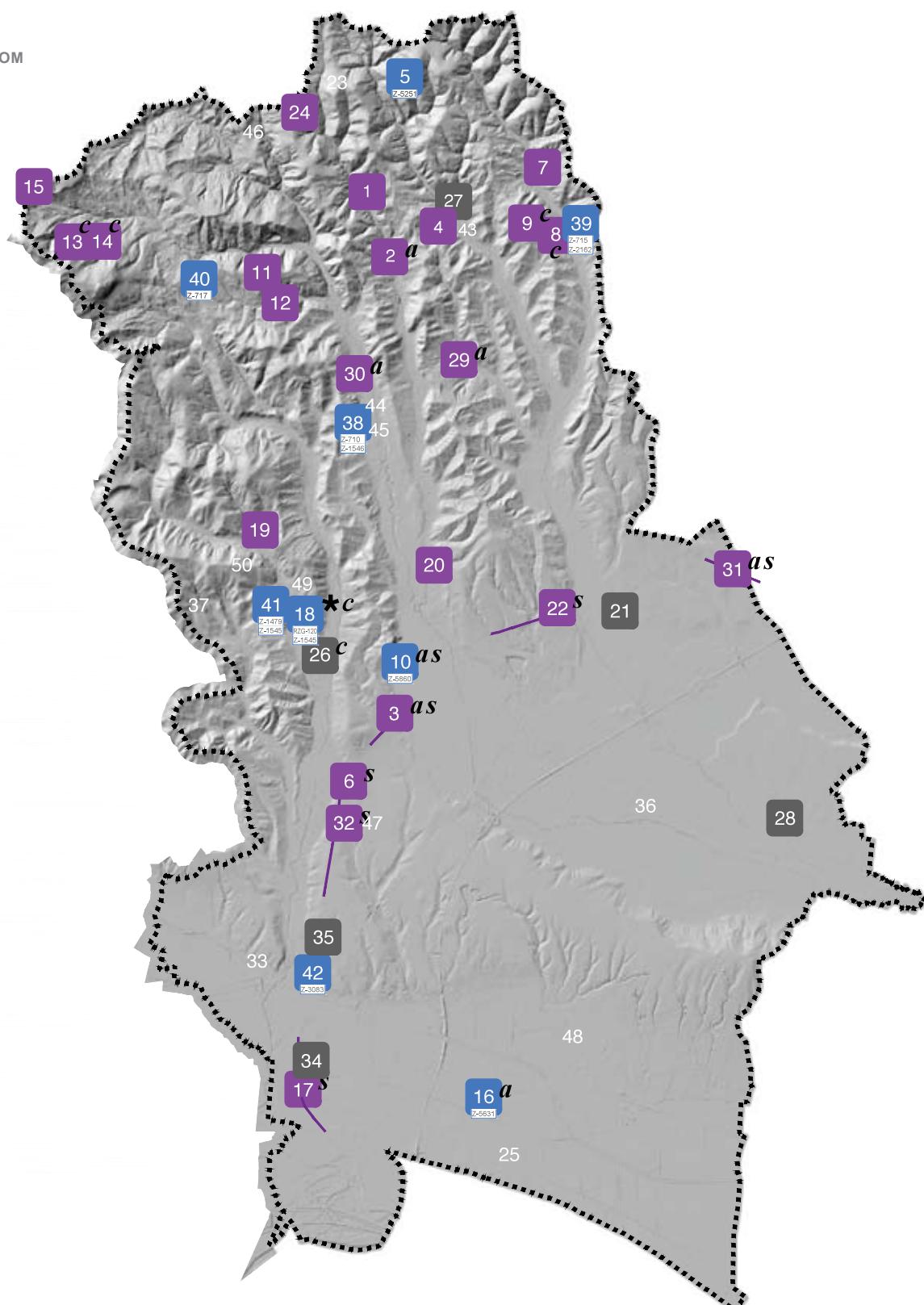
KARTE /// ZEMLJEVIDI

- 10** ZAŠTIĆENO KULTURNO DOBRO ///
ZAŠČITENA KULTURNA DOBRINA
- 10** PRIJEDLOG PRAVNE ZAŠTITE ///
PREDLOG PRAVNega VARSTVA
- 10** ZAŠTITA PROSTORNIM PLANOM ///
VARSTVO S PROSTORSKIM NAČRTOM

- a** ARHEOLOŠKA PRČUVA ///
ARHEOLOŠKA REZERA
- s** SERIJSKO DOBRO ///
SERIJSKA DOBRINA
- c** ARHEOLOŠKO PODRUČJE ///
ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- *** REVIZIJA STATUSA I RJEŠENJA ///
REVIZIJA STATUSA IN REŠITEV

**GRANICA GRADSKE ČETVRTI
SESVETE // MEJA MESTNE
ČETRTI SESVETE**

- 01 BLAGUŠA - GRADIŠČE
- 02 BLAGUŠA - STARO SELO
- 03 DURDEKOVEC / PARUŽEVINA - LUŠCI
- 04 GLAVNICA DONJA - FRTIČ
- 05 GLAVNICA DONJA - KUZELIN
- 06 MARKOV POLJE - SVINJAREVO
- 07 MORAVČE - DRAŠČICA
- 08 MORAVČE - ROŠNICA
- 09 MORAVČE - HRTIČ
- 10 PARUŽEVINA / DURDEKOVEC - GRADIŠČE
- 11 PLANINA DONJA - GRADEC
- 12 PLANINA DONJA - GRADIŠČE
- 13 PLANINA GORNJA - ROG
- 14 PLANINA GORNJA - TOPLA PEČ
- 15 PLANINA GORNJA - TEPCINA ŠPICA
- 16 SESVETE - DUMOVEČKI LUG
- 17 SESVETE - TRASA RIMSKE CESTE
- 18 VUGROVEC DONJI - KAMENICA/SLATINA
- 19 VUGROVEC GORNJI - CASTRUM VUGRA
- 20 VURNOVEC - GRADIŠČE
- 21 BELOVAR - MAROF
- 22 BELOVAR - ŽERJAVINEC - TRAG RIMSKE CESTE
- 23 BLAGUŠA - GROHOT
- 24 BLAGUŠA - KAMENICA
- 25 DUMOVEC - NOVI DUMOVEC
- 26 DURDEKOVEC - KUNTAŠEV BREG
- 27 GLAVNICA DONJA - CENTAR
- 28 GLAVNIČICA - CRNIČEVO
- 29 JESENovec - MAROFIŠČE-FONDUŠ
- 30 KAŠINA - KLAČICE
- 31 LUŽAN - KAMENICA
- 32 MARKOV POLJE / SESVETE - TRAG A. CESTE
- 33 SESVETE - STARO BRESTJE
- 34 SESVETE - JELKOVEC
- 35 SESVETE - ARHEOLOŠKO PODRUČJE
- 36 ŠAŠNOVEC - PREMA ŠAŠNOVCU
- 37 ŠIMUNČEVEC - ŠIMUNČEVEC
- 38 KAŠINA - CRKVA SV. PETRA I PAVLA
- 39 MORAVČE - CRKVA PRESVETOG TROJSTVA
- 40 PLANINA DONJA - CRKVA SV. JURJA
- 41 VUGER SELO - CRVKA SV. MIHALJA
- 42 SESVETE - CRKVA SVIH SVETIH
- 43 GLAVICA DONJA - RASPELO
- 44 KAŠINA - NALAZ KAMENE SJEKIRE
- 45 KAŠINA - NALAZ ANTIČKOG NOVCA
- 46 KAŠINA - KOBILJAK
- 47 MARKOV POLJE / SESVETE - SELČINA
- 48 SESVETE - SESVETSKI KRALJEVEC
- 49 VUGROVEC DONJI - KUĆA I. GORINCA
- 50 VUGROVEC GORNJI / VUGER SELO - GRADINA

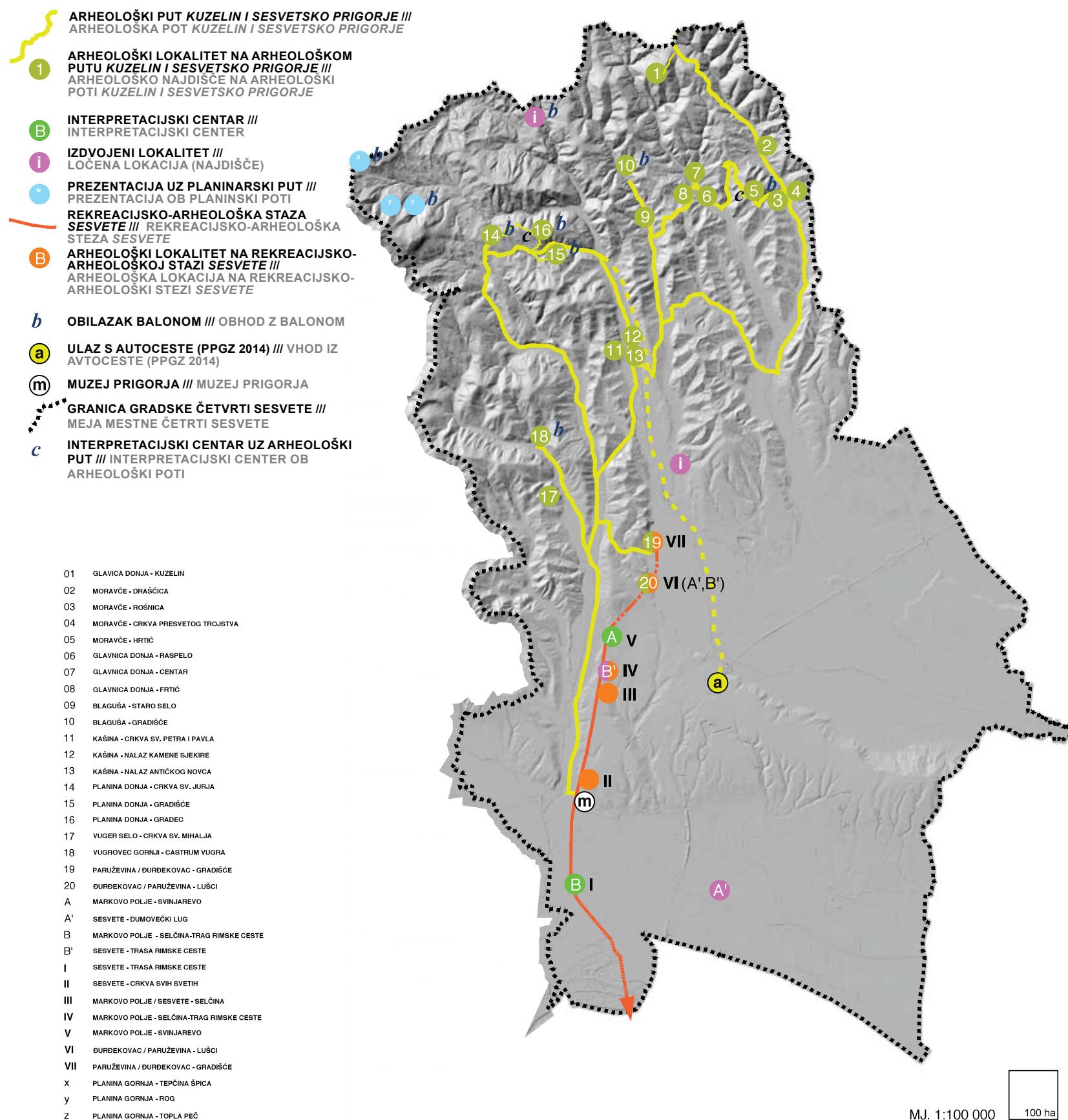

MJ. 1:100 000

13. PRIJEDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKOG NASLIJEĐA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - MODELI PREZENTACIJE ///

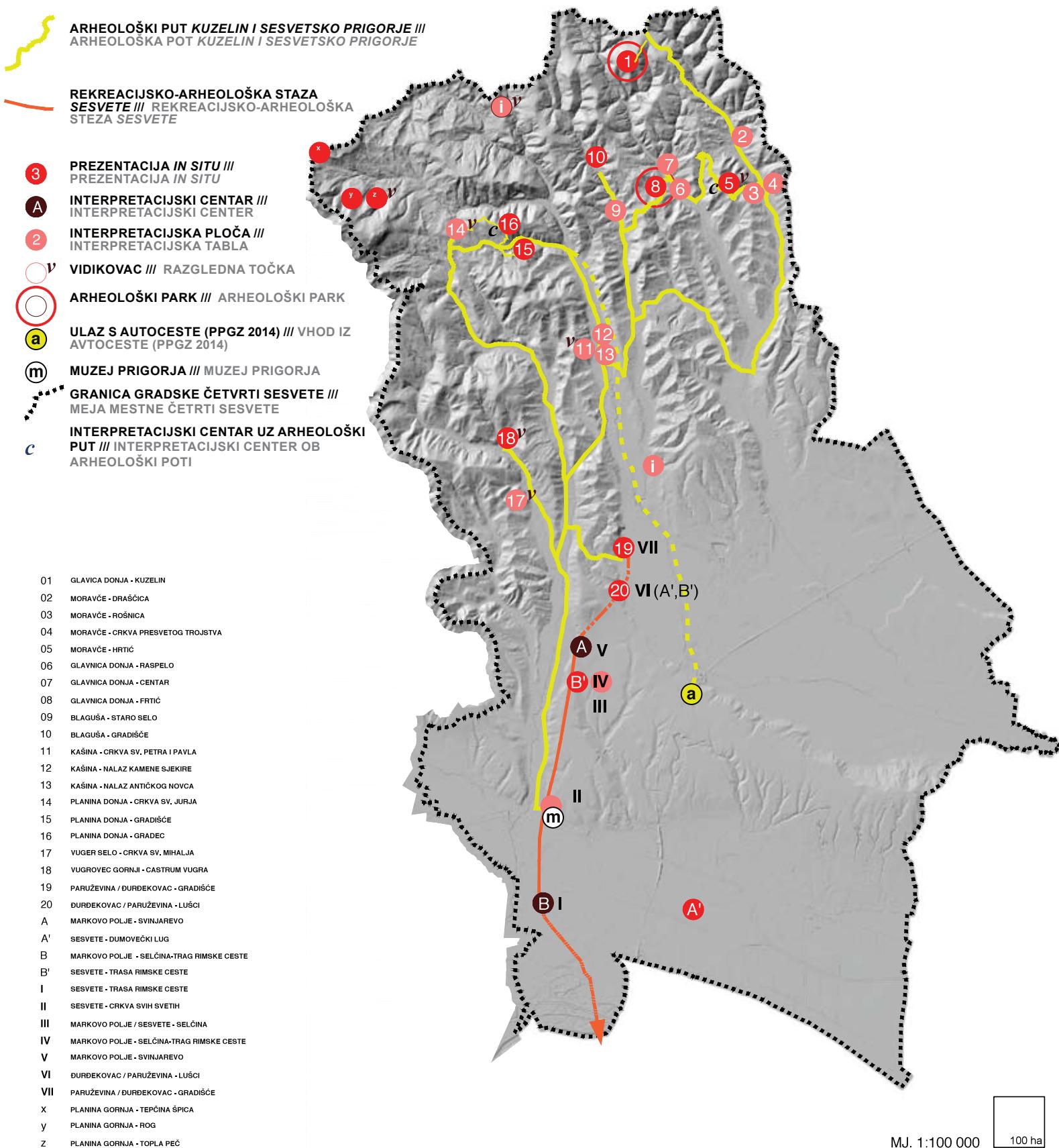
PREDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE V MESTNI ČETRTI SESVETE - MODELI PREZENTACIJE

15. PRIJEDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - VRSTE PREZENTACIJE ///

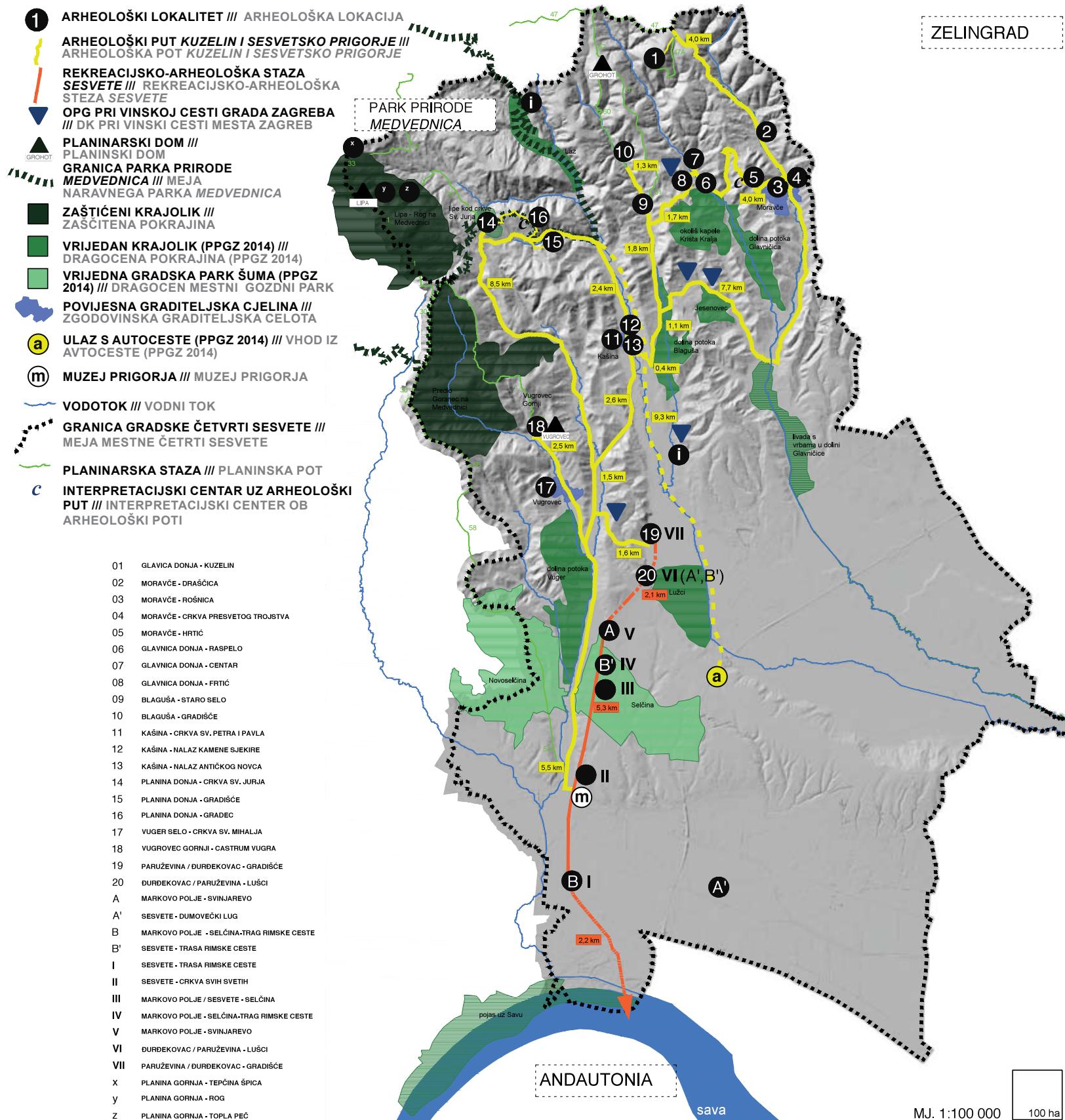
PREDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE V MESTNI ČETRTI SESVETE - VRSTE PREZENTACIJE

KARTE /// ZEMLJEVIDI

17. PRIJEDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKOG NASLJEĐA U GRADSKOJ ČETVRTI SESVETE - PRATEĆI SADRŽAJ ///

PREDLOG PREZENTACIJE ARHEOLOŠKE DEDIŠĆINE V MESTNI ČETRTI SESVETE - SPREMLJAJOĆE VSEBINE

Nakladnik /// Založnik: Muzej Prigorja, Trg Dragutina Domjanića 5, Sesvete

Za nakladnika /// Za založnika: Morena Želja Želle

Urednik /// Urednik: Morena Želja Želle

Autori tekstova /// Avtorji besedila: akademik Mladen Obad Šćitaroci, dr.sc. Marko Rukavina, mr.sc. Ksenija Petrić, Damir Fofić

Autori fotografija /// Avtorji fotografij: mr.sc. Ksenija Petrić, dr.sc. Tin Oberman

Autori karata /// Avtorji zemljevidov: akademik Mladen Obad Šćitaroci, dr.sc. Marko Rukavina, mr.sc. Ksenija Petrić, dr.sc. Tin Oberman

Lektura /// Lektura: Siniša Runjaić

Prijevod /// Prevod: Biserka Sevšek

Grafička priprema /// Grafična priprava: ILI NET j.d.o.o.

Tisk /// Tisk: Tiskara Zelina d.d.

Naklada /// Naklada: 300 kom

Zagreb, rujan 2015. /// Zagreb, september 2015

Izvor korištenih Digitalnih ortofotografija 2012 i Digitalnog modela reljefa - »Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada« /// Vir uporabljenih digitalnih ortofotografij 2012 in digitalnega modela reljefa - "Mesto Zagreb, Mestni urad za strateško načrtovanje in razvoj mesta"

ISBN: 978-953-7820-05-3

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000912126 /// Zapis CIP je na voljo v računalniškom katalogu Narodne in univerzitetne knjižnice v Zagrebu pod št. 000912126

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Ulaganje u vašu budućnost
Operaciju dijelomično financira Evropska unija
Europski fond za regionalni razvoj

